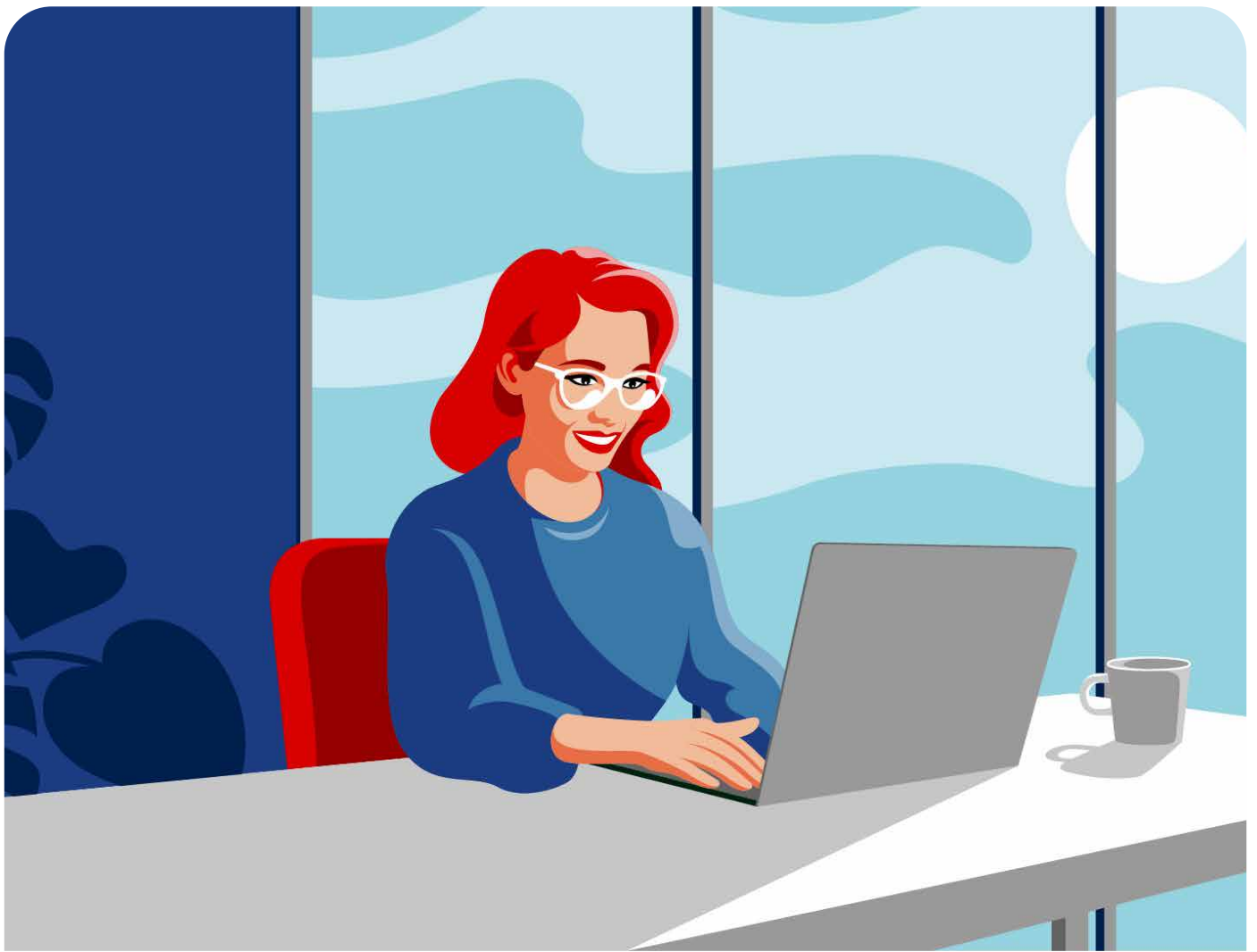

2024

SSPF. Forever young.

Jaarverslag 2024 - Stichting Shell Pensioenfonds

2024

SSPF.

FOREVER

YOUNG.

Missie, visie en strategie

De **missie van SSPF** is het nakomen van pensioenaanspraken en pensioenrechten, waarbij het streven is ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken waardevast te houden. In de opzet van de pensioenregeling wordt gestreefd naar eenvoud en transparantie en naar onafhankelijkheid van de ontwikkelingen in de sociale zekerheid.

Het is **de visie van SSPF** het nakomen van pensioenaanspraken en pensioenrechten, waarbij het streven is ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken waardevast te houden. De voor dat streven geldende maatstaf is het 'afgeleide prijsindexcijfer alle huishoudens'.

De **strategie van SSPF** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het bestuur worden herijkt. Voor de periode 2024-2025 zijn zes strategische thema's gedefinieerd:

1. Transitie & convergentie	4. Lerend organisatiemodel
2. Deelnemersbeleving	5. Informatietechnologie & data
3. Uitbestedingen	6. ESG

Inhoud

Bestuursverslag en jaarrekening 2024 - Stichting Shell Pensioenfonds

06

Voorwoord

Interview met bestuurslid Edwin Kunkels en voorzitter Martin ten Brink.

14

Bestuursverantwoording 2024

Het bestuur van SSPF licht een aantal voor het pensioenfonds belangrijke onderwerpen toe.

20

Strategische prioriteiten

Kenan Yildirim, General Manager van het pensioenbureau kijkt terug op 2024.

26

Beleggingen

Dynamisch jaar vol kansen, ontwikkelingen en onzekerheden.

42

Communicatie

Communiceren is ook de kunst van het weglaten.

48

Wet- en regelgeving

Wat veranderde er in 2024 aan wet- en regelgeving?

56

Risicomanagement

Wat zijn de risico's van een pensioenregeling?

78

IT en uitbesteding

De overgang naar een nieuwe pensioenregeling lukt niet zonder de inbreng van IT en uitbestedingspartners.

84

Kerncijfers 2024

De belangrijkste getalsmatige feiten op een rij.

88

De financiële positie van het pensioenfonds

Eveline Smeets legt uit hoe het fonds het in 2024 heeft gedaan.

100

Governance en compliance

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van compliance & governance bij SSPF in 2024?

108

Verwachtingen voor 2025

Koers houden, kansen benutten en krachten bundelen.

112

Verantwoording en toezicht

Een samenvatting van het rapport dat de Raad van Toezicht heeft uitgebracht aan het bestuur van SSPF.

126

Jaarrekening 2024

178

Controle- en actuariële verklaring van de onafhankelijke accountant en actuaris

A large background image showing a sunset over a vast agricultural field. In the foreground, a dirt road leads towards the horizon. On the right side of the road, there is a line of green agricultural machinery, including a combine harvester and a tractor, kicking up a cloud of dust. The sky is filled with soft, white and orange-tinted clouds, and the sun is low on the horizon, creating a warm, golden glow across the entire scene.

Voorwoord

“Een bijzonder druk, maar succesvol jaar”

Het moment van de overgang naar de nieuwe pensioenregeling komt steeds dichterbij. Dit houdt de gemoederen bij SSPF flink bezig. Ook in 2024. SSPF-bestuursvoorzitter Martin ten Brink en SSPF-bestuurslid en voorzitter van de beleggingscommissie Edwin Kunkels blikken terug op een uitdagend jaar.

“Eerlijk is eerlijk, voor ons stond 2024 vooral in het teken van de Wet toekomst pensioenen (Wtp)”, zegt **Martin**. “Daar hadden en hebben we onze handen vol aan. Er moet zo ontzettend veel gebeuren om op 1 januari 2027 over te gaan naar de nieuwe regeling. Er lopen veel verschillende projecten om dat te realiseren.”

Het transitieplan was klaar in de zomer van 2024

Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad (COR) publiceerden begin juli het transitieplan voor SSPF. Alle keuzes, overwegingen en berekeningen die de basis vormen voor de overgang naar de nieuwe regeling, om daarmee te voldoen aan de voorschriften van de Wtp, worden opgenomen in zo’n plan.

Martin: “Voordat het zover was, heeft het bestuur stevig en veelvuldig met Shell Nederland en de COR overlegd. Tegelijkertijd heeft de Voeks (vereniging van oud-Shell medewerkers) Hoorrecht Commissie haar visie met Shell Nederland en de COR besproken. Aan ons als bestuur de taak om het transitieplan te beoordelen op de wettelijk voorschreven criteria uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en uitlegbaarheid.”

Edwin: “Op grote lijnen hebben we het plan in 2024 al intern getoetst. Nu zijn we druk bezig met de formele evaluatie. Halverwege 2025 verwachten we met een eindoordeel te komen. Als dat een positief oordeel is, dan kan het bestuur de opdracht van Shell Nederland, zoals neergelegd in het transitieplan, aanvaarden. Die opdrachtaanvaarding wordt uitgebreid toegelicht in een zogenoemd implementatieplan dat we ter goedkeuring moeten

voorleggen aan De Nederlandsche Bank (DNB). Het implementatieplan wordt tevens gepubliceerd op onze website zodat iedereen daar kennis van kan nemen. Uiteraard zullen we alle belanghebbenden daarover op dat moment informeren.”

Datakwaliteit

Datakwaliteit is voor veel pensioenfondsen een belangrijke kwestie. De data moeten immers op orde zijn om straks het vermogen eerlijk en juist te kunnen verdelen over de deelnemers.

Martin: “Het moet bovendien in één keer goed. Gelukkig hebben we in het verleden veel aandacht besteed aan datakwaliteit en opschoning van data. Daarnaast hebben we in 2024 een extern bureau ingeschakeld om verdere analyses uit te voeren. Daaruit bleek ook dat onze datakwaliteit dik in orde is. Daar zijn we heel blij mee. Dat geeft ons veel vertrouwen. Nu moeten we erop toezien dat die datakwaliteit hoog blijft zodat we soepel overgaan naar de nieuwe regeling op 1 januari 2027.”

CARE: een programma dat deelnemers stap-voor-stap begeleidt naar de nieuwe regeling

In 2024 heeft SSPF hard gewerkt aan ons CARE-programma: Comfort and Retirement Ease.

Martin: “Hiermee begeleiden we deelnemers stap voor stap naar hun nieuwe regeling. We leggen uit welke keuzes er te maken zijn en helpen hen bij het maken van deze keuzes. Bijvoorbeeld bij het kiezen van een beleggingsprofiel. We bieden de begeleiding aan via e-mails, webinars en bijeenkomsten, en – als een deelnemer daar behoefte aan heeft – een gesprek met een financieel adviseur.”

“ Op grote lijnen hebben we het transitieplan voor de nieuwe pensioenregeling in 2024 al intern getoets ”

“ Je moet tenslotte
ook goed met
elkaar kunnen
samenwerken ”

2024 was een positief beleggingsjaar

In 2024 wist SSPF robuuste beleggingsresultaten te behalen. De beleggingsportefeuille van SSPF is ingericht om een stabiele dekkingsgraad te behouden en te streven naar waarde vaste pensioenen voor haar deelnemers. Daarin is het fonds ook geslaagd, als je kijkt naar het verleden zoals bijvoorbeeld het afgelopen decennium. In 2024 bedroeg de inflatie zo'n 3%, dat is redelijk in lijn met het behaalde rendement over 2024.

Op Return-seeking assets, het portefeuille-onderdeel dat als doel heeft om rendement te genereren, is een rendement van bijna 8% gerealiseerd.

Edwin: "Omdat we een goede dekkingsgraad hebben en een groot deel van onze deelnemers al gepensioneerd is, is ons beleggingsportefeuille dusdanig ingericht, dat het fonds géén onnodige risico's loopt. Er is immers minder tijd om eventuele tegenvallers weer goed te maken. Daarom hebben we een heel breed gediversifieerde portefeuille, waarbij het valutarisico grotendeels en het renterisico vrijwel volledig is afgedekt (100% van de verplichtingen).

Binnen de categorie Return-seeking assets, belegt SSPF zowel in aandelen (die in 2024 zeer sterk presteerden) als in emerging market debt, high yield obligaties, private equity, vastgoed en hedge funds (die vrijwel allemaal ook een positief rendement lieten zien). Geen enkele andere categorie liet echter zo'n hoog rendement als aandelen. Hierdoor kwam het totaalrendement voor Return-seeking assets in 2024 lager uit dan een portefeuille met uitsluitend aandelen. In andere jaren zoals bijvoorbeeld in 2022, werkte het juist andersom en

trokken deze andere beleggingen het gemiddelde rendement juist omhoog.

De portefeuille van SSPF is zó ingericht dat risico's goed zijn gespreid en de portefeuille een stabiel rendement kan behalen bij een relatief stabiele dekkingsgraad die ook standhoudt bij tegenzittende markten – dat is in het belang van onze deelnemers."

We kozen een nieuwe vermogensbeheerder

Omdat met de komst van de Wtp veel verandert, ook de manier waarop de pensioengelden worden belegd, heeft het bestuur gekeken naar welke vermogensbeheerder het best zou passen bij de toekomst.

Edwin: "SAMCo deed dat altijd naar volle tevredenheid voor ons. Maar de pensioenwereld verandert. Daarom vonden we het nodig om te kijken naar een fiduciair vermogensbeheerder die ons het best kan bedienen wanneer we straks opereren volgens de regels van de Wtp. 2024 was daarvoor het juiste moment omdat we dit jaar zijn gestart met het opzetten van een beleggingsbeleid voor de nieuwe regeling."

Het was een zorgvuldig en intensief keuzetraject

Martin: "Dit is een enorm zorgvuldig en intensief keuzetraject geweest. We zijn bepaald niet over één nacht ijs gegaan en hebben een externe adviseur in de arm genomen om ons in dit traject te begeleiden. Vanuit een zogenaamde 'long list' hebben we vijf verschillende partijen gevraagd om een voorstel bij ons neer te leggen. Daaruit hebben we drie kandidaten geselecteerd. We hebben de bedrijven bezocht, externe specialisten om advies gevraagd, casestudies laten

uitvoeren, referenties gebeld, Shell Contracting & Procurement en juridische experts erbij betrokken en ook gekeken of er sprake was van een 'cultural fit'. Je moet tenslotte ook goed met elkaar kunnen samenwerken."

Edwin: "Na een zeer grondig en gedegen proces is het uiteindelijk BlackRock geworden. Een van de grootste beleggers in de wereld, met veel kennis en professionaliteit in huis en een kantoor in Amsterdam."

Een nieuwe rol voor onze custodian

"De manier waarop we gaan beleggen verandert zoals gezegd. Dat betekent ook dat onze custodian, ofwel de partij die onze beleggingen bewaart en administreert, zich hieraan moet aanpassen", zegt **Edwin**. "Daarvoor hebben we in 2024 nieuwe afspraken gemaakt met onze bestaande custodian JP Morgan. We hebben het contract verlengd en hun rol uitgebreid zodat ze straks soepel kunnen schakelen met de fiduciair, de pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices en ons. In feite hebben we met elkaar een heel nieuw operationeel model ontwikkeld, waarin de processen, technologie, mensen en structuren zijn beschreven die nodig zijn."

Er was waardering voor onze communicatie

Hoewel de voorbereidingen naar een nieuwe pensioenregeling de agenda voor een groot deel heeft bepaald, gebeurde er ook meer.

Martin: "Zo hebben we in 2024 drie belangrijke prijzen gewonnen. We wonnen de Pensioen Pro Communicatie Award voor communicatie en de PensioenWegwijzer Publieksprijs voor

innovatieve communicatie met ons platform Own it. Ook zijn we bij de Pensioen Pro Awards uitgeroepen tot 'Pensioenfonds van het jaar 2024'."

Edwin: "We wonnen deze prijs vanwege de communicatie met onze deelnemers. We zijn daarom heel blij met deze waarderingen, want deelnemerscommunicatie is - zeker in tijden van verandering - enorm belangrijk. Wat het lastig maakt is dat we nu nog niet concreet kunnen zeggen hoeveel iedere deelnemer straks precies krijgt. Dat weten we pas vlak voordat we overgaan naar de nieuwe regeling, omdat dan duidelijk wordt hoe groot de buffer is die we gaan verdelen. Dat vraagt dus nog om wat geduld."

Een heldere focus op beslissingen

Waar mag het bestuur van SSPF nu wel en niet over beslissen? Ook hier was in 2024 veel aandacht voor.

Edwin: "Zo hebben we niets te zeggen over de keuze om opgebouwde pensioenen om te zetten naar de nieuwe regeling, ook wel 'invaren' genoemd. Dat is een arbeidsvoorwaardelijke keuze die door Shell Nederland en de COR gemaakt is. De Wtp schrijft voor dat een pensioenfonds moet instemmen met omzetting van bestaande pensioenen naar de nieuwe regeling als het invaarverzoek van de werkgever voldoet aan wet- en regelgeving, alsmede uitvoerbaar en evenwichtig is. Dat zijn de limitatieve kaders waaraan SSPF verplicht is te toetsen. Het bestuur richt zich dan ook vooral op de vraag of de afspraken uit het transitieplan evenwichtig en uitvoerbaar zijn, waarbij de overgang naar het nieuwe stelsel voor alle deelnemers eerlijk verloopt en de pot met pensioengelden correct

wordt verdeeld. Daar komt bij dat er na de transitie geen garantie van de werkgever meer is om nominale kortingen van pensioenen te voorkomen. Zo'n garantie is in het nieuwe stelsel niet meer mogelijk. Deelnemers moeten hiervoor op een of andere manier worden gecompenseerd."

Martin: "Dat is waar we als bestuur in 2024 veel en op een open manier met elkaar over hebben gesproken. We zijn alle processen nauwkeurig langsgelopen en hebben vooraf criteria vastgesteld die ons helpen bij onze evaluaties op het gebied van evenwichtigheid en uitvoerbaarheid."

Het was niet voor niets

Terugkijkend was 2024 vooral een dynamisch, maar ook een succesvol jaar.

Martin: "Er is enorm hard gewerkt door alle betrokkenen, maar het was zeker niet voor niets. We hebben positieve resultaten geboekt en staan er aan de vooravond van de transitie goed voor. Niet alleen wat betreft het rendement van onze beleggingsportefeuille, ook op het gebied van de voorbereidingen op de Wtp."

Edwin: "We hebben veel gedaan en veel bereikt. Dat moet ook, want de overgang naar de nieuwe regeling nadert gestaag."

Over Martin ten Brink

Martin ten Brink is voor het vijfde jaar voorzitter van SSPF. Daarvoor werkte hij ruim 35 jaar over de hele wereld in uiteenlopende financiële functies binnen Shell. Kort na zijn pensionering, in mei 2020, is hij voorzitter geworden van het SSPF-bestuur.

Over Edwin Kunkels

Edwin Kunkels is vanaf 2021 bestuurslid van SSPF, voorzitter van de beleggingscommissie en plaatsvervangend voorzitter. Edwin is financieel bedrijfseconoom alsmede registeraccountant en is zijn carrière in 1994 gestart bij PwC. Sinds 2002 werkt hij bij Shell in diverse functies over de wereld en is momenteel Executive Vice President Controller van de Shell Groep.

A close-up, profile view of a woman with dark skin and braided hair, wearing a white lab coat and clear safety glasses. She is looking through the eyepiece of a microscope. The background is blurred, showing what appears to be a laboratory setting with shelves and equipment.

Verslag van het bestuur

Bestuursverantwoording 2024

Gedegen op weg naar de nieuwe pensioenregeling

In deze verantwoordingsparagraaf worden een aantal voor het fonds belangrijke onderwerpen door het bestuur nader toegelicht.

Een waardevast pensioen

Met de stijgende kosten voor levensonderhoud is het belangrijk dat pensioenen hun waarde behouden. SSPF streeft ernaar dat pensioenen meestijgen met de inflatie. In 2024 hebben we dit opnieuw waargemaakt. Eind 2024 was de beleidsdekkingsgraad van SSPF 134%, wat genoeg is om te kunnen indexeren. Voor indexatie is een minimale beleidsdekkingsgraad van 115% nodig. De dekkingsgraad laat zien hoeveel geld er is om aan alle verplichtingen te voldoen.

Omdat de indexatie direct gekoppeld is aan de inflatie, was de indexatie voor niet-actieve deelnemers in 2024 met 0,2% veel lager dan in 2023, toen de inflatie hoog was en de pensioenverhoging 12,1% bedroeg. Voor actieve deelnemers was de indexatie, net als in 2023 5%, omdat voor hen een andere indexatiemaatstaf geldt. Voor pensioengerechtigden zal de indexatie in 2025 met 3,1% hoger zijn dan in 2024, omdat de inflatie is

toegenomen. SSPF is een financieel gezond pensioenfonds en heeft de pensioenen ieder jaar kunnen verhogen, soms later via inhaalindexatie. Dat er geen achterstand is in indexatie, is bijzonder en daar zijn we trots op.

Voorbereidingen voor de Wtp-transitie

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) is op 1 juli 2023 in werking getreden. Het doel is om pensioenen persoonlijker te maken en beter aan te laten sluiten bij de economie van nu. Voor veel pensioenfondsden betekent de Wtp bovendien dat de pensioenen eerder verhoogd kunnen worden.

In 2024 hebben we hard gewerkt aan de Wtp-transitie. We hebben in juli 2024 namelijk het transitieplan van Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad ontvangen waarin ons verzocht wordt om op 1 januari 2027 over te gaan naar het nieuwe stelsel. Op die datum zal de pensioenregeling ingrijpend gaan wijzigen. Om

deze nieuwe pensioenregeling te kunnen administreren zal onze pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices (APS) ook een nieuw IT-systeem invoeren.

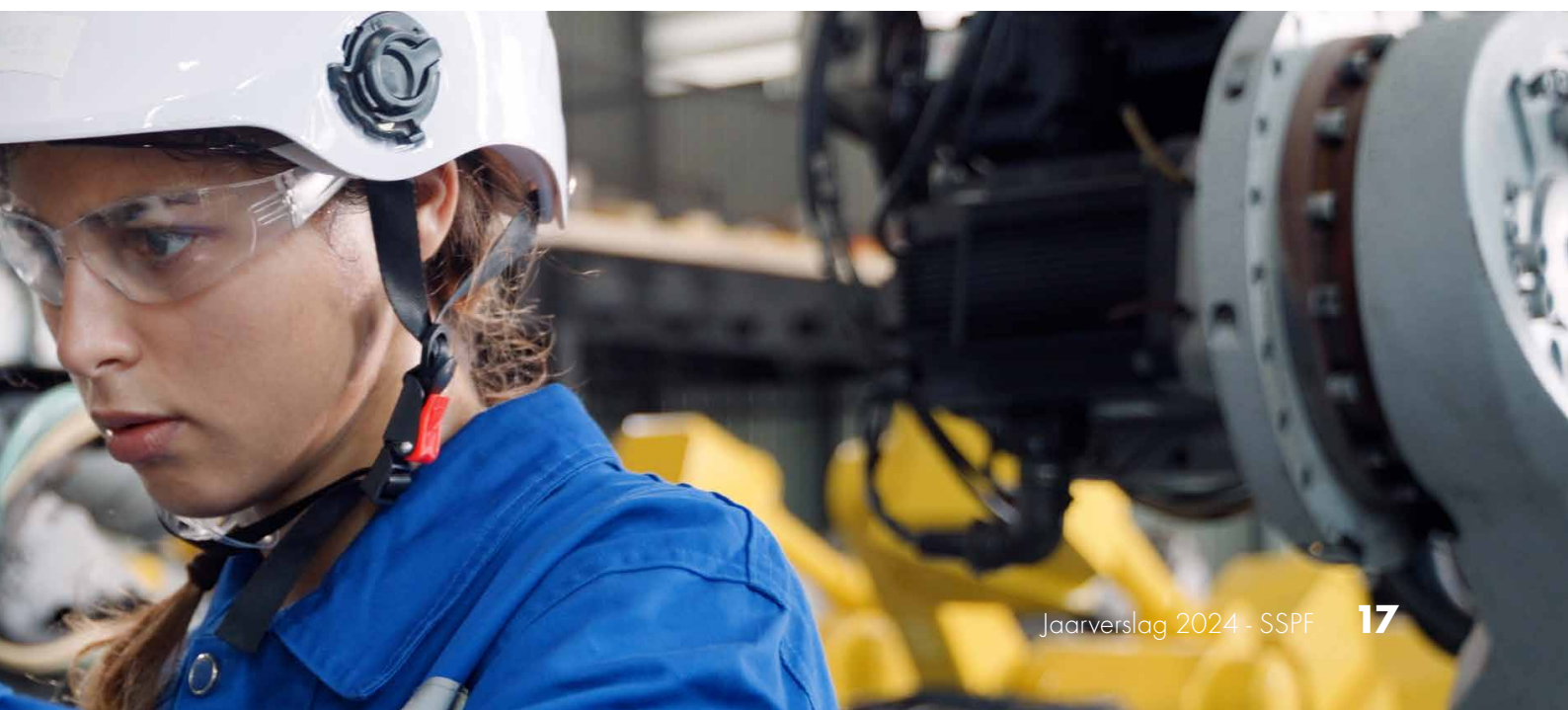
Nieuwe pensioenregeling

Onderdeel van de Wtp-transitie is het overbrengen van de in de huidige regeling opgebouwde pensioenaanspraken naar de nieuwe regeling, het zogenoemde invaren. Daarbij worden de opgebouwde pensioenrechten van alle deelnemers ingebracht in de nieuwe regeling. Voor nog niet gepensioneerde (actieve) deelnemers betekent dit dat ze een persoonlijk pensioenkapitaal krijgen dat groeit met de in de toekomst in te leggen premies en het op het gespaarde kapitaal behaalde rendement. Deelnemers die een uitkering ontvangen, houden deze uitkering. De hoogte van die uitkering zal wel wijzigen omdat pensioenfondsen in de nieuwe wet lagere buffers hoeven aan te houden, waardoor er buffers vrijvallen

die gebruikt kunnen worden voor een verhoging van de pensioenen van de deelnemers.

Hierbij is het van belang dat er in de besluitvorming door het bestuur sprake is van een evenwichtige belangenafweging. Hierbij worden de belangen van alle belanghebbenden van het fonds, de pensioengerechtigden, gewezen en actieve deelnemers en de sponsor besproken en gewogen. In de nieuwe wet zijn hiervoor kaders vastgelegd.

Pensioengerechtigden ontvangen in de nieuwe regeling een variabele uitkering. De hoogte van de pensioenuitkering varieert op basis van de beleggingsresultaten. Deelnemers die dit niet willen kunnen ervoor kiezen voor een vaste pensioenuitkering. Die wordt dan niet door het pensioenfonds uitgevoerd. Deelnemers die dit willen kunnen hun uitkering dan onderbrengen bij een verzekeraar.

IT-transitie en borgen van de kwaliteit

Een ander belangrijk onderdeel van de Wtp-transitie is de systeemverandering bij APS. Binnen APS loopt een IT-programma dat ervoor moet zorgen dat er een nieuw IT-platform (AllVida) wordt opgeleverd om de Wtp-pensioenregeling uit te kunnen voeren. Om de voortgang en kwaliteit van dit programma te kunnen beoordelen, verkrijgt het fonds extra informatie en assurance via een onafhankelijke derde partij. Deze informatie is belangrijke input voor de risicobeoordeling van de IT-transitie. Er zijn ook fallback scenario's ontwikkeld om de continuïteit van de pensioenuitvoering te waarborgen.

Aandacht voor pensioenen en de deelnemer

Het is de visie van SSPF om de pensioenregeling op beheerste en integere wijze uit te voeren en effectief met de deelnemers te communiceren. Daarom is er veel aandacht in het fonds voor communicatie. Speciaal voor vrouwen heeft SSPF Own it ontwikkeld, een platform voor financieel welzijn gericht op vrouwen. Dit doen we ook om onze (vrouwelijke) deelnemers zo goed mogelijk te bereiken met een gerichte communicatieaanpak die werkt. Uiteraard vraagt de overgang naar de nieuwe pensioenregeling extra aandacht voor de communicatie met alle deelnemers. Mede daarom is het CARE-programma gelanceerd. Met het CARE-programma begeleiden we de deelnemers stap voor stap naar het nieuwe pensioen. Met e-mails, webinars en bijeenkomsten, en als daar behoefte aan is, zelfs persoonlijke begeleiding.

Nieuwe vermogensbeheerder

Per 1 juli 2025 is BlackRock als nieuwe

vermogensbeheerder aangesteld. De betrokkenheid van JP Morgan als custodian is verder uitgebreid. Het bestuur heeft een zorgvuldig selectieproces doorlopen met duidelijke criteria. SAMCo heeft jarenlang goed werk geleverd; en met BlackRock zijn we klaar voor de veranderingen die de Wtp van ons vraagt. De komende periode worden alle processen in detail uitgewerkt met de nieuwe vermogensbeheerder, zodat de overgang straks soepel verloopt. Deze overstap van vermogensbeheerder zal bij de overgang tot hogere eenmalige kosten leiden, dat is onvermijdelijk, maar zal daarna kosten voordelen gaan opleveren. Met BlackRock als nieuwe vermogensbeheerder heeft het fonds de best mogelijk uitgangspositie voor de toekomst.

Diversiteit en inclusie

Vergroten van diversiteit blijft een belangrijk speerpunt binnen de Shell pensioenfondsen. Een divers bestuur zorgt voor betere besluitvorming en past bij de waarden die Shell als sponsor uitdraagt. Daarom streeft SSPF naar een bestuur en Verantwoordingsorgaan (VO) dat een goede afspiegeling van het deelnemersbestand vormt. SSPF ziet het vergroten van diversiteit als een continu proces dat gericht is op het recht doen aan de verscheidenheid van mensen. Diversiteit stimuleert creativiteit, betere besluitvorming en vernieuwing. Het diversiteitsbeleid van SSPF sluit aan bij het Diversity, Equity and Inclusion (DE&I) beleid van de Shell Groep.

Bij de samenstelling en opvolging van het bestuur, het VO en de Raad van Toezicht (RvT) wordt naast de vereiste deskundigheid, competenties en professioneel gedrag, rekening gehouden met diversiteit zoals

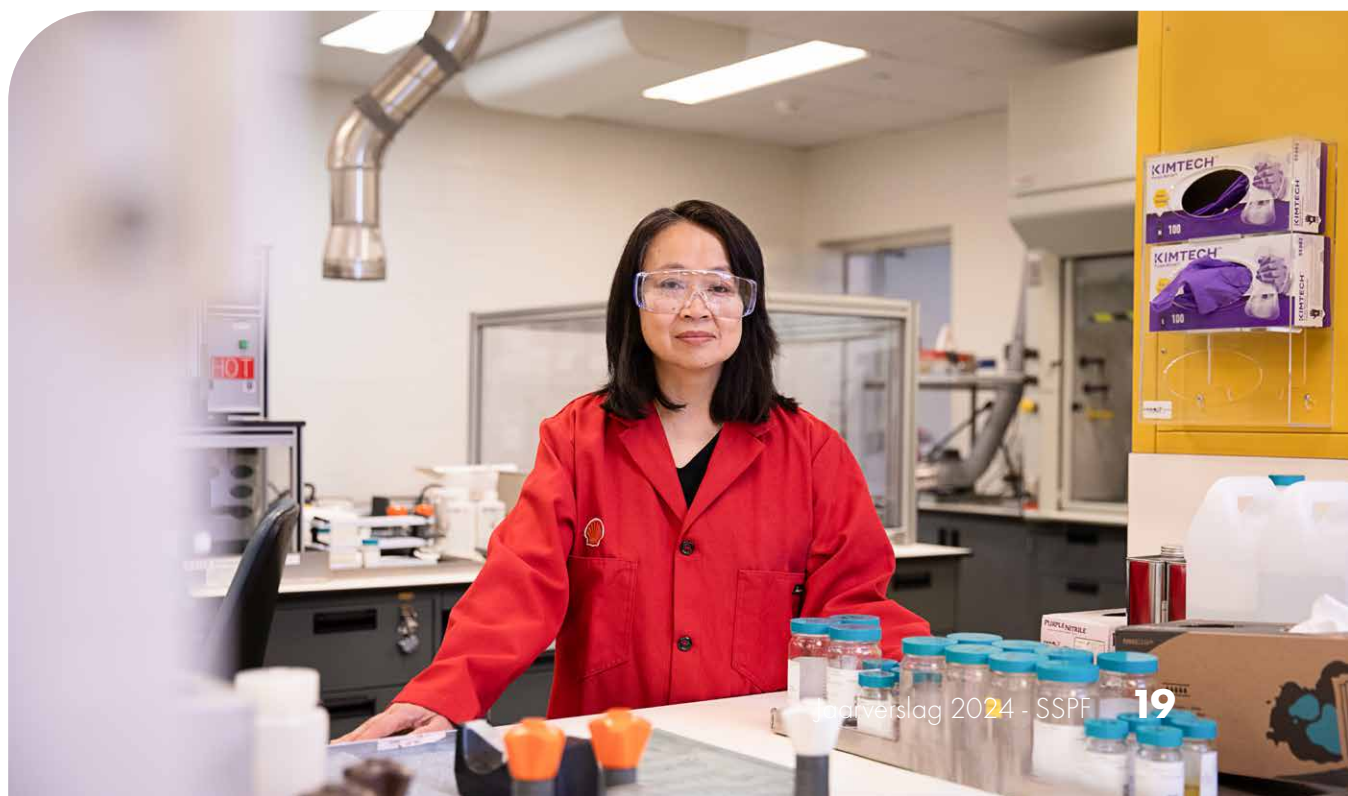
beschreven in ons diversiteitsbeleid en de Code Pensioenfondsen. Bij elke benoeming houden we rekening met opleiding, ervaring, achtergrond, persoonlijkheid, geslacht en leeftijd. Deze vereisten zijn opgenomen in de profielschetsen van de verschillende posities binnen de fondsgremia.

Per eind 2024 zijn 3 van de 7 bestuursleden vrouw en is er geen bestuurslid onder de 40 jaar. Met de benoeming van Mevrouw Bulsink per 1 april 2025, voldoet SSPF wel weer aan de norm.

Het VO van SSPF bestaat per eind 2024 uit 4 vrouwelijke en 10 mannelijke leden. Eén lid van het VO is onder de 40 jaar. Doordat SSPF een gesloten fonds is, met een zeer beperkt aantal deelnemers onder de 40 jaar, is het uitdagend om het aantal leden onder de 40 jaar binnen het VO te vergroten. In de RvT is 1 van de 3 leden vrouw. Naar de mening van het bestuur is wat betreft leeftijd en gender een redelijke mate van diversiteit bereikt, maar kan de diversiteit vooral op het gebied van

leeftijd en sociaal-culturele achtergrond de komende jaren nog verder worden bevorderd. Hier wordt aandacht aan besteed bij de successieplanning.

Om diversiteit te behouden en verder te vergroten, vindt het bestuur het belangrijk dat tijdig geschikte kandidaten gevonden worden. Het programma Talentontwikkeling Pensioenfondsen Shell (TOPS) is hierin een belangrijk onderdeel. De voordragende partijen hebben de mogelijkheid binnen het TOPS-programma om mensen kennis te laten maken met de verschillende facetten van pensioenregelingen. Dit draagt bij aan het vergroten van het aantal potentiële kandidaten voor de organen van de Shell pensioenfondsen en het bekend maken van pensioen als onderwerp. Alle voordragende partijen zijn enthousiast over het TOPS-programma en ondersteunen dit streven. Het bestuur zet zich actief in om de naleving van de diversiteitsnormen uit het diversiteitsbeleid de komende jaren te bevorderen.

Strategische prioriteiten

2024 stond vooral in het teken van de Wtp

“Het was topsport in 2024 om de overgang naar de Wtp goed te laten verlopen.” Daarmee geeft de General Manager van Shell Pensioenbureau Nederland (SPN) Kenan Yildirim aan waar in 2024 de belangrijkste strategische prioriteiten lagen voor het fonds.

De nieuwe pensioenwet

“De nieuwe pensioenwet is realiteit. Er is geen ontkomen aan. Wettelijk gezien moeten alle fondsen in Nederland uiterlijk 1 januari 2027 overgaan van een regeling waarbij de pensioenaanspraak voor deelnemers vaststaat, naar een regeling waarbij de premie-inleg vaststaat en de pensioenen kunnen variëren. Het kabinet heeft een wetsvoorstel in voorbereiding om de uiterste wettelijke transitieperiode met 1 jaar te verlengen. Als de besluitvorming en uitvoering plaatsvindt zoals gepland, kan SSPF op 1 januari 2027 overgaan. Alle betrokkenen, van bestuur, Verantwoordingsorgaan (VO), Raad van Toezicht (RvT) tot SPN, maar ook de werkgever, Centrale Ondernemingsraad (COR), Voeks (vereniging van oud-Shell medewerkers) en onze uitbestedingspartners, hebben hard gewerkt aan de voortgang van dit transitietraject. Ik ben hen daar zeer dankbaar voor.”

Transitieplan is gereed

“Op 1 juli 2024 stuurden Shell Nederland en de COR het transitieplan voor SSPF naar het bestuur toe. Daar is veel dialoog aan vooraf gegaan. Er is tussen deze partijen intensief overleg gevoerd om ervoor te zorgen dat uiteindelijk alle input en alle belangen zijn meegewogen. Daarbij is door sociale partners ook uitgebreid gesproken met de Voeks Hoorrecht Commissie, die namens pensioengerechtigden

en gewezen deelnemers het wettelijk hoorrecht heeft uitgeoefend. Op de inhoud zijn stevige debatten gevoerd, maar het proces is naar tevredenheid verlopen met respect voor elkaars rollen. Het bestuur heeft het VO en de RvT van SSPF tijdens het hele traject betrokken bij de voortgang. Nu is het aan het bestuur om het transitieplan te beoordelen op uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en uitlegbaarheid.

Halverwege 2025 verwacht het bestuur met een eindoordeel te komen en kan de opdracht van Shell Nederland, zoals neergelegd in het transitieplan, naar verwachting worden aanvaard. Voordat het bestuur de opdracht aanvaardt, zal het advies vragen aan het VO over het voorgenomen besluit tot invaren. De opdrachtaanvaarding wordt uitgebreid toegelicht in de vorm van een implementatieplan, dat ter goedkeuring moet worden voorgelegd aan De Nederlandsche Bank (DNB). Tegelijkertijd met het implementatieplan dient ook een communicatieplan te worden opgesteld en toegestuurd aan de Autoriteit Financiële Markten (AFM).”

Vermogensbeheer: voorsorteren op de toekomst

“Vooruitlopend op de implementatie van de Wtp, heeft SSPF in 2024 zorgvuldig gekeken naar welke vermogensbeheerder het best zou passen voor de toekomst.

“ Nu is het aan het bestuur om het transitieplan te beoordelen op uitvoerbaarheid, evenwichtigheid en uitlegbaarheid ”

We hebben vijf vermogensbeheerders beschouwd en hun voorstellen uiterst zorgvuldig beoordeeld met hulp van experts van externe partijen. Het bestuur heeft uiteindelijk gekozen voor BlackRock als fiduciair beheerder. Er is door het kantoor in Amsterdam veel kennis over de Nederlandse pensioenmarkt en de veranderende wet- en regelgeving. In BlackRock herkent SSPF de vermogensbeheerder om haar in de toekomst bij te staan.”

Overstap naar een nieuw administratiesysteem

“We hebben ook gekeken naar onze administratie. Onze pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices (APS) is druk bezig met de bouw van een nieuw IT-platform van waaruit de pensioenen straks worden geadministreerd en uitbetaald. Het IT-platform van APS moet natuurlijk wel op tijd klaar zijn, en dat is best spannend. We hebben om die reden in 2024 samenwerking gezocht met Eraneos. Dit is een adviesbureau dat ons, en andere fondsen, helpt bij het onafhankelijk beoordelen of de implementatie bij APS volgens planning verloopt. Daarmee houden we continu van dichtbij zicht op de stand van zaken. Het eerste transitiemoment voor APS staat gepland op 1 juli 2025. Dan stappen twee ‘early movers’ (andere pensioenfondsen-kanten van APS) over op een Wtp-pensioenregeling. SSPF gaat naar verwachting op 1 januari 2027 over op de nieuwe regeling, waardoor wij kunnen leren van de ervaringen van onze voorgangers.”

Data op orde

“We hebben het afgelopen jaar veel tijd en energie besteed aan het analyseren van onze data en de kwaliteitsbeoordeling daarvan. Als we straks het vermogen van SSPF moeten toekennen aan individuele deelnemers, is het belangrijk dat dit op een correcte en controleerbare manier gebeurt. Dat kan alléén als de data van goede kwaliteit zijn. Daar zijn we nu zeker van. Onze datakwaliteit is namelijk door een externe partij geanalyseerd en in orde bevonden. Nu moeten we vooral zorgen dat de datakwaliteit zo blijft.”

Communiceren met deelnemers

“We willen en moeten onze deelnemers voortdurend tijdig en correct op de hoogte houden van ontwikkelingen. Communicatie was dan ook een belangrijke strategische prioriteit voor ons in 2024. Dat is uitstekend gelukt, als we kijken naar de waardering en feedback die we krijgen van onze deelnemers. Daarnaast hebben de Shell pensioenfondsen in 2024 drie verschillende prijzen gewonnen voor onze deelnemerscommunicatie. Zo was daar de Pensioen Pro Communicatie Award voor communicatie. Ook ontvingen we de titel ‘Pensioenfonds van het jaar 2024’ tijdens de Pensioen Pro Awards-uitreiking. En we wonnen de PensioenWegwijzer Publieksprijs van Wijzer in geldzaken voor innovatieve communicatie in de vorm van Own it. Een mooie erkenning van het vele goede werk in ons SSPF communicatieteam.”

Over Kenan Yildirim

Kenan is bedrijfs econoom, registercontroller en heeft zijn EMBA voltooid aan INSEAD. Vanaf 1999 heeft hij verschillende financiële functies bij Shell vervuld, zoals Finance Director Shell Zuid-Afrika en VP Finance Group Service companies, waarin hij verantwoordelijk was voor grote veranderingstrajecten. In 2018 is Kenan benoemd als General Manager van Shell Pensioenbureau Nederland en uitvoerend bestuurder van het andere pensioenfonds van Shell, SNPS (dat al succesvol volgens de principes van het nieuwe pensioenstelsel werkt).

Beleggingen

Beleggingsbeleid

Dynamisch jaar vol kansen, ontwikkelingen en onzekerheden

Net als in 2023 zorgden rente en inflatie in 2024 voor forse bewegingen op de financiële markten. De Europese en Amerikaanse inflatie daalden en de economische groei was gematigd. Centrale banken zagen daardoor ruimte om de rente te verlagen. Ook door ontwikkelingen op het gebied van technologie en geopolitiek ontstond er veel dynamiek.

Bij elkaar opgeteld zorgden deze ontwikkelingen voor een positief rendement binnen de meeste beleggingscategorieën van SSPF. De ontwikkelingen ten aanzien van beleggingen en het beleggingsbeleid worden nader toegelicht in een interview met Yvette Hennen en Leon Verboon, respectievelijk Risk & Investment Officer en Investment Analyst. Beiden werkzaam bij Shell Pensioenbureau Nederland (SPN).

Wat waren in 2024 de belangrijkste ontwikkelingen op de financiële markten?

Yvette: “De economische groei in 2024 liep uiteen, waarbij de Verenigde Staten (2,7%) het een stuk beter deden dan Europa (0,9%). Geholpen door de dalende inflatie, zagen centrale banken ruimte om de rente te verlagen en in het geval van de Europese Centrale Bank (ECB) zelfs meerdere keren. Hierdoor ontstond een positief sentiment op de financiële markten. Maar niet alleen de inflatie en de rente waren belangrijke factoren. De geopolitieke ontwikkelingen in het Midden-Oosten en Oekraïne domineerden het nieuws. Opvallend was ook de sterke opkomst van rechtse politieke partijen in verschillende landen. De herverkiezing van Donald Trump – en zijn plannen voor extra bestedingen en minder overheidsregels – hadden een belangrijk positief effect op de financiële markten. Ook de technologische ontwikkelingen kunnen niet onbenoemd blijven. Vooral het positieve sentiment rondom Artificial Intelligence (AI) dreef het aandelenrendement omhoog (25% in ontwikkelde markten). Belangrijk aandeel in die stijging hadden de 7 grootste Amerikaanse technologiebedrijven. Deze ‘magnificent seven’ - Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia en Tesla - zagen hun winstgevendheid sterk stijgen

en trokken daarmee de aandelenmarkt omhoog. Een dynamisch jaar met veel ontwikkelingen maar ook onzekerheden.”

En wat betekende dit voor de beleggingen van SSPF?

Leon: “SSPF behaalde op totaal fondsniveau een rendement van 3%. De beleggingsportefeuille is opgebouwd uit twee bouwblokken. De vastrentende waarden (60%) en ‘return seeking asset’ (40%). Laatstgenoemde bouwblok behaalde een rendement van bijna 8%. Dit bouwblok bestaat onder andere uit een mix van aandelen, hoogrentende obligaties, schuldpapier (leningen) van opkomende markten, private equity, hedge funds en vastgoed. Vrijwel alle ‘return-seeking’ beleggingscategorieën behaalden een positief rendement. Enige uitzondering is vastgoed, dat nog steeds last heeft van de hogere rente en de liquiditeit in de markt. Wel zijn er met name in Europa eerste tekenen van herstel zichtbaar. Het vastrentende waarden bouwblok, met als doel het afdekken van het renterisico en het behalen van een gematigd rendement boven de risicovrije rente, behaalde een rendement van 0,7%. De belangrijkste drijfveren waren rente- en inflatieontwikkelingen en bewegingen in de risico-opslagen op obligaties gedurende het jaar. De beleggingsmix wordt met grote zorgvuldigheid samengesteld, waarbij rekening wordt gehouden met de doelen van het pensioenfonds, de deelnemerspopulatie en het aanbrengen van voldoende spreiding in beleggingen.”

Zijn de ontwikkelingen met de Wtp nog van invloed geweest op het beleggingsbeleid?

Yvette: “Nadat duidelijk werd dat Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad ook de opgebouwde

pensioenrechten wilden overzetten naar de nieuwe pensioenregeling, is onderzocht hoe we in de periode naar dit moment en met de nieuwe wetgeving in het achterhoofd, de beleggingsportefeuille het beste kunnen beschermen tegen risico's aan de onderkant. Tegelijkertijd is SSPF een lange termijn belegger, die ook juist de kans op een waardevermeerdering van de beleggingen nodig heeft om deelnemers in staat te stellen een goed pensioen op te bouwen. Daarom is ervoor gekozen om de nominale renteafdekking verder te verhogen tot 100% van de verplichtingen. Tegelijkertijd is besloten om de reële renteafdekking stop te zetten. Zo wordt de nominale dekkingsgraad minder gevoelig voor renteveranderingen richting het overgangsmoment en behouden we het opwaarts potentieel dat bijvoorbeeld wordt geboden door beleggingen in aandelen.

Een andere belangrijke ontwikkeling in 2024 is de keuze voor een nieuwe fiduciair beheerder. Nu de wetgeving verandert en er een nieuw pensioenstelsel komt, heeft SSPF met het oog op de toekomst onderzocht welke fiduciair beheerder dit het beste kan uitvoeren. Na een uitvoerig proces, waarbij interne en externe experts zijn betrokken, is gekozen voor BlackRock. BlackRock is een grote vermogensbeheerder die veel expertise en ervaring heeft met grote en complexe beleggingsportefeuilles en waar tegelijkertijd risicomanagement in het DNA is verankerd. Er is door het kantoor in Amsterdam bovendien veel kennis over de Nederlandse pensioenmarkt en de veranderende wet- en regelgeving. Daarbij kan SSPF ook profiteren van de internationale expertise van BlackRock. Hiermee zijn ze goed in staat om SSPF

te adviseren in haar besluitvorming en het beleggingsbeleid van SSPF efficiënt uit te voeren."

Hoe gaat SSPF om met ESG?

Leon: "SSPF heeft een eigen ESG-beleid, met specifieke aandacht voor het klimaat en governance. SSPF maakt haar eigen keuzes in het ESG-beleid, keuzes die passen bij de deelnemers van SSPF. Belangrijke elementen daarin zijn engagement (dialoog met ondernemingen aangaan), stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en uitsluiting van ondernemingen die op meerdere fronten normschenders zijn of negatieve impact hebben. Ook worden aangepaste benchmarks voor aandelen en bedrijfsobligaties gebruikt, waarin bepaalde ESG criteria worden gepromoot. Daarbij streeft SSPF naar een lagere carbon footprint met als uiteindelijke doel net zero CO₂-uitstoot voor de portefeuille in 2050."

ESG staat voor Environment, Social en Governance, ofwel Milieu, Sociaal en bestuur. Het is een set van criteria die wordt gebruikt om de duurzaamheid en maatschappelijke impact van een investering of bedrijf te beoordelen.

Welke ontwikkelingen houden jullie voor 2025 scherp in de gaten?

Yvette: "Ook 2025 belooft een dynamisch jaar te worden. Op organisatorisch gebied uiteraard

het overstappen naar een nieuwe fiduciair beheerder en de verdere voorbereidingen op de implementatie van de Wtp bij SSPF. Dat zal de nodige tijd vragen, maar zorgt ervoor dat SSPF goed toegerust de toekomst tegemoet treedt. Hoe de financiële markten zich zullen ontwikkelen – handel in onder meer aandelen, obligaties, valuta en

grondstoffen – hangt af van de vraag in hoeverre de nieuwe Amerikaanse president zijn plannen wil gaan omzetten in werkelijkheid. Iets wat we ook in de gaten blijven houden is de ontwikkeling van de Nederlandse inflatie, die hardnekkig hoger blijft in vergelijking tot de rest van Europa.”

Over Yvette Hennen

Na haar studie Economie werkte Yvette 5 jaar voor Pensioenfonds Rail & Openbaar Vervoer (voorheen SPF Beheer), onder andere als Portfoliomanager aandelen en beleggingsstrateeg. In 2007 stapte ze over naar NIBC Bank waar ze uiteenlopende managementfuncties had. Eind 2022 werd Yvette Risk & Investment Officer van Shell Pensioenbureau Nederland.

Over Leon Verboon

Na zijn studie Economie & Bedrijfseconomie aan de Erasmus Universiteit Rotterdam werkte Leon 9 jaar voor Willis Towers Watson, onder meer als Beleggingsstrateeg. Eind 2021 stapte hij over naar Shell Pensioenbureau Nederland, waar hij Investment Analyst is.

Sustainable Development Goals (SDG's)

In ons beleggingbeleid houden we rekening met de ESG-voorkeuren van onze deelnemers.

Stemrecht

Bij het uitbrengen van onze stem kijken we of bedrijven rekening houden met milieu, maatschappij en goed bestuur.

Bedrijven beïnvloeden door dialoog

We gaan de dialoog aan om positieve veranderingen te bewerkstelligen.

Zo werkt verantwoord beleggen in de praktijk

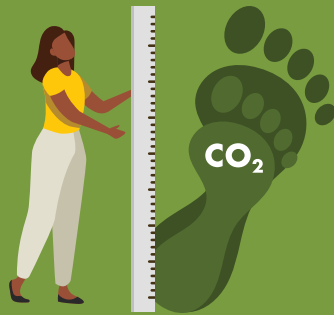
Groene obligaties

We maken meer ruimte in de portefeuille om te kunnen beleggen in groene obligaties.

Uitsluitingen

Ondernemingen die grove normschenders zijn of substantiële negatieve impact op de ESG-karakteristieken van de portefeuille hebben, komen in aanmerking voor uitsluiting.

CO₂-reductiedoelstellingen

We streven naar een lagere carbon footprint dan die van de gemiddelde beleggingsportefeuille.

Beleggingsovertuigingen

1 Expertise gecombineerd met stevige countervailing power leidt tot robuuste beleggingsbeslissingen.

Het pensioenfonds maakt actief gebruik van interne en externe beleggingsexpertise om goede beleggingsresultaten voor haar deelnemers te behalen. De inzet van deze expertise vraagt om een sterke governance waar het pensioenfonds dan ook nadrukkelijk in investeert.

2 Betrokken aandeelhouderschap stimuleert goed bestuur en verantwoord ondernemen. Integratie van ESG-factoren draagt positief bij aan het risico-rendementsprofiel.

ESG-factoren beïnvloeden het beleggingsrisico en -rendement van alle asset categorieën, waarbij goede governance een voorwaarde is voor verbetering van de prestaties van een onderneming op de E (milieu) en de S (sociale) factoren. Het fonds acht haar verantwoord beleggingsbeleid een belangrijke manier om uiting te geven aan haar maatschappelijke verantwoordelijkheid.

3 Om rendement te genereren moeten beleggingsrisico's bewust worden genomen en onbeloofde risico's waar zinvol afgedekt.

Het fonds wenst beleggingsrisico's bewust aan te gaan omdat zij daarvoor (voldoende) wordt beloofd. Voor andere risico's wordt een keuze

gemaakt of het pensioenfonds de risico's wenst te lopen waarbij ook nadrukkelijk wordt gekeken naar de vraag of het pensioenfonds zich het risico kan veroorloven. In deze afweging worden ook de kosten van afdekking betrokken.

4 De strategische asset allocatie bepaalt in hoge mate het rendementspotentieel en risicoprofiel van de beleggingsportefeuille.

De verdeling over de verschillende rendements- en risicobronnen is de belangrijkste determinant voor het uiteindelijk te behalen resultaat. De latere beslissingen in het beleggingsproces zijn afgeleid van deze strategische keuzes en mogen het strategische risicoprofiel niet overschaduwen.

5 Diversificatie verbetert het risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille waarbij nadrukkelijk rekening wordt gehouden met de onderliggende risico- en rendementsbronnen.

Diversificatie verbetert het risico-rendementsprofiel van de beleggingsportefeuille. Het fonds kijkt daarbij verder dan de benaming van een belegging om de uiteindelijke risico- en rendementsbronnen te identificeren en de exposure te spreiden.

6 Door de lange termijn beleggingshorizon kunnen kortetermijnrisico's, zoals volatiliteit en illiquiditeit, gedragen worden om daarmee een hoger rendement te realiseren.

De verplichtingen van het pensioenfonds hebben een langetermijnkarakter. Dit maakt het mogelijk dat het pensioenfonds kan beleggen met een lange tijdshorizon. Hierdoor is het pensioenfonds in staat om korte termijn risico's te dragen om op lange termijn hiervan te kunnen profiteren. Daarnaast biedt een langetermijnkarakter ook de mogelijkheid om te beleggen in illiquide beleggingen. Het pensioenfonds is zich daarbij wel bewust dat niet alle verplichtingen een langetermijnkarakter hebben.

7 Risicopremies variëren door de tijd en over markten, waardoor weloverwogen implementatie van dynamisch beleid waarde toevoegt.

Het pensioenfonds gelooft erin dat de beloning voor het dragen van verschillende typen risico's varieert. Het pensioenfonds kan hiervan profiteren door op sommige momenten meer of minder blootstelling aan een bepaald type risico te kiezen binnen de grenzen van het strategische risicoprofiel.

8 Niet alle markten zijn altijd efficiënt en dit biedt mogelijkheden om met actief beheer waarde toe te voegen.

Het pensioenfonds gelooft erin dat het mogelijk is om extra waarde toe

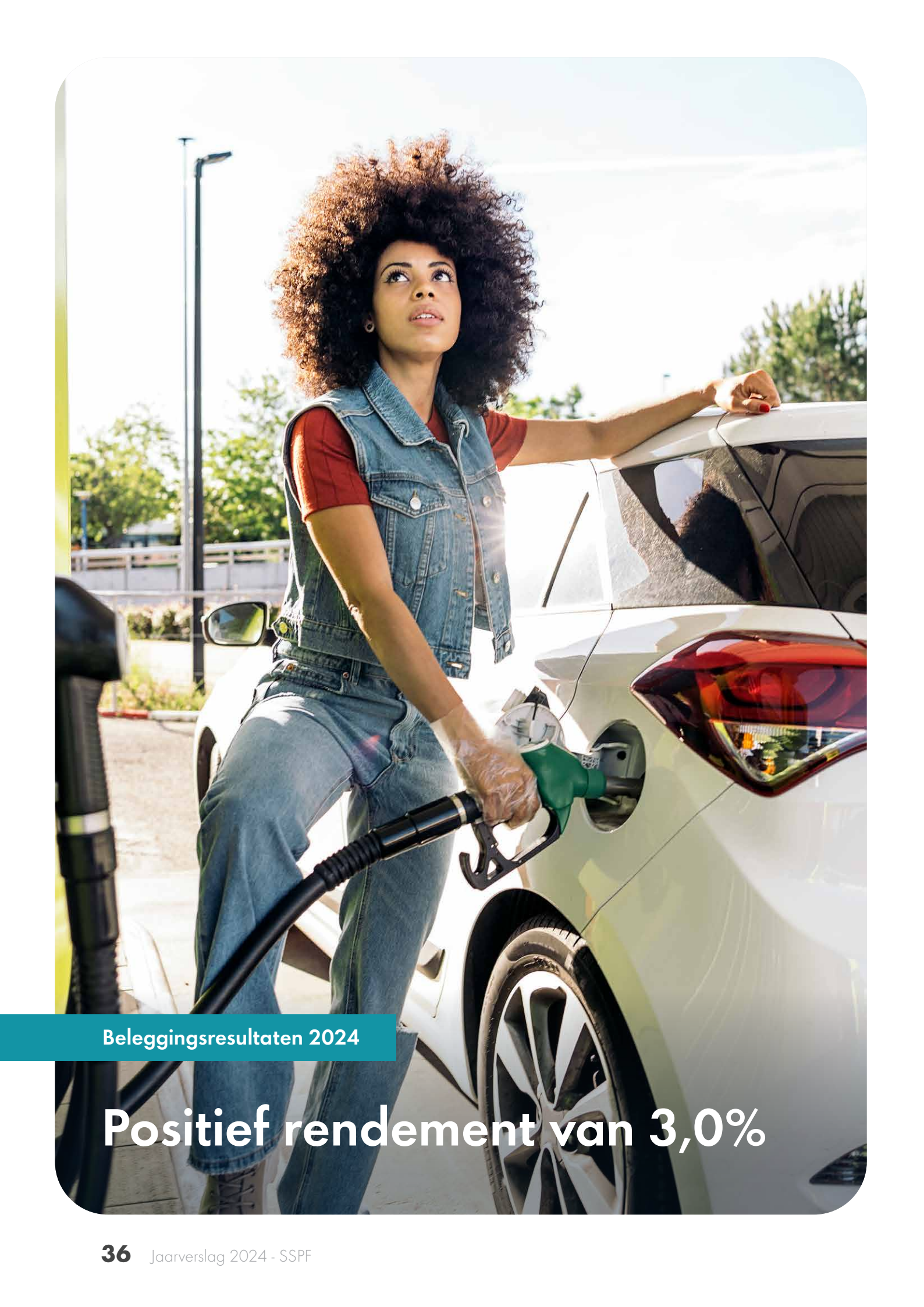
te voegen door actief beheer. Het verslaan van een benchmark is echter niet eenvoudig. In de keuze voor actief beheer worden ook de kosten voor het vinden van de juiste managers, de meerkosten van actief beheer, het extra governance beslag en het risico van underperformance meegewogen.

9 Beleggingsrisico's kennen meerdere dimensies die vanuit verschillende invalshoeken en perspectieven moeten worden bekeken.

De beleggingsomgeving is complex, onzeker en volatiel. Beleggingsrisico's kunnen dan ook niet voldoende beschreven worden binnen 1 model, aanpak of getal. Dit vraagt om een beoordeling met meerdere lenzen.

10 Additionele kosten zijn acceptabel voor het genereren van extra rendement en/of het beter beheersen van risico's.

Het fonds houdt nadrukkelijk rekening met het feit dat kosten op de lange termijn de rendementen kunnen uithollen. Desalniettemin is het fonds ervan overtuigd dat in sommige gevallen het gewenst is om (meer) kosten te maken om zodoende betere (netto) beleggingsresultaten te behalen en het beleggingsrisico beter te laten aansluiten bij haar risicobudget.

Beleggingsresultaten 2024

Positief rendement van 3,0%

“ Ondanks alle gebeurtenissen presteerden de financiële markten positief ”

In een turbulent jaar waarin financiële markten niet stil stonden behaalde SSPF over 2024 een positief beleggingsresultaat van 3,0%.

2024 was op veel vlakken een lucratief beleggingsjaar, maar wel een met voldoende ups-and-downs. Zo presteerden aandelen gedurende het jaar uiterst positief en behaalden ook vastrentende producten een positief rendement. De Europese en Amerikaanse inflatie lijkt grotendeels onder controle, waardoor de centrale banken in 2024 meerdere malen de beleidsrente verlaagden. Politiek gezien was het een bewogen jaar met enerzijds de opmars van de rechtse partijen in Europa en natuurlijk de republikeinse winst van Trump in Amerika. Ook de geopolitieke spanningen liepen verder op, met name in het Midden-Oosten, waarbij de oorlog tussen Israël en Hamas leek af te stevenen op een grotere internationale oorlog waarbij ook Iran betrokken zou worden. Ondanks alle gebeurtenissen presteerden de financiële markten positief, wat voor SSPF een positief beleggingsresultaat opleverde van 3,0%.

Inflatie onder controle?

In 2024 verlaagden zowel de Europese Centrale Bank als de Amerikaanse

Federal Reserve de beleidsrente. De inflatiedaling in Europa en Amerika tezamen met een afzwakkende groei was voor de centrale banken het teken om maatregelen te nemen om de economie te stimuleren. Zo nam de Europese inflatie af van 2,9% naar 2,2% en de Amerikaanse inflatie af van 3,4% naar 2,7%. De Europese beleidsrente werd met name in de tweede helft van 2024 verlaagd, in totaal met 1 procentpunt. Ook de Amerikaanse beleidsrente werd gedurende 2024 verlaagd met 1 procentpunt. De Europese inflatie lijkt dan wel onder controle, de inflatie per Europees land verschilt aanzienlijk. Zo ervaart Nederland een hogere inflatie dan het Europese inflatiecijfer als gevolg van onder andere huurstijgingen en accijnsverhogingen op tabak en alcohol.

Over geheel 2024 bezien is de rente licht gedaald met circa 0,2% (zie ook figuur 1). Een daling van de rente is over het algemeen minder goed nieuws voor een pensioenfonds. Een lagere rente betekent namelijk dat het pensioenfonds meer geld in kas moet hebben om de pensioenen te dekken. Omdat SSPF het renterisico deels afdekt met de Matching portefeuille, leveren rentedalingen vaak een positief beleggingsresultaat op en is het effect van rentebewegingen op de dekkingsgraad beperkt.

Figuur 1. Ontwikkeling van de rente (20-jaars euro swap rente). Bron: Bloomberg

Verenigde Staten en aandelen

Op de winst van Donald Trump werd positief gereageerd door financiële markten. Trump behaalde zowel een meerderheid in de Senaat als het Huis van Afgevaardigden waardoor de weg openligt voor het doorvoeren van zijn plannen. Deregulering wordt door de markt overwegend als positief gezien. Daar tegenover staat dat de markt vreest voor zijn onvoorspelbaarheid en een mogelijke handelsoorlog met Europa en China.

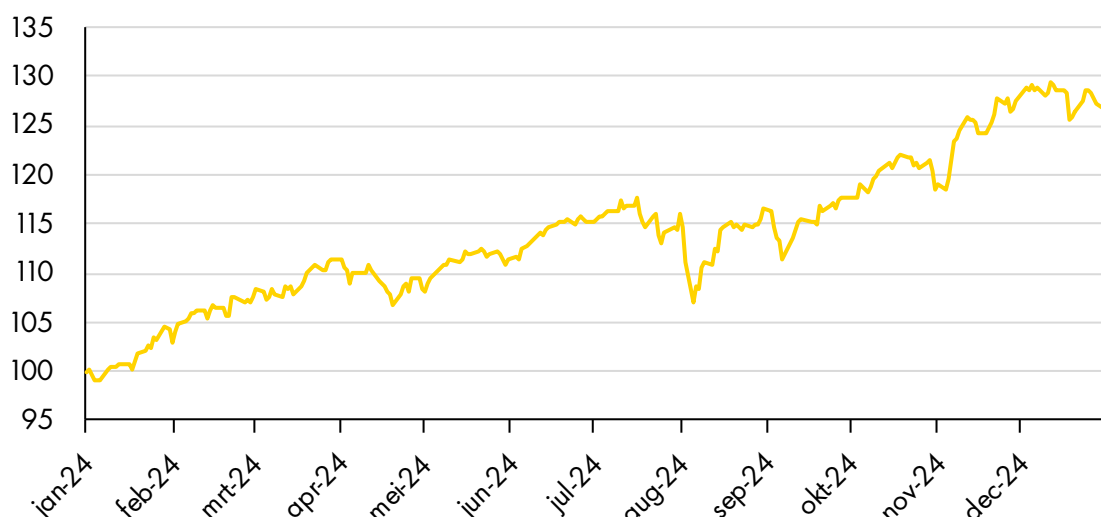
De Amerikaanse aandelenmarkt presteerde uitzonderlijk goed in 2024 en beter dan andere regio's. De prestaties van de Amerikaanse aandelenmarkt wordt deels gedreven door de opmars van de grote tech-bedrijven en in 2024 in het bijzonder door de AI-revolutie. In 2024 waren het wederom de 'Magnificent Seven' (Apple, Microsoft, Alphabet, Amazon, NVIDIA, Meta Platforms & Tesla) die een grote bijdrage leverden aan het rendement op aandelen. Door het succes van deze grote tech-bedrijven neemt het concentratierisico toe binnen

wereldwijde aandelen. De top 10 grootste bedrijven zijn op dit moment goed voor bijna 27% van de aandelen wereld index.

De wereldwijde aandelenmarkt, onder aanvoering van de Amerikaanse aandelen, lieten een zeer positief rendement zien. De wereldwijde aandelenmarkt liet een rendement in euro's zien van ruim 26% (zie ook figuur 2).

Daling van risico-opslagen

De risico-opslag op verschillende obligatie indexen daalde gedurende 2024 tot zeer lage niveaus. Zo nam de opslag op hoogrentende bedrijfsobligaties (High Yield obligaties) af van ruim 4% naar ruim 3%. Ook bij obligaties uit opkomende markten en investment grade obligaties was sprake van een daling in de spreads. De daling van de spreads droeg positief bij aan het totaalrendement op deze vastrentende waarden categorieën. De daling van de spreads is met name gelegen in de zachte landing van de wereldeconomie en de overwegend positieve

Figuur 2. Ontwikkeling van aandelen ontwikkelde markten (MSCI World Total Return Index in euro). Bron: Bloomberg

bedrijfsresultaten. Doordat de risico-opslagen op dit moment op een laag niveau zijn is er echter beperkte ruimte voor het opvangen van kredietverliezen.

Positief rendement van 3,0%

Door de zeer positieve performance van Return-seeking assets behaalde het pensioenfonds een positief rendement. Bijna alle beleggingscategorieën behaalde binnen Return-seeking assets een plus. Matching assets behaalde een negatief resultaat. Liquidity & Investment Grade assets sloten het jaar af met een positieve performance. Het pensioenfonds behaalde over 2024 een outperformance van 0,1%, waarmee het dus beter presteerde dan de meetlat (benchmark).

De tabel op de volgende pagina geeft het vermogen en het rendement weer van de beleggingsportefeuille van SSPF¹. In de tabel wordt de totale portefeuille onderverdeeld in 3 deelportefeuilles en worden de behaalde rendementen vergeleken met de door het bestuur vastgestelde benchmarks.

De samenstelling van de portefeuille is in 2024 nagenoeg ongewijzigd gebleven. Het pensioenfonds heeft wel besloten om per september 2024 de reële rentehedge af te bouwen tot 100% van de verplichtingen met het oog op de transitie naar de nieuwe pensioenregeling. Hierdoor is de samenstelling van de Matching assets in 2024 gewijzigd.

¹ Hierin zijn de derivaten per beleggingscategorie verwerkt. Derivaten worden in de jaarrekening, die gebaseerd zijn op verslaggevingsregels uit Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en International Financial Reporting Standards (IFRS) als separate balanspost gepresenteerd, waarbij 'vorderingen' niet worden gesaldeerd. Hierdoor wijkt de vermogenssamenstelling in bovenstaande tabel af van de presentatie in de jaarrekening.

VERMOGEN EN RENDEMENT	SAMENSTELLING VERMOGEN (€MILJOEN)		WE- GING (%)	RENDEMENT 2024 (%)	
	2024	2023	ACT	ACT	BM
Return-seeking assets			43,9	7,8	7,2
Aandelen	3.838	3.531	14,1	18,3	16,4
Vastrentende waarden	3.154	3.179	11,6	4,5	4,1
Private equity	3.240	3.309	11,9	5,6	5,6
Hedgefondsen	940	925	3,5	5,9	4,9
Vastgoed	852	893	3,1	(9,6)	(9,6)
Overige alternatieve beleggingen	479	453	1,8	7,4	7,4
Overig*	(563)	(226)	(2,1)	-	-
Matching assets**	5.668	5.464	20,9	**	**
Liquidity en Investment Grade	9.563	9.793	35,2	4,6	3,5
Totaal Vermogen/ Rendement	27.171	27.321	100	3,0	2,9

* Omvat o.a. cash, cash equivalents en currency swaps, waarvoor de performance en benchmark niet vastgesteld worden.

** De deelportefeuille Matching assets bevat derivaten, waardoor een rendement uitgedrukt als percentage niet adequaat is weer te geven. Het rendement in euro van deze portefeuille bedraagt in 2024 € -239 miljoen (tegenover de benchmark € -165 miljoen).

Sterke outperformance Return-seeking assets

De deelportefeuille Return-seeking assets (RSA), die als doel heeft het behalen van rendement, presteerde positief in 2024. De RSA-portefeuille behaalde een rendement van 7,8%. Het pensioenfonds belegt in deze deelportefeuille bewust in verschillende beleggingscategorieën om risico's te spreiden en diversificatie te realiseren. Het rendement van de onderliggende beleggingscategorieën was gemengd. Het positieve rendement van de RSA-portefeuille is vooral te danken aan de sterke performance van aandelen (18,3%) en in beperktere mate aan Return-Seeking Fixed Income (zoals High yield beleggingen en Emerging Market Debt) (4,5%), Hedgefondsen (5,9%)

en Private Equity (5,6%). De illiquide beleggingscategorie vastgoed had net als in 2023 een lastiger beleggingsjaar met rendementen van respectievelijk -9,6%. De vastgoedmarkt bevindt zich in een lastige omgeving als gevolg van de gestegen rente en beperkte liquiditeit, echter de eerste tekenen van herstel zijn zichtbaar, al is dat nog niet terug te zien in de waardering van vastgoed. De RSA-portefeuille presteerde beter dan de meetlat en behaalde een outperformance van 0,6%. De outperformance is vooral te danken aan de sterke relatieve performance van Aandelen, Return-Seeking Fixed Income en hedgefondsen.

Aan het einde van het jaar bevindt de actuele weging van de RSA-portefeuille

zich boven de normallocatie van 40%. Dat komt doordat de illiquide beleggingen het in voorgaande jaren – in verhouding tot de andere categorieën in de portefeuille – significant beter hebben gedaan. De illiquide beleggingen en dan met name Private Equity zijn aan het eind van 2024 fors overwogen ten opzichte van de normallocatie. Illiquide beleggingen kunnen in de regel lastig tegen een goede prijs worden verkocht. Om die reden heeft het bestuur in 2022 al opdracht gegeven om voor onbepaalde tijd nieuwe investeringen in verschillende illiquide categorieën te stoppen. In lijn met het rebalancingbeleid van het pensioenfonds wordt de economische overweging van Return-seeking assets grotendeels gemitigeerd door de inzet van aandelen derivaten. Over geheel 2024, als gevolg van de sterke stijging van de aandelenmarkten, hebben deze derivaten negatief bijgedragen aan het totaal rendement.

Negatief resultaat Matching portefeuille

De Matching portefeuille, met als doel het bijhouden van de waarde van de pensioenverplichtingen, behaalde een negatief rendement. Met de Matching portefeuille dekt het pensioenfonds deels rente- en inflatiebewegingen af, waarbij het pensioenfonds heeft besloten om de inflatiecomponent vanaf september 2024 af te bouwen. Over geheel 2024 is de nominale rente licht gedaald. Dit leidde tot een positief rendement op de nominale afdekking. Tegelijkertijd is de break-even inflatie ook gedaald, wat leidde tot een negatief resultaat op de reële afdekking.

Het resultaat van de Matching portefeuille werd daarnaast ook negatief beïnvloed door het uitlopen van de swap-spread (de risico-opslag op staatsobligaties versus de swaprente). Gedurende 2024 steeg deze swapspread voor alle landen in portefeuille en voor Franse obligaties in het bijzonder. De grotere uitloop van de risico-opslag op Franse obligaties is te verklaren door onder andere de tegenvallende economische groei, de opgelopen staatsschuld, het uitblijven van hervormingen (o.a. de pensioenleeftijd) en de politieke onzekerheid. De negatieve excess performance van de Matching portefeuille (€ -74 miljoen) is voornamelijk het gevolg van de gestegen swapspread². Uiteindelijk behaalde de portefeuille een negatief resultaat van € -239 miljoen.

Positief resultaat portefeuille Liquidity & Investment Grade assets

De portefeuille Liquidity & Investment Grade assets – welke als doel heeft het bieden van liquiditeit en het behalen van een gematigd rendement boven de risicovrije rente – behaalde een positief rendement (4,6%) en presteerde daarmee ook beter dan de benchmark (1,1%). De grootste bijdrage aan het positieve rendement kwam voort uit de sub-portefeuille Investment Grade assets, welke bestaat uit Investment Grade bedrijfsobligaties en de disintermediation portefeuille (hypotheeken, Collateralized Loan Obligations (CLO's) en Commercial Real Estate (CRE) debt).

² Per 26 september 2024 is het benchmarkrendement gelijk gezet aan het actuele rendement als gevolg van het afbouwen van de reële hedge.

Communicatie

Communiceren is ook de kunst van het weglaten

Om deelnemers te informeren over hun pensioen, denkt de afdeling Communicatie vooral buiten de kaders. Een nauwe samenwerking tussen afdelingen Legal en Communicatie, en hetzelfde doel voor ogen hebben, is daarbij essentieel. Legal Counsel Marijke Biewinga en Manager Communications Debby van der Voort leggen uit hoe zij dit in 2024 hebben gedaan.

 m maar met de deur in huis te vallen, de afdeling Communicatie van beide pensioenfondsen speelde zich in 2024 behoorlijk in de kijker.

Debby: “We ontvingen verschillende awards: de Pensioen Pro Communicatie Award en de PensioenWegwijzer Publieksprijs voor ons unieke communicatieplatform voor vrouwen Own it. Ook zijn de Shell pensioenfondsen uitgeroepen tot ‘Pensioenfonds van het jaar 2024’. Deze prijs wonnen we mede voor onze communicatie met deelnemers. Daarmee heeft onze manier van werken erkenning gekregen van externe branchegenoten. Daar zijn we natuurlijk heel trots op.”

Deelnemers betrekken

Debby en haar team hanteren een bewuste communicatiestrategie om hun boodschappen voor het voetlicht te krijgen.

Marijke: “Ons team richt zich vooral op hoe we de deelnemers echt bij onderwerpen kunnen betrekken. En dat is niet door enkel de regelingen steeds weer opnieuw uit te leggen. Communiceren is ook vooral de kunst van het weglaten. Een deelnemer zit niet te wachten op alle details en een uitgebreide juridische uitleg. Die

wil vooral weten wat een keuze of verandering concreet voor hem of haar betekent.”

Debby: “In pensioencommunicatie wordt doorgaans veel detail en uitleg gegeven, tot een niveau dat het een deelnemer niet aanspreekt. Dat onze afdelingen dezelfde visie voor ogen hebben komt de communicatie ten goede. En dat onze communicatie activeert, zien we in de cijfers.

Geen deelnemer hetzelfde

Verder is het belangrijk om deelnemers van elkaar te onderscheiden.

Debby: “Niet iedere deelnemer is hetzelfde. Zo weten we dat vrouwelijke deelnemers veel minder vaak klikken op mailings die over hun pensioen gaan. Die moeten we dus benaderen met communicatie die hen aanspreekt. Daar is het platform Own it uit voortgekomen en dat heeft heel goed gewerkt. In 2024 hebben we het platform verder uitgebreid met een online versie met maandelijks nieuwe content. We denken graag buiten de vaste kaders want we zien dat dit werkt.”

Eén infographic in plaats van lange teksten

Dit principe hanteert deze afdeling ook voor de communicatie rondom de Wtp.

 Niet iedere deelnemer is hetzelfde. Zo weten we dat vrouwelijke deelnemers veel minder vaak klikken op mailings

Over Debby van der Voort

Naast haar Public Relations-achtergrond en opleiding in Sustainable Finance, heeft ze ervaring bij Deloitte en Mitsubishi Motors waar ze heeft meegewerkt aan de introductie van elektrische voertuigen. Sinds 2011 is ze werkzaam bij Shell en heeft bijgedragen aan diverse projecten ten aanzien van Shell Eco-marathon en Formule 1. In 2017 werd ze Communications Manager bij Shell Pensioenbureau Nederland.

Over Marijke Biewinga

Marijke begon direct na haar rechtenstudie aan de Vrije Universiteit Amsterdam in de pensioensector. In 2006 trad zij in dienst bij WTW, waar zij als pensioenjurist vele pensioenfondsen en werkgevers begeleidde. Sinds 2018 werkt Marijke bij Shell Pensioenbureau Nederland als Legal Counsel. Daarnaast is zij Dean van de SPN Academy, waar zij verantwoordelijk is voor de geschiktheidsontwikkeling van de gremia van de pensioenfondsen van Shell.

“ Wij kiezen bewust voor aanvullende communicatie met korte, heldere teksten en waar mogelijk een infographic ”

Marijke: “Zo zijn we verplicht om de deelnemers te begeleiden bij hun keuzes. Vaak zie je dan dat pensioenfondsen enkel wettelijk verplichte uitlegbrieven versturen. Dat doen wij anders. Wij kiezen bewust voor aanvullende communicatie met korte, heldere teksten en waar mogelijk een infographic. Dat lijkt simpel, maar het is knap ingewikkeld om steeds te komen tot de essentie waarbij het ook voor onze deelnemers begrijpelijk blijft.”

Stapje extra

Natuurlijk wordt ook de wettelijk verplichte communicatie aangeboden. Vaak is dit soort informatie – dat in vele soorten en maten komt – nou niet hetgeen wat deelnemers met plezier tot zich nemen.

Debby: “Dan gaan bij ons de raderen draaien. Wat kunnen we doen om het wél over te brengen? Daar worden wij als team juist enthousiast van, we zetten graag dat stapje extra.”

Debby en Marijke werken hierbij actief samen. Voorbeelden daarvan zijn de introductie van een eigen kanaal op LinkedIn en het CARE-programma. CARE

staat voor Comfort and Retirement Ease.

Debby: “Onder andere met dit programma begeleiden we deelnemers de komende jaren op verschillende manieren stap voor stap naar hun nieuwe pensioen.”

Metten is weten

De doelgerichte aanpak is succesvol.

Debby: “We werken daarvoor heel datagedreven. We weten precies wat mensen wel en niet lezen, wat hun feedback is, enzovoorts. Die kennis helpt ons onze communicatie te onderbouwen en te verbeteren. Zo weten we wanneer we een mailing het best kunnen sturen om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen hem zullen lezen. Verder moeten we niet te veel koppen maken, weinig kliks toevoegen en hooguit drie tot vier onderwerpen aanbieden.” En het werkt.

Marijke: “Zo opent maar liefst 70% van de deelnemers onze mailings. Ter vergelijking: bij andere pensioenfondsen is dat meestal een stuk lager. Op alles wat we dit jaar weer hebben neergezet zijn we enorm trots.”

Wet- en regelgeving

In de Wet toekomst pensioenen is de premie straks het uitgangspunt

Dit veranderde er in 2024 aan wet- en regelgeving.

Wet toekomst pensioenen

In het bestuursverslag wordt verschillende keren gesproken over de Wet toekomst pensioenen (Wtp). In de Wtp is de uitkering straks niet meer het uitgangspunt, maar de pensioenpremie die ingelegd wordt. Daarmee wordt overgestapt van het huidige 'defined benefit' systeem (uitkeringsregeling), naar een 'defined contribution' systeem, ook wel beschikbare premieregeling genoemd, waar de inleg vaststaat. Met deze verandering speelt de overheid in op de veranderende arbeidsmarkt en de maatschappelijke roep om meer transparantie en keuzemogelijkheden binnen pensioen. Op basis van de huidige wetgeving moeten alle pensioenfondsen in Nederland uiterlijk op 1 januari 2027 voldoen aan de voorschriften uit de Wtp.

Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad (COR) zijn medio 2024 een nieuwe pensioenregeling overeengekomen voor SSPF die per 1 januari 2027 moet ingaan. De Voeks Hoorrecht Commissie heeft tijdens het transitieproces namens de pensioengerechtigden en gewezen deelnemers het wettelijk hoorrecht uitgevoerd. De afspraken voor de nieuwe pensioenregeling zijn vastgelegd in het transitieplan. Dit transitieplan is op 1 juli 2024 voor opdracht neergelegd bij het bestuur van SSPF.

Het bestuur van SSPF is eindverantwoordelijk voor de implementatie van de besluiten die door Shell Nederland en de COR aan het pensioenfonds ter uitvoering worden voorgelegd. Daarbij heeft het Verantwoordingsorgaan (VO)

“ Het pensioenfonds volgt nauwlettend de recente discussies ten aanzien van bezwaarrecht als onderdeel van het nieuwe pensioenstelsel ”

adviesrechten en de Raad van Toezicht (RvT) bepaalde goedkeuringsrechten. Er is dus sprake van vele ‘checks en balances’ om de besluitvorming over de pensioentransitie zorgvuldig te laten verlopen.

Het kabinet heeft een wetsvoorstel in voorbereiding om de uiterste wettelijke transitieperiode met 1 jaar te verlengen. Dit is tijdens de parlementaire behandeling van de Wtp door de regering aan de Eerste Kamer toegezegd. Het besluit transitietermijnen vult de, naar het Uitvoeringsbesluit Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling overgehevelde transitiedata concreet in. Dit besluit zorgt ervoor dat de einddatum van de pensioentransitie met 1 jaar wordt opgeschoven naar 1 januari 2028. De wet en het besluit zullen naar verwachting in de eerste helft van 2025 tegelijk in werking treden. Voor SSPF brengt dit -naar verwachting- geen wijzigingen met zich mee, omdat de beoogde transitiedatum op 1 januari 2027 ligt.

Het fonds volgt nauwlettend de recente discussies ten aanzien van bezwaarrecht als onderdeel van het nieuwe pensioenstelsel. De pensioenfondsen van Shell houden zich aan de momenteel geldende wetgeving. Het voornemen is dat SSPF op 1 januari 2027 overgaat naar een nieuwe pensioenregeling.

Implementatie Wet bedrag ineens, Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) en verlofsparen

In het verslagjaar 2024 was bij SSPF opnieuw aandacht voor de implementatie van de Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen waarover in de jaarverslagen sinds 2020 al is gerapporteerd.

De Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen geeft deelnemers van SSPF de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden op de pensioendatum maximaal 10 procent van het opgebouwde pensioenvermogen ineens op te nemen.

Het initiële wetsvoorstel is al in 2020 aangenomen door de Tweede Kamer. Naar aanleiding van kritiek door de Eerste Kamer over de uitvoerbaarheid van dit wetsvoorstel is een aanpassing aangebracht en als wetsvoorstel ‘herziening bedrag ineens’ eind juni 2022 ingediend bij de Tweede Kamer. Hiermee wordt de mogelijkheid voor latere uitbetaling van het bedrag ineens in verband met de belasting- en premiedruk van het jaar waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, sterk vereenvoudigd. Over deze oplossing is overleg geweest met de pensioensector en de nu voorgestelde werkwijze is beter uitvoerbaar dan wat oorspronkelijk was beoogd.

Op 8 oktober 2024 heeft de Tweede Kamer ingestemd met de gewijzigde Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. In een kamerbrief van 10 september 2024 gaf minister Hijum van SZW aan dat de wet niet eerder dan 1 juli 2025 in werking wordt gesteld. Daarna gaf de minister in een debat aan dat de definitieve ingangsdatum afhangt van de parlementaire behandeling en dat hij in overleg zal blijven met pensioenuitvoerders om te peilen bij welke datum ze zich comfortabel voelen. Inmiddels is 1 juli 2026 als inwerkingtredingsdatum waarschijnlijker dan 1 juli 2025.

Om gebruik te maken van dit keuzerecht is het belangrijk dat deelnemers goed worden geïnformeerd. Dat vraagt om goede informatie vanuit het pensioenfonds, maar ook voldoende tijd voor de deelnemers om een weloverwogen keuze te maken. De wetgever vindt het dan ook belangrijk dat pensioenuitvoerders bijna-gepensioneerden tijdig informeren over het keuzerecht voor het bedrag ineens. Pensioenuitvoerders hebben aan de minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen, aangegeven dat zij na instemming van de Tweede en Eerste Kamer zes tot negen maanden nodig hebben om de betrokken deelnemers goed te kunnen informeren en om het keuzerecht te implementeren in de administratie.

DORA – Digital Operational Resilience Act

DORA is een Europese verordening die rechtstreeks van toepassing is op de gehele Europese financiële sector inclusief pensioenfondsen, waaronder SSPF. De DORA verordening is per 17 januari 2023 in werking getreden, en dient uiterlijk

op 17 januari 2025 door financiële instellingen te zijn geïmplementeerd. De DORA-verordening uniformeert en standaardiseert wet- en regelgeving over de beheersing van ICT-risico's voor de Europese financiële sector. Het gebruik van informatie- en communicatietechnologie (ICT) neemt toe. Daarmee neemt ook het risico op cyberaanvallen toe en is digitale weerbaarheid van groot belang voor de financiële sector. DORA stelt eisen om de digitale (operationele) weerbaarheid van de sector verder te vergroten. Het richt zich daarbij onder meer op het ICT-risicomanagement, ICT-incidenten en periodiek testen van digitale weerbaarheid. Daarnaast omvat DORA ook het beheer van risico's bij uitbesteding aan (kritieke) derden en de samenwerking voor het uitwisselen van informatie over cyberdreigingen. DORA is geen éénmalig project, maar een voortdurend proces om de digitale weerbaarheid van de financiële sector, en daarmee ook van SSPF, te verhogen.

Voor de regels uit DORA die van toepassing zijn op pensioenfondsen, komen veel eisen nu al terug in bestaande richtlijnen. Denk hierbij aan het DNB-raamwerk voor informatiebeveiliging met daarin 58 beheersmaatregelen. DORA is breder en specifiekier dan het DNB-raamwerk. DORA hanteert een 'proportionaliteitsbeginsel'. Dit houdt in dat instellingen met een lager risicoprofiel een beperktere opzet van het risicomanagement kunnen toepassen, inclusief testen van weerbaarheid.

SSPF en haar ICT serviceproviders zijn compliant met de voorschriften uit DORA.

MISSIE VISIE DOEL EN STRATEGIE

Het bestuur heeft de volgende **missie voor SSPF** vastgesteld: “het nakomen van pensioenaanspraken en pensioenrechten, waarbij het streven is ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken waardevast te houden. De voor dat streven geldende maatstaf is het ‘afgeleide prijsindexcijfer alle huishoudens’. In de opzet van de pensioenregeling wordt gestreefd naar eenvoud en transparantie en naar onafhankelijkheid van de ontwikkelingen in de sociale zekerheid.

SSPF streeft ernaar deze missie te bereiken met voor zowel SSPF als de sponsor aanvaardbare premies. Het strategisch beleggingsbeleid van SSPF is erop gericht om binnen de door het bestuur aanvaarde risico's en afhankelijk van de dekkingsgraad op enig moment zodanige beleggingsresultaten na te streven, dat SSPF in staat wordt gesteld om op lange termijn een gezonde financiële positie te realiseren. Hierbij wordt een afweging gemaakt tussen de doelstellingen en het risico dat wordt gelopen. Dit wordt door middel van een Asset Liability

Management (ALM) studie getoetst. Normaliter vindt de ALM-studie eenmaal in de drie jaar plaats. Momenteel is de focus van de ALM-studie verlegd omdat er in aanloop naar de Wtp-transitie een ALM-studie wordt uitgevoerd die tot doel heeft om het beoogde beleggingsbeleid voor na de Wtp-transitie vast te stellen. Daarnaast is SSPF bezig geweest met het uitwerken van een strategie om de huidige dekkingsgraad tot aan het transitiemoment zo goed mogelijk te beschermen.

De **visie van SSPF** is om de pensioenregeling degelijk uit te voeren en effectief met de deelnemers te communiceren. SSPF streeft daarin professioneel en kostenefficiënt te zijn en goede relaties te onderhouden met stakeholders.

De **strategie van SSPF** valt uiteen in verschillende thema's die periodiek door het bestuur worden herijkt. Voor de periode 2024-2025 zijn 6 strategische thema's gedefinieerd. Meer over deze strategische thema's is te vinden in het onderdeel strategische prioriteiten op pagina 20 in dit verslag.

Strategische thema's 2024-2025

1. Transitie & Convergentie

- Pensioenakkoord voorbereiden (incl. dialoog sociale partners)
- Bevorderen convergentie SNPS/SSPF
- Optimaliseren van interne fondsprocessen

2. Deelnemersbeleving

- Behouden hoge deelnemerstevredenheid
- Vergroten van digitale capaciteit
- Verbeteren communicatie PAS & ESG

3. Uitbestedingen

- Opleveren van project Accelerate
- Vasthouden kwaliteit APS-dienstverlening
- Robuuste 'countervailing power'
- Productieve relatie met Blackrock/SAMCo

4. Lerend Organisatiemodel

- Onderhouden kennis & ontwikkeling bestuur
- Vergroten van diversiteit in fondsorganen
- Proactief onderhouden DNB/AFM relaties

5. Informatietechnologie & data

- Herzien van IT-beleid fonds
- Vergroten interne IT-expertise
- Formuleren databeleid & beheersing
- Beheersen/mitigeren 'cyber risk'

6. ESG

- Beleid concretiseren, 'fonds-eigen verhaal'
- Onderzoek mogelijkheden 'Best in Class'-benadering
- Impact beleggen: verkennen mogelijkheden

A photograph of a man and a woman standing back-to-back against a solid purple background. The man, on the left, is bald with a light beard, wearing a white shirt with a small, colorful dot pattern and dark trousers. He has his arms crossed and is smiling broadly. The woman, on the right, has blonde hair and is wearing a light purple blazer. She is also smiling widely, showing her teeth. The overall mood is positive and professional.

Risicomanagement

Risicomanagement in 2024: goed voorbereid op de Wtp

De overgang naar de nieuwe pensioenregeling (Wtp) brengt nieuwe risico's met zich mee. Maar welke zijn dat en hoe heeft dit voor 2024 uitgedacht? Lennert Fhijnbeen, Jolanda Messerschmidt en Perry Geenen en gaan daarop in.

Jolanda is sleutelfunctiehouder Interne Audit en bestuurslid van SSPF. Perry is bij Shell Pensioenbureau Nederland (SPN) verantwoordelijk voor het riskmanagementproces van de Wet toekomst pensioenen (Wtp)-implementatie. Lennert is Finance Manager bij SPN en ook sleutelfunctievervuller risicobeheer voor het fonds (de sleutelfunctievervuller ondersteunt de houder van de sleutelfunctie risicobeheer).

Wat hebben jullie in 2024 gedaan om risico's in kaart te brengen?

Lennert: "We hebben binnen het fonds een stevige basis neergezet op het gebied van integraal risicomanagement en de beheersmaatregelen die daarbij horen."

Perry: "Zo hebben we gezien het grote belang van een zorgvuldige, evenwichtige en tijdige overgang het PAS-project opgericht. PAS staat voor Pensioenakkoord Shell. Dit project heeft een eigen risicomatrix en een eigen set van beheersmaatregelen die gericht zijn op de beheersing van de Wtp-transitierisico's. 2024 stond voor ons vooral in het teken van het verder aanscherpen van de risicobeheersing van de Wtp-transitie. Ook de verandering van vermogensbeheerder in 2025, borgen van de datakwaliteit – die overigens in orde is -, de omrekening naar individuele pensioenvermogens, en de uitlegbaarheid geven risico's die door het PAS project worden beheerst."

Wat doen jullie concreet om de risico's te beheersen?

Perry: "We beheersen dagelijks direct of indirect de risico's. We hebben

een eerste, tweede en derde lijn voor ons risicomanagementsysteem. De eerste lijn zijn diegenen die primair verantwoordelijk zijn voor een bepaald proces en de risicobeheersing daarvan. De afdeling Finance van SPN is de tweede lijn voor de reguliere risico's en ziet erop toe dat de eerste lijn de controles gedegen heeft uitgevoerd en of de beheersmaatregelen effectief zijn. Specifiek voor de Wtp-risico's zijn er aanvullende werkzaamheden uitgevoerd vanuit de tweede lijn door de Risk en Assurance Manager om ook voor de Wtp-risico's te kunnen vaststellen dat de beheersmaatregelen effectief zijn.

De interne auditfunctie vormt tot slot de derde lijn. Deze zorgt voor een onafhankelijke beoordeling van de beheersing van de Wtp-transitierisico's en de naleving van interne controlemechanismen. Elk kwartaal houden we daarnaast (nieuwe) risico's binnen het PAS-project tegen het licht."

Jolanda: "We hebben grofweg te maken met drie categorieën risico's: financiële, niet-financiële en integriteitsrisico's. Alle risico's hebben uiteraard voortdurend onze aandacht, waarbij we gebruik maken van het RCSA-proces, dat staat voor Risk Control Self Assessment. Dit helpt ons om de risico's van alle processen te identificeren, aan te pakken en zo te beheersen dat ze weer vallen binnen de hoeveelheid risico die we als fonds bereid zijn om te nemen (risicobereidheid)."

Lennert: "Door de omvang en de impact vraagt de Wtp veel aandacht, maar intussen gaan de rest van de werkzaamheden gewoon door. En ook daar blijven we scherp op toezien."

Wat is voor SSPF het grootste risico bij de overgang naar de nieuwe regeling?

Jolanda: “Naar verwachting gaat SSPF op 1 januari 2027 over naar de nieuwe regeling. Een belangrijk risico voor het fonds is de overstap naar een nieuw administratiesysteem dat nodig is om de Wtp-regeling te kunnen uitvoeren. Achmea Pensioenservices (APS) gaat werken met een nieuw IT-platform, wat zij momenteel voor haar klanten, en ook voor de Shell pensioenfondsen, aan het bouwen is. En op tijd klaar moet zijn. Dat is een risico dat extra aandacht heeft binnen het PAS-ricomanagementproces.”

Lennert: “Met enkele andere pensioenfondsen is een onafhankelijk adviesbureau gevraagd vinger aan de pols te houden bij APS. Hierover wordt periodiek gerapporteerd. Daarmee houden we voortdurend zicht op hoe ver APS is met het de nieuwe systemen en functionaliteiten die nodig zijn om straks – volgens het nieuwe IT-platform – de pensioenen te kunnen uitbetalen. Daarbij kijken wij natuurlijk ook naar de ervaringen die de koplopers binnen APS opdoen bij de Wtp-implementatie en ook naar het andere Shell pensioenfonds SNPS dat al per 1 januari 2026 overgaat. SPN denkt overigens ook na over alternatieve scenario's zodat deze klaarliggen voor het geval risico's zich daadwerkelijk voordoen.”

Jolanda: “Voor de implementatie van de Wtp heeft het fonds een ‘assurance plan’ voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling opgesteld. Dit moet ervoor zorgen dat we tijdens de totale Wtp-transitie voldoende (onafhankelijke) waarborgen hebben in het risicomanagementsysteem. Hierdoor worden geïdentificeerde risico's tot een aanvaardbaar niveau beheerst. Tegelijk zorgen we daarmee voor een beheerste en integere bedrijfsvoering voor, tijdens en na de Wtp-transitie.”

Zijn risico's altijd negatief? Wil je die per definitie vermijden?

Jolanda: “Nee, zeker niet. Risicomanagement gaat om het beschermen van waarde maar ook over het creëren ervan. Soms nemen we bewust en gecontroleerd risico's. Bijvoorbeeld met beleggen. Beleggen is nooit zonder risico's, maar het levert het rendement op dat nodig is om de pensioenen te laten groeien. De kunst is om dit te balanceren en niet meer risico te nemen dan je als fonds bereid bent om te nemen.”

Perry: “We vragen ons ook altijd af hoe groot de risicobereidheid van het fonds is voor een bepaald risico. Dat kan voor bijvoorbeeld beleggingen misschien iets meer zijn. Voor zaken rond integriteit is onze risicobereidheid nul.”

Over Jolanda Messerschmidt

Jolanda is bestuurder namens de gepensioneerden en slapers voor SSPF en tevens sleutelfunctiehouder interne audit voor beide Shell pensioenfondsen. Ze werkte tot 2011 voor Shell in verschillende financiële rollen. Daarnaast is ze niet uitvoerend bestuurder voor het Pensioenfonds KPN en toezichthouder bij Buma/Stemra en BMW finance.

Over Perry Geenen

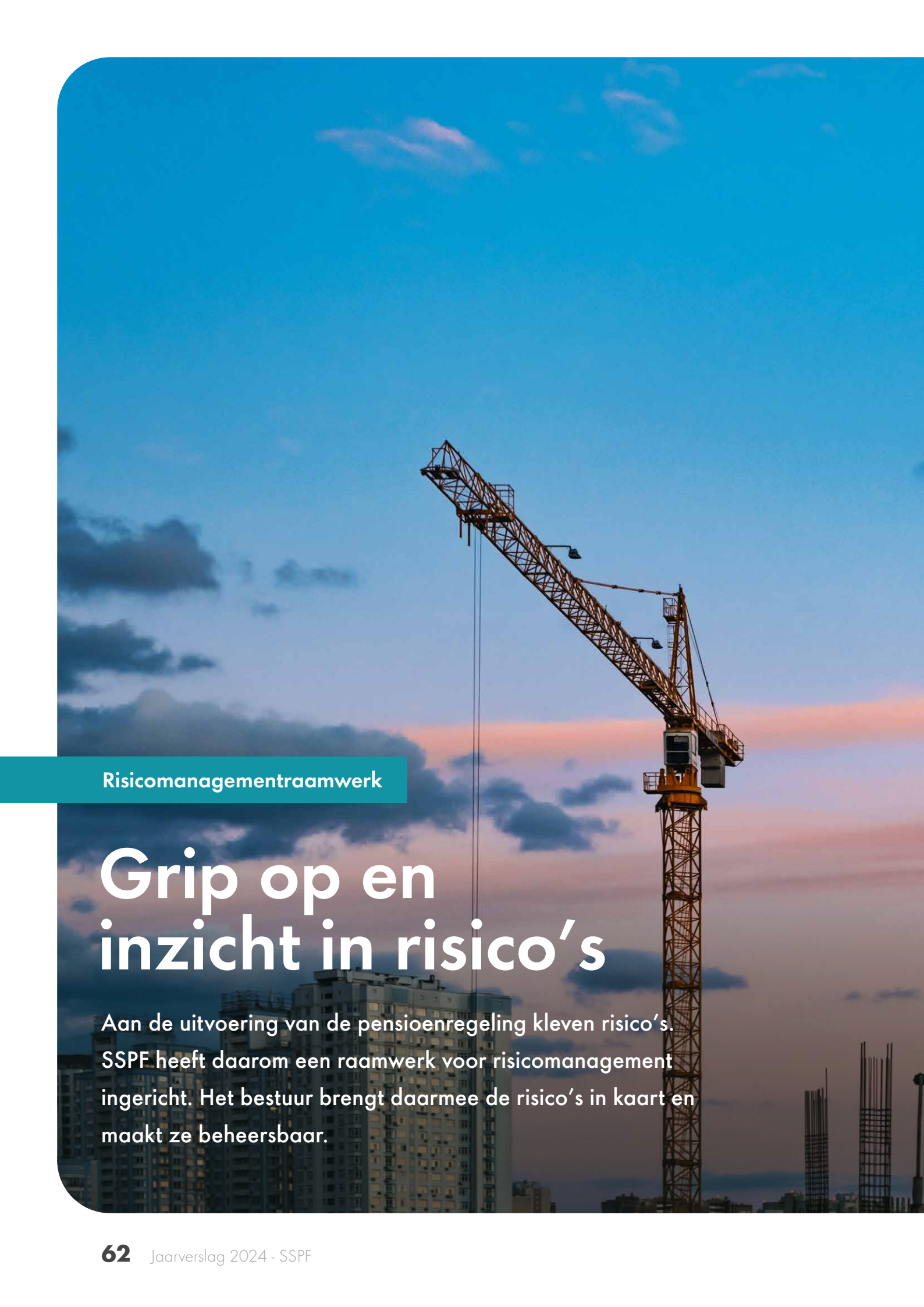
Perry werkt sinds 1998 voor Shell in verschillende financiële, commerciële en IT rollen in Nederland en short term assignments in het buitenland. Momenteel is hij werkzaam als Risk en Assurance Manager bij Shell Pensioenbureau Nederland. Voordat Perry bij Shell startte werkte hij bij EY.

Over Lennert Fhijnbeen

Lennert is Register Controller en heeft Bedrijfskunde gestudeerd aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij werkt sinds 2023 voor Shell Pensioenbureau Nederland, waar hij momenteel werkzaam is als Finance Manager. Lennert is ook sleutelfunctie vervuller risicobeheer voor beide Shell pensioenfondsen. Lennert heeft een audit en reporting achtergrond en werkte hiervoor als Senior Reporting Specialist bij Athora.

Risicomanagementraamwerk

Grip op en inzicht in risico's

Aan de uitvoering van de pensioenregeling kleven risico's. SSPF heeft daarom een raamwerk voor risicomanagement ingericht. Het bestuur brengt daarmee de risico's in kaart en maakt ze beheersbaar.

Bruto- en nettorisico

Het bruto risico is het risico dat het fonds loopt zonder de inzet van beheersmaatregelen. Door het treffen van beheersmaatregelen wordt gestreefd het bruto risico naar een acceptabel niveau terug te brengen. Wat hierna overblijft wordt het netto risico genoemd. Dit is het risico dat het fonds ondanks het nemen van alle maatregelen nog steeds loopt. Het risico van bijvoorbeeld een cyberaanval zonder enige vorm van beschermingsmaatregelen is vrij groot (bruto risico). Door het invoeren van risicobeperkende maatregelen wordt het risico verkleind (netto risico). Elk kwartaal wordt door het bestuur gekeken of het netto risico nog binnen de risicobereidheid past. Als dat niet het geval is, worden er aanvullende maatregelen getroffen om het risico te verkleinen.

Risicoprofiel: draagkracht en bereidheid

In het risicomanagementraamwerk wordt rekening gehouden met de langetermijndoelstellingen van het fonds en de interne en externe omgeving. De risicodraagkracht van SSPF wordt mede bepaald door de toezegging van Shell Petroleum B.V. (SPBV, de sponsor van SSPF) om in geval van een dekkingstekort bij te storten. Hoeveel risico SSPF daarbij zelf wenst te lopen (risicobereidheid) is door het bestuur gekoppeld aan de doelstellingen van SSPF. Daarbij maakt het bestuur onderscheid tussen de financiële en niet-financiële risico's van het fonds. Zo vallen risico's die een directe impact hebben op de omvang

van de bezittingen, maar ook op de verplichtingen en resultaten van het pensioenfonds, onder de financiële risico's. Andere risico's – op het gebied van bestuur, organisatie, operationele uitvoering, reputatie en integriteit – vallen onder niet-financiële risico's.

Hoe effectief zijn de maatregelen?

Elk kwartaal bepaalt het bestuur of het netto risico nog valt binnen de risicobereidheid van het bestuur. Ook wordt daarbij gekeken naar hoe effectief en passend de beheersmaatregelen zijn. Verder spelen de beleggingsovertuigingen van SSPF een belangrijke rol bij het vaststellen van de risicobereidheid bij de risico's.

Risicobereidheid

De risicobereidheid ('risk appetite') is de hoeveelheid risico die SSPF bereid is te nemen bij het realiseren van haar missie en visie. De wijze waarop met het risico wordt omgegaan moet in lijn zijn met de mate van de risicobereidheid. Bijvoorbeeld, als de risicobereidheid laag is, dan mag de gekozen invulling niet te veel restrisico's met zich meebrengen waardoor ze boven de bereidheid uitstijgt.

Risicocategorie	Omschrijving	Toelichting
Financiële risico's	Risico's die het fonds loopt ten aanzien van haar bezittingen en verplichtingen	Financiële risico's worden afgewogen tegen het verwachte rendement. Bepaalde risico's worden bewust genomen om optimaal verwacht rendement te kunnen genereren, waar andere risico's juist worden gemitigeerd als dit rendement niet wordt verwacht. Mede door spreiding van investeringen en een bewuste afweging tussen het wel of juist niet afdekken van bepaalde posities wordt beoogd een optimaal resultaat te genereren. De risicobereidheid ten aanzien van financiële risico's is gemiddeld tot hoog*.
Niet-financiële risico's	Risico's die het fonds loopt op het vlak van haar operationele en bestuurlijke activiteiten	Niet-financiële risico's zijn gerelateerd aan operationele en bestuurlijke activiteiten binnen het fonds en bij de uitbestedingspartners. In de uitvoering wordt getracht de risico's zoveel mogelijk te mitigeren tegen aanvaardbare kosten. De risicobereidheid ten aanzien van niet-financiële risico's is laag tot gemiddeld*.
Integriteitsrisico's	Risico's die afbreuk doen aan geschreven en ongeschreven regels van integere bedrijfsvoering	Het fonds accepteert geen risico's met betrekking tot het bewust of onbewust bijdragen aan een niet-integere bedrijfshuishouding. Het fonds en haar uitbestedingspartners dienen te voldoen aan wet- en regelgeving maar ook aan ongeschreven regels t.a.v. de integere bedrijfsvoering. Deze kunnen door de tijd veranderen en ontwikkelingen worden nauwlettend gemonitord. De risicobereidheid ten aanzien van integriteitsrisico's is laag*. Het fonds beoogt deze risico's zo veel als mogelijk te mitigeren.

*

Laag: Het fonds accepteert een gering of zeer beperkt risico of mitigeert het bestaande risico tot dat niveau.

Gemiddeld: Het fonds kiest ervoor om (beperkt) risico te lopen ook na mitigerende maatregelen.

Hoog: Het fonds accepteert een groot deel van het risico hetgeen gevolgen kan hebben, maar beheerst de mogelijkheid van een negatieve uitkomst.

Het bestuur heeft voor de monitoring van zijn risicobereidheid een aantal normen vastgesteld, waaronder de kans op bijstorting, de mogelijkheid om te indexeren en de stabiliteit van de nominale dekkingsgraad.

Eén van de doelen van het bestuur was om in een periode van zo'n 15 jaar een reële (dus voor inflatie gecorrigeerde) dekkingsgraad te realiseren van boven de 100%. Met het voornemen om per 1 januari 2027 over te gaan naar de nieuwe regeling is de ambitie ten aanzien van de reële dekkingsgraad verlegd naar het beschermen van de nominale dekkingsgraad op het moment van overgaan naar de nieuwe regeling onder Wtp. Deze beleggingsmaatregelen zijn ingegaan per 1 juli 2024.

Risicomanagementsysteem

Het risicomanagementsysteem heeft een eerste, tweede en derde lijn.

Eerste lijn

De verantwoordelijkheid voor risicobeheersing is aan diegene die primair verantwoordelijk is voor het betreffende proces. Dit is de eerste lijn van het risicomanagement van het fonds.

Tweede lijn

Als tweede lijn heeft SSPF een proces voor risicobeheersing ingericht. De afdeling Finance van SPN monitort onafhankelijk of de door de eerste lijn uit te voeren controles gedegen zijn uitgevoerd en of de beheersmaatregelen effectief zijn. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de zogenoemde Risk & Control Self Assessment (RCSA)-cyclus. In de RCSA wordt bepaald hoe groot de kans is dat een bedreiging zich voordoet en wat de mogelijke impact is mocht de

bedreiging zich manifesteren. Daarnaast wordt de opzet, bestaan en werking van de RCSA periodiek geëvalueerd en wordt hierover gerapporteerd aan het bestuur. Het bestuur keurt wijzingen in het risicomanagementraamwerk goed.

Tenminste eens in de drie jaar vindt een eigen risicobeoordeling (ERB) plaats, waarbij het totale risicomanagementsysteem in opzet en werking wordt geëvalueerd. Hiervan wordt verslag gedaan door het bestuur en aan De Nederlandsche Bank (DNB). De ERB is een belangrijk instrument voor pensioenfondsen. Het helpt om inzicht te krijgen in de risico's waaraan het fonds blootgesteld is en hoe effectief deze risico's beheerd worden. Het doel van een ERB is om een integrale analyse en beoordeling te maken van zowel de huidige als de potentiële risico's. Dit helpt om weloverwogen beslissingen te nemen en ervoor te zorgen dat de risico's binnen aanvaardbare grenzen blijven.

Voor het fonds is een ERB essentieel omdat het ons helpt om proactief te zijn ten aanzien van het risicobeheer. Door periodiek een ERB uit te voeren, kan het fonds tijdig maatregelen nemen om risico's te beheersen en de financiële gezondheid van het fonds te waarborgen. Dit is vooral belangrijk bij grote veranderingen, zoals de overgang naar de nieuwe pensioenregeling, omdat dit nieuwe risico's met zich mee kan brengen.

In het najaar van 2024 is de meest recente ERB afgerond waarin ook veel aandacht is geschonken aan de risico's die samenhangen met Wtp-transitie en de wisseling van de fiduciair. Het bestuur concludeert in de ERB dat het risicobeheer van het fonds op een doelmatige en effectieve wijze

plaatsvindt en goed functioneert. De ERB zorgt er daarmee voor dat SSPF goed voorbereid is op de toekomst en dat ze de belangen van hun deelnemers optimaal kunnen beschermen.

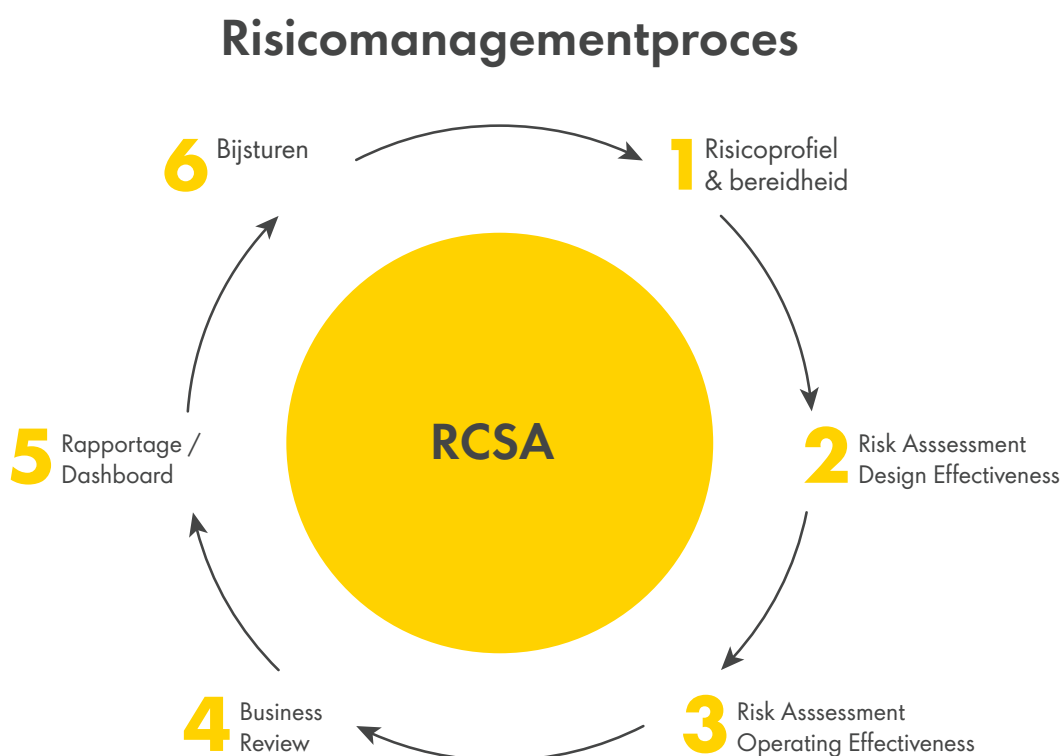
Eén van de bestuursleden is door SSPF tot Sleutelfunctiehouder Risicobeheer benoemd: de portefeuillehouder risicomanagement in het bestuur. De Sleutelfunctiehouder Risicobeheer monitort en beoordeelt het risicobeheersysteem en rapporteert hierover aan het bestuur en de Raad van Toezicht. De Finance Manager van SPN is vervuller van de sleutelfunctie risicobeheer en ondersteunt de sleutelfunctiehouder bij het toezicht op de werking van het risicomanagementproces. Het bestuur is onderdeel van het risicobeheersingsproces. In die hoedanigheid stelt het de uitkomsten vast van inhoudelijke wijzigingen, risicoclassificatie en -acceptatie.

Derde lijn

De derde lijn wordt door de interne audit functie gevormd. Deze voert periodieke audits uit bij SSPF, SPN en Shell Asset Management Company (SAMCo, tot 1 juli 2025). Door het bestuur is een Sleutelfunctiehouder Interne Audit benoemd die erop toeziet dat het proces van audit en assurance goed wordt gemanaged en brengt hierover verslag uit aan het bestuur en de Raad van Toezicht.

Het SSPF-controleraamwerk bouwt mede op de controles van de uitvoeringsorganisaties: SPN, Achmea Pensioenservices (APS) en SAMCo. Elk van deze organisaties heeft het 'three lines model' ingericht om de risico's voor de eigen organisatie te kunnen beheersen.

In volgend schema wordt het risicomanagementproces van SSPF op hoofdlijnen weergegeven.

SSPF staat er goed voor

Ook financieel staat SSPF er goed voor met een dekkingsgraad eind 2024 van ruim 129% en de beleidsdekkingsgraad van 134% (beide ruim boven de wettelijke minimale vereisten). Het pensioenfonds is een langetermijnbelegger en heeft een gediversifieerde beleggingsportefeuille om risico's te spreiden. Daarnaast heeft het fonds de toezegging van de sponsor om in geval van een dekkingstekort bij te storten. Door deze sterke financiële positie en de robuuste opzet van de beleggingsportefeuille is de financiële continuïteit van het fonds geborgd. Het bestuur is van mening dat het risicobeheer van het pensioenfonds op een doelmatige en effectieve wijze plaatsvindt. Er is een solide, risicobewuste cultuur binnen het bestuur, SPN en andere betrokken partijen bij het fonds. SSPF bestuur is nauw betrokken bij het doorleven, beoordelen en beheersen van de risico's van het fonds. Het pensioenbureau ondersteunt het bestuur hierbij.

SSPF heeft tientallen financiële- en niet-financiële risico's. Dit zijn de belangrijkste:

Financiële risico's:

De belangrijkste financiële risico's voor SSPF zijn: rente-, markt-, inflatie- en langlevensrisico.

- **Renterisico**

Renterisico is de mogelijke impact van rentewijzigingen in de door De Nederlandsche Bank (DNB) voorgeschreven rentecurve op de waarde van de beleggingen en de pensioenverplichtingen. In 2024 is de rente gedaald, een daling van de rente leidt tot een stijging van de netto contante waarde van de toekomstige pensioenverplichtingen. Dit komt doordat bij een rentedaling een lager rendement op de beleggingen wordt verwacht en het fonds daardoor nu meer bezittingen nodig heeft om dezelfde toekomstige pensioenverplichtingen te kunnen betalen. Het pensioenfonds heeft ter bescherming van de dekkingsgraad besloten om tijdens de Wtp-transitie de dekking van het nominale renterisico te verhogen tot 100% van de verplichtingen.

- **Marktrisico**

Het marktrisico is het risico dat beleggingen minder waard worden door ontwikkelingen in de algemene marktomstandigheden. Beleggen brengt marktrisico's met zich mee. Deze kunnen worden beperkt door beleggingen zoveel mogelijk te spreiden (oftewel diversifiëren) over landen en regio's, sectoren en binnen specifieke beleggingen.

“ De toegenomen levensverwachting in de afgelopen jaren heeft een negatieve invloed gehad op de dekkingsgraad ”

Onderstaande tabel laat zien wat de impact op de nominale dekkingsgraad is van wijzigingen in de nominale rente en het rendement van zakelijke waarden ultimo 2024.

Nominale rentewijziging in procentpunten		-1,50%	-1,00%	-0,50%	0,00%	0,50%	1,00%	1,50%
Rendement zakelijke waarden	-30%	111,1%	112,1%	113,2%	114,1%	114,9%	115,7%	116,4%
	-20%	115,0%	116,5%	117,8%	119,1%	120,3%	121,5%	122,6%
	-10%	119,0%	120,8%	122,5%	124,1%	125,7%	127,2%	128,7%
	0%	123,0%	125,1%	127,1%	129,1%	131,1%	133,0%	134,8%
	10%	126,9%	129,4%	131,8%	134,1%	136,5%	138,7%	141,0%
	20%	130,9%	133,7%	136,4%	139,2%	141,9%	144,5%	147,1%
	30%	134,9%	138,0%	141,1%	144,2%	147,2%	150,3%	153,3%

- **Inflatierisico**

Inflatierisico is het risico dat het fonds als gevolg van inflatie niet aan haar indexatieambitie kan voldoen. Praktisch betekent dit dat het risico van een prijspeilstijging onvoldoende kan worden gecompenseerd door de beleggingsresultaten. Met als mogelijk gevolg: géén of slechts een gedeeltelijke verhoging van de pensioenen. Het bestuur heeft besloten dat een gedeeltelijke afdekking van dit risico bij hogere dekkingsgraadniveaus moet worden overwogen. Bij lagere dekkingsgraden ligt de nadruk in het beleid op het beschermen van de uit te keren pensioenen.

De nominale afdekking is in 2024 verder verhoogd tot 100%, waardoor de nominale dekkingsgraad minder gevoelig is voor renteveranderingen richting de Wtp-transitie. Er is besloten om de reële afdekking stop te zetten, zodat er opwaarts potentieel mogelijk blijft.

- **Langlevenrisico**

Het langlevenrisico is het 'risico' dat deelnemers langer blijven leven dan is verondersteld. Met andere woorden: het benodigde pensioenvermogen is hoger dan oorspronkelijk was ingeschat. De toegenomen levensverwachting in de afgelopen jaren heeft een negatieve invloed gehad op de dekkingsgraad. Voor de inschatting van de voorziening gaat het fonds uit van de laatste Prognosetafels van het Actuariel Genootschap en de fondsspecifieke ervaringssterfte. Eind 2024 is de meest recente aanpassing van de prognosetafels verwerkt. Deze laat een beperkte daling van de levensverwachting zien.

Een aantal van de financiële risico's worden nader omschreven in de toelichting bij de jaarrekening vanaf pagina 131 en verder.

Belangrijkste niet-financiële risico's

- **Risico op wijzigingen in wet- en regelgeving**

Het risico op wijzigingen in wet- en regelgeving ('legal change risk') gaat om de gevolgen voor het fonds van steeds meer, veranderende en elkaar overlappende wet- en regelgeving. Dit kan leiden tot andere waarderingen, andere en/of meer compliance verplichtingen en zelfs een direct gevolg hebben voor de toekomst van het fonds. Denk bijvoorbeeld aan de wetgeving rond de Wtp. Ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden onder supervisie van het bestuur proactief gemonitord zodat tijdig de impact bepaald kan worden. Waar mogelijk wordt onder regie van het bestuur deelgenomen in het voortraject van het besluitvormingsproces. Dit gebeurt door directe participatie in overlegstructuren en actieve betrokkenheid in en via branche- en maatschappelijke organisaties. Het Wtp-risico is door het fonds aangemerkt als een belangrijk separaat risico en wordt door het fonds doorlopend gemonitord.

- **Wtp-risico/transitie-risico**

Het risico dat de implementatie van de Wtp niet tijdig gerealiseerd wordt of niet voldoet aan de vereisten die het fonds daaraan heeft gesteld. Om dit risico te beheersen is er een Wtp-projectstructuur opgezet met een bijbehorende project risicomatrix.

Ieder risico heeft een risk owner binnen SPN (eerste lijn) en daarnaast is er een riskmanagers functie die fungeert als tweede lijn en onafhankelijk monitort of de door eerste lijn uit te voeren controls

gedegen zijn uitgevoerd en de beheersmaatregelen effectief zijn. De Wtp project risicomatrix wordt frequent in het bestuur besproken. Daarmee is de opzet van deze projectrisico matrix vergelijkbaar met de bestaande risico matrix die het fonds beheert.

In de Wtp-risicomatrix zijn alle (materiele) risico's ten aanzien van de Wtp-transitie opgenomen (inclusief mitigerende beheersmaatregelen), waaronder: tijdige gereedheid APS, datakwaliteit, uitlegbaarheid, de aanstelling van de nieuwe fiduciër, bescherming dekkingsgraad, IT-risico's, juridische risico's, uitvoerbaarheid en resources. Hieronder worden enkele van de risico's nader toegelicht:

Risico dat APS niet tijdig gereed is (systeem migratie APS)

Specifieke aandacht is er voor het risico dat de vervanging van het huidige pensioenadministratiesysteem door APS niet tijdig beschikbaar komt of niet voldoet aan de vereisten van het fonds. Deze IT-transitie vormt een belangrijk onderdeel binnen de Wtp-projectorganisatie die is gecreëerd binnen het fonds om de voortgang en inhoud van het project te monitoren en waar nodig te beïnvloeden. In opdracht van het fonds wordt er additionele quality assurance verkregen via een derde partij. Deze derde partij is ingehuurd voor het verrichten van quality assurance onderzoek op het proces zoals uitgevoerd door APS, met als doel nog meer inzicht te verschaffen in de haalbaarheid (kwaliteit en prestatie) van de transitie naar de Wtp.

“ Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer zijn, niet continu kunnen functioneren of onvoldoende beveiligd zijn ”

Risico op onvoldoende datakwaliteit

Het risico op onvoldoende datakwaliteit kan leiden tot incorrecte administratie van pensioenen, het niet, te laat of onterecht uitbetalen van pensioenen, reputatieschade, claims en incorrecte Wtp-transitieberekeningen en waardeoverdracht. De uitkomsten van het onderzoek datakwaliteit in voorbereiding op het invaren geven aan dat de datakwaliteit op orde is. Datakwaliteit heeft blijvende aandacht bij het fonds.

- **‘Covenant’ risico**

Het ‘covenant risk’ is het risico dat Shell de premies of eventuele bijstorting niet kan of wil betalen. Het bestuur monitort de financiële positie van Shell en overlegt regelmatig met Shell zodat tijdig op ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

- **Uitbestedingsrisico en prestatie management**

Het uitbestedingsrisico is het risico dat de continuïteit van de bedrijfsvoering, integriteit en kwaliteit van de externe dienstverleners onvoldoende gewaarborgd is. In de uitvoering van kernactiviteiten staan continuïteit, vertrouwelijkheid en een goede kwaliteit van dienstverlening

voorop. De belangen van deelnemers en overige belanghebbenden mogen geen gevaar lopen door deze uitbestedingen. Het uitbestedingsrisico wordt verkleind door een solide uitbestedingsbeleid, uitbestedingscontracten en contractmanagement. Periodiek wordt onafhankelijke ‘assurance’ verkregen. Voor de belangrijkste uitbestedingspartners (APS, SAMCo, en SPN) is het prestatierisico opgenomen in de risicomatrix. Als onderdeel van het prestatie management zijn risico mitigerende maatregelen geïdentificeerd om te kunnen beoordelen of de uitbestedingspartner haar taken naar tevredenheid uitvoert.

- **IT (beveiligings)-risico**

Het IT-risico is het risico dat bedrijfsprocessen, IT-infrastructuur en informatievoorziening onvoldoende integer zijn, niet continu kunnen functioneren of onvoldoende beveiligd zijn. Een belangrijk deel van de kritische IT-systemen ligt bij derde partijen, waardoor het mitigeren van het IT-risico in belangrijke mate een uitbestedingsrisico is. Het cyberrisico is bij het fonds onderdeel van het IT-risico. Gezien de toename van cybercrime en het belang van cybersecurity is bij SSPF

en zijn uitbestedingspartijen extra aandacht op een tijdige en adequate beheersing van dit risico.

- **ESG-risico's**

Er is een breed scala aan risico's gerelateerd aan ESG, zowel financieel als niet-financieel. Zo is er het financiële risico dat de portefeuille in waarde daalt door posities die blootgesteld zijn aan ESG-risicofactoren. Maar bijvoorbeeld ook het risico dat maatschappelijk of door de deelnemers gewenste overwegingen onvoldoende worden meegenomen en zo de reputatie beïnvloeden. Om goed invulling te kunnen geven aan ESG heeft het fonds onderzoek gedaan onder haar deelnemers naar de ESG-voorkeuren en deze meegenomen in het door het bestuur vastgestelde ESG-beleid. Het fonds informeert haar deelnemers onder andere in het jaarverslag over het beleid en de invulling daarvan. Minimaal jaarlijks wordt er een 'sustainability risk assessment' uitgevoerd waarbij de materiele risico's worden geïdentificeerd en opgevolgd. Ook bij selectie van beleggingen en vermogensbeheerders maar ook bestuursvoorstellen wordt rekening gehouden met het ESG-beleid van het fonds. Hierover wordt gerapporteerd en verantwoording afgelegd en, indien nodig, het beleid bijgesteld.

- **Integriteitsrisico**

Dit is het risico dat de reputatie van het fonds wordt beïnvloed als gevolg van niet-integere, onethische gedragingen van de bestuurders, medewerkers, (mede-) beleidsbepalers, leidinggevenden of dienstverleners. SSPF voert een systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) uit. Er zijn 9 specifieke integriteitsrisico's met bijbehorende beheersmaatregelen omschreven (waaronder het risico op fraude). Deze worden operationeel getoetst, waaronder ook de voorwaarden die in het uitbestedingsbeleid zijn geformuleerd. Het beleid van het fonds is erop gericht om integriteitsrisico's te beheersen op het niveau van de risicobereidheid zoals door het bestuur bepaald. Als mitigatie voor deze 9 risico's worden onder andere de volgende maatregelen getroffen: een gedragscode die betrokkenen binnen SSPF ondertekenen, benoeming van een compliance officer die periodiek afstemming heeft met interne en externe partijen en jaarlijks aan het bestuur rapporteert, openheid over nevenfuncties in het jaarverslag, het ESG-beleid, de periodieke ERB en de jaarlijkse review en update van de SIRA.

Interview Sleutelfunctiehouder Risicobeheer

**“We zitten nu nóg dicht
op de bal dan normaal”**

“ Het klinkt makkelijk, een nieuw IT-platform, maar de praktijk is altijd weerbarstig ”

Als sleutelfunctiehouder Risicobeheer houdt Bas van der Leer het overzicht over het risicomanagementproces bij SSPF. Hij vertelt welke risico's hem het afgelopen jaar het meest bezighielden.

Hoe groot is de kans op een risico? Wat is de impact ervan? En hoe kunnen we een risico het best beheersen? Deze drie vragen staan grofweg centraal in het werk van de sleutelfunctiehouder Risicobeheer. “Voor de duidelijkheid: ik manage zelf niet de risico's” zegt Bas. “Dat doen degenen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde processen zoals de pensioenadministratie of de vermogensbeheerder. We noemen dat de risico-eigenaren. Zij overzien zelf het best welke risico's er zijn en hoe ze die optimaal kunnen beheersen. Ik zie erop toe dat het risicomanagementproces goed functioneert.” Hij maakt zich geen zorgen over de risico's. “We hebben alle risico's goed in beeld”, legt hij uit. “Ons risicomanagementproces is goed doordacht en werkt adequaat.” Met de komst van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) is zijn rol overigens verder uitgebreid.

Bas: “Die overgang naar de nieuwe pensioenregeling in de Wet toekomst pensioenen (Wtp)-transitie moet vlekkeloos verlopen, daarom houd ik me nu ook persoonlijk bezig met bepaalde risico's.”

Met stip op nummer één: de overstap naar een nieuw IT-platform

De overstap naar het nieuwe IT-platform AllVida, dat momenteel wordt gebouwd door Achmea Pensioenservices (APS), stond het afgelopen jaar toch wel met stip op nummer één als het gaat om risicobeheersing.

Bas: “Het klinkt makkelijk, een nieuw IT-platform, maar de praktijk is altijd weerbarstig. Het is vaak duurder en tijdrovender dan je hoopt en er zijn vrijwel altijd aanloopp problemen. Zo ook bij dit platform. Het is van cruciaal belang dat dit op tijd klaar is en goed functioneert zodat we straks alle pensioenen, in lijn met de nieuwe regeling, kunnen uitbetalen.

€ 27 miljard overdragen aan nieuwe vermogensbeheerder

Ook de overstap van vermogensbeheerder SAMCo naar BlackRock brengt risico's met zich mee.

Bas: “Dit is een groot project waarbij we uiteindelijk € 27 miljard overdragen aan een nieuwe vermogensbeheerder. Daar zitten natuurlijk altijd risico's aan vast. We moeten nieuwe contracten afsluiten, zaken op het gebied van aansprakelijkheid goed regelen. Uiteraard hebben we dit vooraf allemaal uitvoerig geanalyseerd en de risico's tot een acceptabel niveau teruggebracht.

Bovendien moeten we vanwege de Wtp ook onze beleggingsstrategie opnieuw bekijken.”

Data in orde

Datakwaliteit was nog zo’n actueel risico in 2024.

Bas: “Welke fouten kunnen er in de data zitten? Wat zijn in dit opzicht de risicogroepen onder de deelnemers? Vragen als deze hebben we beantwoord. Uit de analyses bleek dat de data in orde is.”

De Wtp maakt dat we vaker naar de risico’s kijken

Omdat met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel veel kortlopende projecten gemoeid zijn, kijken diegenen die verantwoordelijk zijn voor risicobeheer vaker dan anders naar de risico’s.

Bas: “We zitten nu nóg dichter op de bal, omdat er gewoon heel veel gebeurt. Gelukkig hebben de risico-eigenaren de risico’s prima in beeld. Ik maak me daar eerlijk gezegd geen zorgen over, maar een juiste focus blijft zeker tijdens de Wtp-transitie uiteraard wel van groot belang.”

Over Bas van der Leer

Bas is sinds 2017 bestuurslid voor SSPF en tevens Sleutelfunctiehouder Risicobeheer. Als sleutelfunctiehouder houdt hij overzicht over het totaal aan risico’s. Bas is gepensioneerd en werkte als senior Supply Chain Lead bij Shell.

IT en uitbesteding

“Het is nog geen gelopen race”

De overgang naar een nieuw pensioenstelsel lukt niet zonder de inbreng van IT en uitbestedingspartners. Wtp-transitiemanager Johan Mieloo en Manager IT Gerrit Gunnink leggen uit wat er in 2024 bij SSPF speelde rondom deze twee thema's.

Over Johan Mieloo

Johan werkt sinds 2006 voor Shell in verschillende financiële rollen in Nederland en het buitenland. Momenteel is hij werkzaam als Manager Change Systems en Pensions bij Shell Pensioenbureau Nederland. Voordat Johan bij Shell startte was hij Audit- & Riskmanager bij Deloitte en TNT.

Wat was in 2024 wat jullie betreft een van de grootste uitdagingen voor het fonds?

Johan: "Om te beginnen was dat de selectie en het contracteren van BlackRock als fiduciair vermogensbeheerder. Dat was een megatraject dat we uiterst zorgvuldig hebben uitgevoerd. Verder merken we dat de pensioenwereld voor een uitdaging staat met de overgang naar het nieuwe stelsel. Ook voor ons is dat een enorme klus."

Gerrit: "En intussen staat de wereld niet stil en hebben we bijvoorbeeld ook te maken met nieuwe wetgeving als DORA, de Digital Operational Resilience Act. Deze is sinds januari 2023 van kracht en moet per 17 januari 2025 geïmplementeerd zijn. Het is een Europese verordening die ons in feite helpt om digitaal weerbaarder te worden. Maar ook dit vraagt flink wat voorbereiding van ons."

Het tijdig overgaan naar een nieuw IT-platform bij Achmea Pensioenservices (APS) is een van de voorwaarden om straks over te gaan op de nieuwe pensioenregeling. Op welke manier hield dit jullie bezig in 2024?

Gerrit: "Ook dat is natuurlijk een uitdaging. We hebben namelijk niet alleen te maken met een transitie naar een geheel nieuw pensioenstelsel, we moeten de nieuwe pensioenregeling vervolgens ook overzetten naar een nieuw IT-platform van onze pensioenuitvoerder Achmea Pensioenservices (APS): AllVida."

Johan: "Het is voor ons van groot belang dat dit goed gaat. Alle processen in de keten – dat zijn er

zo'n 150 – moeten hierin worden opgenomen. En we zijn niet het enige pensioenfonds waarvoor APS dit organiseert. Inmiddels heeft APS meer ruimte voor ons gecreëerd. Maar het is zeker nog geen gelopen race. Juli 2025 varen, volgens de planning, de eerste twee beroepspensioenfonds in bij APS. Hier kunnen we van leren en die inzichten - waar nodig - toepassen voor de overgang naar de nieuwe pensioenregeling bij SSPF. APS heeft aan ons bevestigd dat de nieuwe pensioenregeling technisch uitvoerbaar is op AllVida."

En dan de datakwaliteit. Ook die moet in orde zijn voorafgaand aan het invaren. Was dat nog een heikel punt in 2024?

Johan: "Kort gezegd bestaat het proces rond datakwaliteit uit drie stappen: meten, migreren invaren. Het meten en opschonen hebben we in 2024 gedaan. Dat ging goed, de data zijn schoon en in orde. En dat is heel belangrijk want de transitie moet in één keer goed gaan. We kunnen daarna niets meer veranderen aan de data."

Gerrit: "Juiste data is nodig om straks het vermogen van grofweg € 27 miljard correct, tijdig en zorgvuldig over de deelnemers te kunnen verdelen. Daar zit een hele wetenschappelijke uitwerking achter. Nu moeten we zorgen dat die data schoon blijven. Get clean, stay clean."

Johan: "Overigens zijn we in 2024 ook druk geweest met het wijzigen van de datastroom die vanuit onze werkgever naar APS gaat. Ook wat dit aangaat gaan we over naar een gestandaardiseerde manier waarop de werkgever gegevens over

de werknemers bij ons aanlevert. Dit systeem zorgt ervoor dat wij automatisch en eenduidig de benodigde informatie ontvangen voor de pensioenopbouw van de werknemer. Dit heet de uniforme pensioenaanlevering (UPA) en gaat in op 1 januari 2025."

En op het gebied van innovatie? Hebben jullie bijvoorbeeld nieuwe instrumenten of apps ontwikkeld?

Gerrit: "Zeker. Zo hebben we ook in 2024 gekeken naar hoe we de website en het persoonlijk portaal zo toegankelijk mogelijk kunnen maken voor deelnemers en naar wat we kunnen ontwikkelen om deelnemers écht te helpen. Daar is bijvoorbeeld de app Attestatie de Vita (ADV) uit voortgekomen."

Johan: "Wie een uitkering ontvangt van Shell Pensioen en in het buitenland woont, heeft elk jaar een 'Bewijs van in

leven zijn' nodig om pensioen te kunnen blijven ontvangen. Ofwel Attestatie de Vita. Het is vaak ingewikkeld om dit voor elkaar te krijgen in het land waar zo'n deelnemer zich op dat moment bevindt. Met de app gaat dat veel sneller en makkelijker. Deelnemers waarderen dit enorm."

Tot slot. Vorig jaar liet je weten nauwer te willen samenwerken met de uitbestedingspartners Achmea Pensioenservices, Shell Pensioenbureau Nederland en jullie vermogensbeheerders. Is dat ook gebeurd?

Johan: "Ja, absoluut. De uitdagingen worden steeds complexer. De komst van de Wtp maakt dat we echt de handen ineen moeten slaan. We hebben meer overleg en roeien echt samen op. Ook de komende jaren zullen we die samenwerking intensiveren. We doen het echt samen."

DORA

De DORA (Digital Operational Resilience Act) is een Europese verordening die geldt sinds januari 2023. Pensioenfondsen hadden tot 17 januari 2025 de tijd om aan de regelgeving te voldoen. Deze wet richt zich op de digitale weerbaarheid van financiële instellingen en hun IT-dienstverleners binnen de EU.

Kernpunten van DORA:

1. *Risicobeheer:* Financiële instellingen moeten robuuste IT-systemen hebben om cyberdreigingen en technologische risico's te beheersen.
2. *Incidentrapportage:* Verplichte melding van cyberincidenten bij toezichthouders.
3. *Tests en audits:* Regelmatige tests van digitale systemen om kwetsbaarheden te identificeren en te verbeteren.
4. *Toezicht op derde partijen:* Financiële instellingen blijven verantwoordelijk voor de IT-diensten die zij uitbesteden.
5. *Samenwerking binnen de EU:* Toezichthouders delen informatie om cyberveiligheid in de hele financiële sector te verbeteren.

Over Gerrit Gunnink

Gerrit werkt sinds 2013 voor Shell in verschillende financiële rollen. Momenteel is hij werkzaam als Manager IT, Data & Cyber bij Shell Pensioenbureau Nederland. Voordat Gerrit bij Shell startte was hij op verschillende locaties van FrieslandCampina werkzaam als Controller.

Kerncijfers

Kerncijfers

Lees hier de kerncijfers van SSPF.

De belangrijkste getalsmatige feiten op een rij.

	2024	2023	2022	2021	2020
Deelnemers (op 31 december) *					
Actieve deelnemers	4.882	5.206	5.453	5.784	6.512
Ingegane pensioenen	18.604	18.610	18.702	18.792	18.780
- ouderdom	13.344	13.304	13.292	13.259	13.153
- arbeidsongeschiktheid	214	202	199	206	212
- partner	4.917	4.981	5.076	5.172	5.258
- wezen	129	123	135	155	157
Gewezen deelnemers	6.195	6.468	6.798	7.078	7.076
Totaal	29.681	30.284	30.953	31.654	32.368

* Zie [bijlage 3](#) voor een nadere toelichting op de ontwikkeling van deelnemersaantallen.

	2024	2023	2022	2021	2020
Vermogen op 1 januari (€ miljoen)	27.384	26.190	33.121	31.026	30.317
Toevoegingen en onttrekkingen					
Werkgevers- en deelnemerspremies	12	398	228	154	204
Saldo waardeoverdrachten	-	(2)	(1)	-	(1)
Inkomsten uit beleggingen	328	414	696	559	595
Waardewijziging beleggingen	535	1.391	(6.932)	2.255	765
Uitgekeerde pensioenen	(995)	(956)	(876)	(829)	(810)
Vermogensbeheerkosten	(50)	(42)	(38)	(36)	(36)
Pensioenbeheerkosten	(12)	(9)	(7)	(8)	(8)
Rentelasten	-	-	(1)	-	-
Mutatie vermogen	(182)	1.194	(6.931)	2.095	709
Vermogen op 31 december	27.202	27.384	26.190	33.121	31.026

	2024	2023	2022	2021	2020
Voorziening pensioenverplichtingen op 1 januari (€ miljoen)	20.499	19.012	25.352	26.879	25.134
Toevoeging door rente	957	1.326	(6.871)	(1.805)	2.806
Indexatie	500	662	1.087	980	9
Kosten pensioenopbouw actieven	200	499	298	224	358
Uitkeringen	(995)	(956)	(876)	(829)	(810)
Overige	(96)	(44)	22	(97)	(618)
Voorziening pensioenverplichtingen op 31 december	21.065	20.499	19.012	25.352	26.879

	2024	2023	202	2021	2020
Dekkingsgraad	129%	134%	138%	131%	115%
Beleidsdekkingsgraad	134%	138%	139%	127%	108%
Fondsresultaat	(748)	(293)	(591)	3.622	(1.036)
Eigen vermogen (algemene reserve)	6.137	6.885	7.178	7.769	4.147
Beleggingsrendement	3,0%	6,7%	-19,0%	9,6%	4,5%
Beleggingsrendement (exclusief liability hedge)	3,9%	4,6%	-8,6%	11,3%	4,0%
Gemiddeld 10-jaarsrendement	3,5%	4,5%	4,6%	8,1%	7,8%
Vermogensbeheerkosten (% gem. belegd vermogen)	0,27%	0,44%	0,35%	1,36%	0,65%
Transactiekosten (% gem. belegd vermogen)	0,08%	0,10%	0,08%	0,11%	0,10%
Pensioenbeheerkosten (€ per deelnemer)	408	283	259	288	282

Het jaar voor SSPF

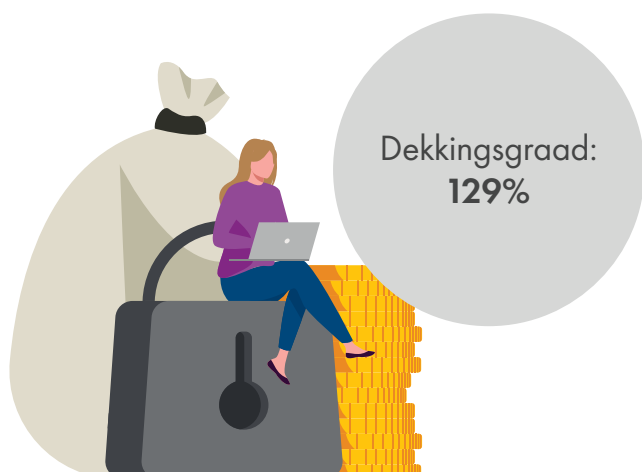
Overall
beleggings-
resultaat:
3,0%

Ontvangen
pensioenpremie:
€ 12 miljoen

Pensioen-
uitkeringen:
€ 995 miljoen

Eveline Smeets, Hoofd Actuariële Zaken bij Shell Pensioenbureau Nederland legt uit hoe SSPF het in 2024 heeft gedaan.

Risico's mijden of nemen?

"Onze strategie van de afgelopen jaren was om risicovolle beleggingen af te bouwen omdat we die niet langer nodig hadden. Vaak neem je iets meer risico als het slechter gaat, zodat je wat meer rendement kunt maken. Ons fonds stond en staat er echter goed voor. Dan is het niet nodig om nog zoveel risico te nemen. Het behouden van onze huidige positie is voldoende. Dat is een bewuste keuze. Meer is niet nodig. We mijden nu risico's dus liever dan dat we ze nemen. In het nieuwe pensioenstelsel verandert dit beleid omdat de beleggingen dan veel persoonlijker worden. De risicobereidheid hangt dan vooral af van de leeftijd van de deelnemer."

Wat doet de dekkingsgraad?

"De dekkingsgraad is iets afgenomen in 2024. Niets om ons zorgen over te maken, maar eind 2023 bedroeg deze 134%. Eind 2024 was de dekkingsgraad 129%. Dit komt vooral doordat we eind december 2024 al rekening hebben gehouden met de verhoging van de pensioenen per 1 februari 2025 van 3,1%. De beleidsdekkingsgraad, ofwel de gemiddelde dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden, is nog steeds wat hoger: 134%. We hebben een mooie en gezonde dekkingsgraad. Die dekkingsgraad is straks overigens belangrijk als het fonds op 1 januari 2027 overgaat naar de nieuwe pensioenregeling op basis van de Wtp.

Wat gebeurt er straks met de dekkingsgraad?

"Shell Nederland en de Centrale Ondenemingsraad (COR) hebben SSPF verzocht om ook de opgebouwde pensioenen om te zetten naar de nieuwe Wtp-pensioenregeling. Als dit inderdaad gebeurt, dan wordt het grootste deel van

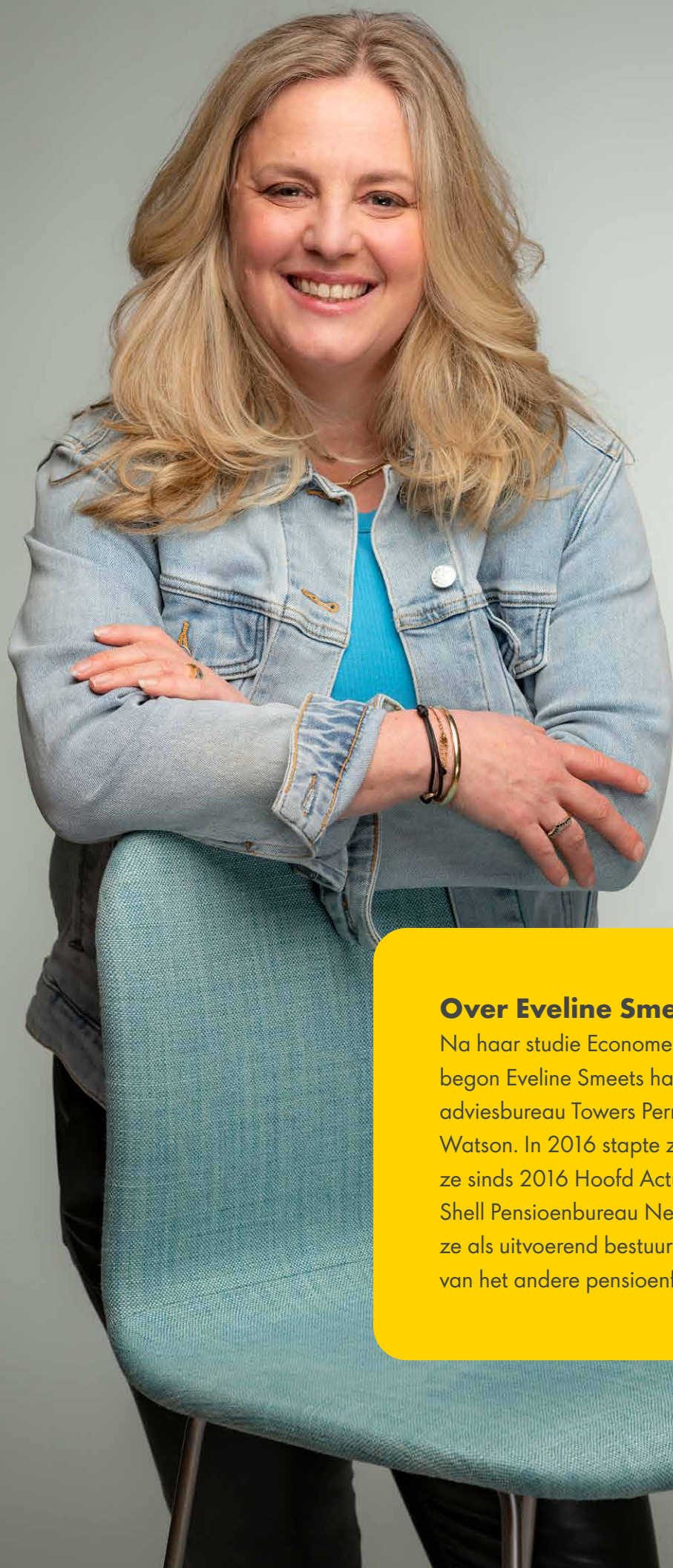
de dekkingsgraad boven de 100% (buffer) verdeeld over de deelnemers. Hoe hoger de dekkingsgraad dan is, hoe beter. Daar doen we ons best voor, zonder teveel risico's te nemen natuurlijk. De buffer bedraagt nu 29%. Dit betekent concreet dat iedere deelnemer bij SSPF zijn pensioenkapitaal straks ziet stijgen. Van een dekkingsgraad is daarna geen sprake meer. Iedere deelnemer heeft straks tenslotte een eigen pensioenkapitaal."

Worden de pensioenen weer verhoogd?

"Ja, dat gaat ook in 2025 weer gebeuren. Het pensioen van gewezen deelnemers en gepensioneerden wordt verhoogd met 3,1%. Dat is gelijk aan de inflatie die het Centraal Bureau voor de Statistiek publiceert over 2024. De pensioenen stijgen dus mee met de stijging van de prijzen. Inflatie zou normaal gesproken een pensioen minder waard maken. Dankzij deze verhoging gebeurt dat dus niet. Voor de actieve deelnemers bedraagt de indexatie 1,65%. Dit percentage baseren we de laatste jaren op de gemiddelde inflatie over twee jaar. We doen dit op verzoek van Shell Nederland en de COR. Omdat de inflatie in 2023 maar 0,2% was is het gemiddelde lager."

Wat is de invloed van de rente op het fonds?

"De hoogte van het vermogen is sterk afhankelijk van de rentestanden. Als de rente stijgt, worden de huidige obligaties die het pensioenfonds heeft minder waard omdat beleggers nieuwe obligaties kunnen kopen met een hogere rente. Daardoor daalt het vermogen. Maar gelukkig worden de pensioenen door een stijging van de rente ook goedkoper. Omdat het fonds de laatste jaren meer in obligaties is gaan beleggen is het fonds minder gevoelig geworden voor die schommelingen in de rente. Mede hierdoor is de dekkingsgraad in 2024 voor indexatie zo stabiel gebleven."

Over Eveline Smeets

Na haar studie Econometrie in Groningen begon Eveline Smeets haar loopbaan bij adviesbureau Towers Perrin, later Towers Watson. In 2016 stapte ze over naar Shell, waar ze sinds 2016 Hoofd Actuariële Zaken is bij Shell Pensioenbureau Nederland. In 2022 trad ze als uitvoerend bestuurder toe tot het bestuur van het andere pensioenfonds van Shell, SNPS.

Inrichting Stichting Shell Pensioenfonds

Pensioen bij SSPF

Werknemers van Shell met Nederland als base country die vóór 1 juli 2013 in dienst zijn getreden bouwen bij SSPF voor ieder jaar dat ze bij Shell werken een deel van hun ouderdomspensioen op. Dit ouderdomspensioen stijgt, zolang de werknemer in dienst is, jaarlijks mee met een (begrensde) prijsindexatie. Het pensioen gaat reglementair op 68-jarige leeftijd in. Werknemers kunnen ervoor kiezen om dit pensioen eerder of later te laten ingaan. Ook kunnen ze ervoor kiezen om gedurende de eerste pensioenjaren een hoger pensioen te ontvangen en daarna een lager pensioen of andersom.

Bij SSPF bouwen werknemers niet alleen een ouderdomspensioen op. Voor eventuele nabestaanden wordt ook een partner- en een wezenpensioen opgebouwd (samen nabestaandenpensioen). Deze pensioenen komen tot uitkering als de werknemer onverhoopt komt te overlijden. Ook zijn de werknemers verzekerd voor de gevolgen van arbeidsongeschiktheid.

SSPF heeft de ambitie om de ingegane pensioenen van voormalige Shell-werknemers en hun nabestaanden jaarlijks te laten meestijgen met de stijging van de prijzen zoals gepubliceerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze stijging is niet gegarandeerd, maar afhankelijk van de financiële situatie van het fonds.

Financiële opzet

SSPF doet iedere 3 jaar een uitgebreide studie naar de financiële opzet van het fonds. De laatste studie is in 2021 afgerond en ligt ten grondslag aan de financiële opzet voor de jaren 2022 - 2024. De belangrijkste kenmerken hiervan zijn:

- Het beleggingsbeleid wordt ingevuld op basis van vastgestelde beleggingsrichtlijnen. Deze richtlijnen zijn zo vastgesteld dat het bestuur van SSPF risico's in de beleggingsportefeuille zal beperken naarmate de dekkingsgraad stijgt (de-risking) en weer risico kan toevoegen als de dekkingsgraad daalt (re-risking). In lijn met de door het bestuur vastgestelde risicoprincipes. Op deze manier wil het bestuur voor het fonds belangrijke dekkingsgraadniveaus, zoals de bijstortingsgrens, de indexatiegrens en de premiekortingsgrens, in toenemende mate beschermen.
- SSPF houdt in haar financieringsbeleid rekening met het uit het beleggingsbeleid voortkomende verwachte rendement. Daarnaast wordt, op basis van gemaakte afspraken tussen de sponsor en SSPF, meer of minder premie in rekening gebracht, als de financiële positie van SSPF hiervoor aanleiding geeft.

- Een belangrijke uitkomst van deze studie is om niet meer primair op de gebruikelijke nominale dekkinggraad te sturen, maar op de reële dekkinggraad. Hierbij wordt ook rekening gehouden met mogelijke inflatie en compensatie daarvan voor deelnemers. En daarmee om de ambitie waar te kunnen maken om deelnemers een waardevast pensioen te bieden.

Het indexatiebeleid van SSPF is gekoppeld aan de financiële positie van het fonds. De pensioenen van gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, worden aangepast aan de ontwikkeling van de prijzen. Tenminste, als de beleidsdekkinggraad van het fonds zich voor langere tijd boven de 115% bevindt. Bij een lagere dekkinggraad kan niet worden geïndexeerd.

De premie

Voor 2024 is besloten een volledige premiekorting aan de werkgever te verlenen. Deze korting is volledig in lijn met de Pensioenwet omdat de beleidsdekkinggraad zich boven de vereiste dekkinggraad bevindt en er geen indexatieachterstand bestaat. Aan beide condities voldoet SSPF. De werknemerspremie van 2% is wel gehandhaafd. De pensioenpremie bedroeg daardoor in 2024 2% van het pensioengevende salaris (2023: 77,2%), welke volledig door de deelnemers is betaald. In totaliteit is € 12 miljoen premie betaald (2023: € 398 miljoen).

De gedempte premie wordt berekend op basis van de premie en het verwachte rendement over deze premie. In de volgende tabel wordt de opbouw van de kostendeekkende premie en gedempte premie weergegeven.

2024	Kostendeekkende premie		Gedempte premie	
Rekenrente	Rentetermijnstructuur		Verwacht rendement	
	%	€	%	€
Koopsom onvoorwaardelijke cs opbouw, incl. risico-elementen	29%	155	27%	144
Onvoorwaardelijke indexatie	34%	185	32%	173
Solvabiliteitsopslag	10%	54	9%	51
Additionele opslag v.w. indexatie	-	-	6%	34
Totaal	73,0%	394	74,4%	402

Uitvoeringskosten

Voor het uitvoeren van de regeling maakt SSPF kosten. Deze kunnen worden verdeeld in kosten voor pensioenbeheer, vermogensbeheer en transactiekosten. De in dit bestuursverslag en de jaarrekening opgenomen rendementen op beleggingen zijn altijd na aftrek van vermogensbeheerkosten (nettorendement).

Uitvoeringskosten SSPF**2024****2023**

	€ mln.	kengetal*	€ mln.	kengetal*
Pensioenbeheerkosten	9,6	€ 408 p.d.	6,7	€ 283 p.d.
Vermogensbeheerskosten (exclusief transactiekosten)	74	0,27%	117	0,44%
Totale kostenratio (exclusief transactiekosten)	84	0,31%	124	0,46%
Transactiekosten	21	0,08%	28	0,10%

* Kosten per deelnemer zijn de pensioenbeheerkosten gedeeld door het totaal aantal actieve deelnemers en gepensioneerden ultimo boekjaar. De vermogensbeheerkosten, transactiekosten en totale kostenratio zijn als percentage van het gemiddeld belegde vermogen uitgedrukt.

Kosten pensioenbeheer

Onder kosten van pensioenbeheer vallen de pensioenadministratiekosten, de communicatiekosten, de kosten van bestuur, projectkosten (zoals voor aanpassingen in wet- en regelgeving) en de kosten van het bestuursbureau. De pensioenbeheerkosten bedragen in 2024 € 9,6 miljoen (2023: € 6,7 miljoen). De kosten per deelnemer bedragen € 408,- (2023: € 283,-) (exclusief gewezen deelnemers) en zijn daarmee met € 125,- gestegen. Inclusief gewezen deelnemers bedragen de kosten per deelnemer € 323,- (2023: € 222,-).

De stijging in de kosten was verwacht en komt geheel door de extra uitgaven voor de voorbereiding op de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Het fonds vindt het belangrijk om goed voorbereid te zijn, zodat de overgang soepel verloopt. Daarom hebben we in 2024 flink geïnvesteerd in het uitbreiden van het Wtp-projectteam en in externe adviseurs die ons helpen met de Wtp-

transitie. De Wtp heeft veel invloed op onze pensioenregeling, dus goede communicatie met onze deelnemers is een belangrijk onderdeel van onze strategie. We investeren daarom veel in het informeren van deelnemers en het bieden van persoonlijke begeleiding bij hun keuzes. Ook onze uitbestedingspartners moeten goed voorbereid zijn op de Wtp-transitie en maken extra kosten. We verwachten dat de kosten in de aanloop van de overgang naar de Wtp (tijdelijk) op een hoger niveau blijven.

Ten opzichte van de in de jaarrekening gepresenteerde kosten pensioenbeheer zijn in 2024 € 2,4 miljoen aan kosten gealloceerd naar kosten vermogensbeheer (2023: € 1,8 miljoen). Dit doen we om meer inzicht te geven in de besteding van de kosten. Het betreft de toerekening van de (interne) organisatie, kosten van het toezicht en de certificeringskosten aan vermogensbeheer.

Kosten vermogensbeheer

Vermogensbeheerkosten bestaan uit beheervergoedingen, prestatievergoedingen en overige vermogensbeheerkosten, zoals kosten van bewaarloon, juridisch advies en aan vermogensbeheer gerelateerde kosten van het bestuursbureau. De beleggingscommissie van SSPF besteedt specifiek aandacht aan de vermogensbeheerkosten in de zogenaamde 'asset class reviews' van de verschillende beleggingscategorieën. De beleggingscommissie hanteert een fee-protocol voor alternatieve beleggingen en biedt daarmee een leidraad voor kosten van deze beleggingscategorieën in relatie tot wat wordt gezien als marktconform.

Transactiekosten zijn niet opgenomen in de vermogensbeheerkosten. De absolute vermogensbeheerkosten zijn in 2024 € 43 miljoen lager dan in 2023. Dit komt vrijwel volledig door de daling in prestatievergoedingen.

In het kader van onze voortdurende inspanningen om de prestaties van SSPF te optimaliseren, ook met het oog op de Wtp voorbereidingen, is besloten om per 1 juli 2025 over te gaan naar BlackRock. Deze overgang brengt eenmalige aanvullende kosten met zich mee. Deze kosten zijn noodzakelijk om de overgang soepel te laten verlopen en om te voldoen aan alle administratieve en juridische vereisten.

Vermogensbeheerkosten (excl. Transactiekosten)	2024	2023
	€ mln	€ mln
Beheervergoedingen		
Aandelen	15	14
Vastrentende waarden	16	16
Alternatieve beleggingen	60	64
Totaal	91	94
Prestatievergoedingen		
Vastrentende waarden	-	1
Private equity	(56)	(13)
Hedge funds	22	13
Vastgoed (indirect)	(3)	1
Overige	10	9
Totaal	(27)	11
Bewaarkosten en overige kosten	10	12
Totaal	74	117

De beheervergoedingen, die in de jaarrekening zijn verrekend met de indirecte beleggingsopbrengsten, bedragen naar schatting € 91 miljoen (2023: € 94 miljoen).

Naar schatting € -27 miljoen (2023: € 11 miljoen) aan prestatievergoedingen is verrekend met de indirecte beleggingsopbrengsten

Beheer- en prestatievergoedingen

Door beheer- en prestatieafspraken te maken, wordt 'alignment of interest' met externe managers beoogd. De beheervergoeding is over het algemeen gebaseerd op de waarde van het belegde vermogen en indien van toepassing op het gecommiteerde vermogen. Voor liquide beleggingen (aandelen en vastrentende waarden) zijn geen prestatievergoedingen overeengekomen. In 2024 bedroegen de prestatievergoedingen € -27 miljoen, waarmee deze € 38 miljoen lager zijn dan in 2023 (€ 11 miljoen). Het kostenniveau bij alternatieve beleggingen is inherent aan de keuze voor het aanhouden van beleggingen in deze categorie. De prestatievergoedingen zijn verschuldigd op basis van specifiek gemaakte afspraken, waaronder de gerealiseerde rendementen in het (voorgaande) jaar. Waar mogelijk verlaagt SSPF de kosten, bijvoorbeeld doordat SAMCo beleggingsfondsen voor SSPF zelf selecteert, waarmee zogenoemde fund-of-fundskosten voorkomen kunnen worden.

Transactiekosten

Transactiekosten zijn kosten voor het tot stand brengen en uitvoeren van een beleggingstransactie. Deze kosten worden aan de beurs of aan de broker betaald. Voorbeelden zijn in- en

uitstapkosten bij beleggingsfondsen, aan- en verkoopkosten bij directe beleggingen en acquisitiekosten. Voor vastrentende waarden en derivaten zijn de transactiekosten in lijn met de aanbevelingen van de Pensioenfederatie geschat op basis van de zogenoemde 'bid-ask spread', omdat deze in de transactieprijs zijn inbegrepen. De transactiekosten gerapporteerd door de beleggingsfondsen bedragen over 2024 € 38 miljoen (2023: € 28 miljoen).

De transactiekosten, gemaakt door de vermogensbeheerder, bedroegen in 2024 € 21 miljoen (2023: € 28 miljoen). Hiervan was € 2 miljoen gerelateerd aan aandelen en futures (2023: €3 miljoen). De schatting van transactiekosten, bepaald door de zogenoemde bid-ask spread op vastrentende waarden, bedraagt € 18 miljoen (2023: € 25 miljoen). Voor 2024 komen de transactiekosten gerelateerd aan het gemiddeld belegd vermogen uit op 0,08% (2023: 0,10%).

Vergelijking kostentoelichting in bestuursverslag en jaarrekening

In de jaarrekening zijn uitsluitend de direct bij het fonds in rekening gebrachte kosten opgenomen conform de regels voor de jaarverslaggeving. In het bestuursverslag zijn tevens de kosten gepresenteerd die met de beleggingsopbrengsten zijn verrekend. De hier gerapporteerde vermogensbeheerkosten ad € 95 miljoen, inclusief transactiekosten, zijn daardoor aanzienlijk hoger dan de vermogensbeheerkosten in de jaarrekening (€ 50 miljoen).

Het overzicht op de volgende pagina toont de aansluiting met de in de jaarrekening opgenomen vermogensbeheerkosten.

Vermogensbeheerkosten (in € mln)	2024	2023
Beheervergoedingen		
Gefactureerde vermogensbeheerkosten	50	42
Vermogensbeheerkosten zoals vermeld in de jaarrekening	50	42
Vermogensbeheerkosten opgenomen in de waardeveranderingen van beleggingen (indirecte beleggingsopbrengsten beleggingsfondsen)	51	64
Prestatieafhankelijke vergoedingen	-27	11
Totaal vermogensbeheerkosten (excl. transactiekosten)	74	117
Transactiekosten	21	28
Totaal vermogensbeheerkosten (incl. transactiekosten)	95	145

Evaluatie uitvoeringskosten

Het fonds maakt zorgvuldige afwegingen bij het maken van kosten, waarbij deze worden gezien in samenhang met de realisatie van de strategie. Het grootste deel van de kosten (meer dan 90% exclusief prestatievergoedingen) is gerelateerd aan vermogensbeheer, terwijl de rest (minder dan 10%) betrekking heeft op pensioenbeheer.

Voor een goede evaluatie kijkt het fonds naar de uitvoeringskosten over een langere termijn. Normaal gesproken laat SSPF om het jaar de pensioen- en vermogensbeheerkosten onderzoeken door een externe benchmarkpartij. Echter, vanwege de belangrijke fase van de Wtp-transitie, is besloten om deze kosten ook in 2024, net als in 2023, te laten onderzoeken door het onafhankelijke benchmarking instituut Bell. Het benchmarkonderzoek in 2024 is gebaseerd op de pensioen- en vermogensbeheerkosten 2023.

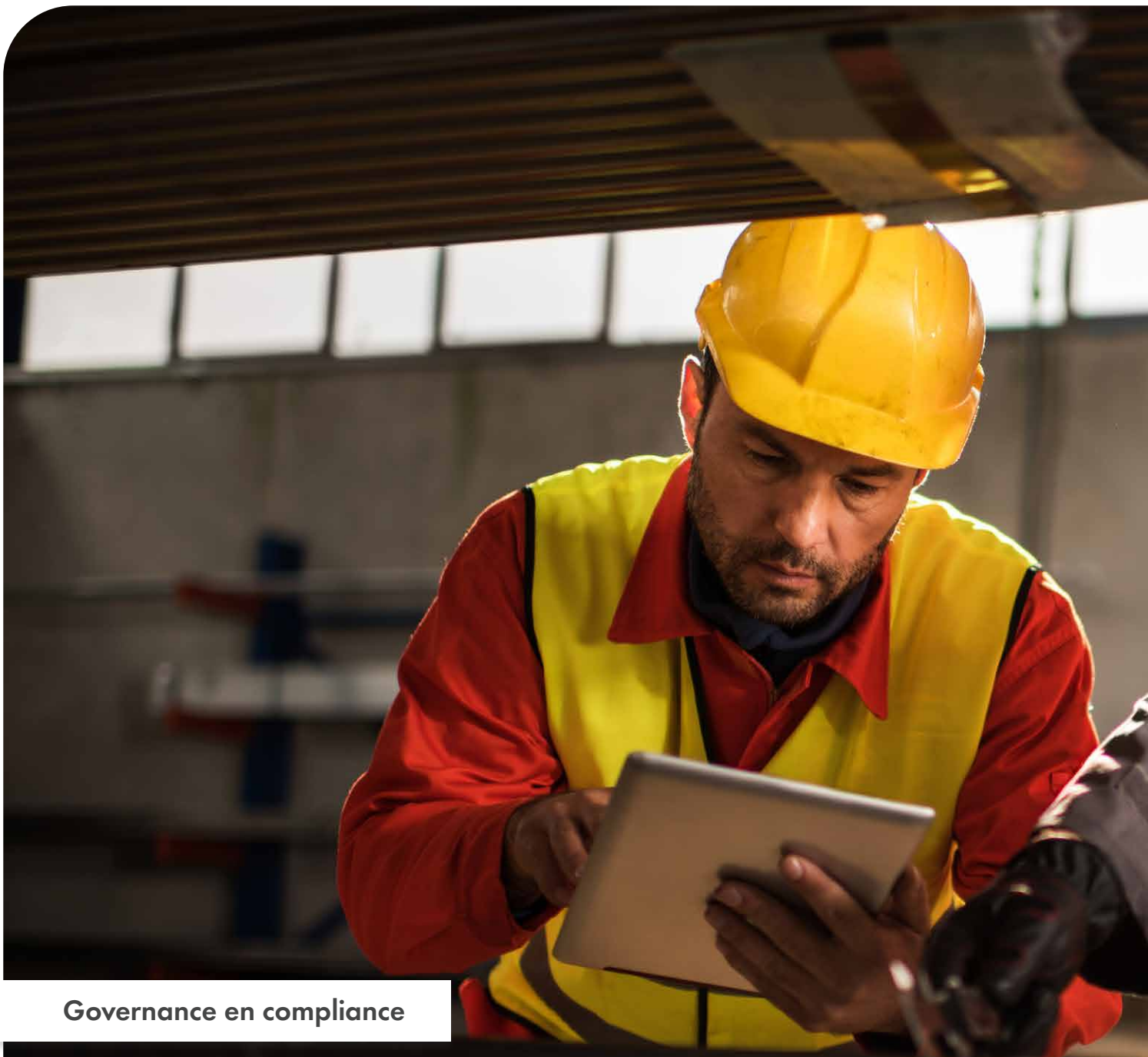
De pensioenbeheerkosten per deelnemer liggen boven die van de peergroup. Dit komt doordat SSPF een hoog serviceniveau nastreeft, met onder andere een professioneel pensioenbureau ter ondersteuning van het bestuur, keuzebegeleiding voor deelnemers en uitgebreide communicatie die verder gaat dan de wettelijke vereisten. In recente jaren is er daarnaast flink geïnvesteerd in het uitbreiden van het Wtp-projectteam en in externe adviseurs die ons helpen met het soepel laten verlopen van de Wtp-transitie. Deze hoge ambitie, samen met de omvang van het pensioenfonds, resulteert in hogere kosten per deelnemer. Het bestuur acht deze hogere kosten passend, aangezien het fonds in deze cruciale fase van de Wtp-transitie meer dan ooit waarde hecht aan uitstekende dienstverlening aan onze deelnemers.

De kosten van vermogensbeheer waren hoger dan de peergroup. Dit

komt vooral doordat SSPF actiever belegt middels een gespreide beleggingsportefeuille met daarin een relatief grotere allocatie aan alternatieve beleggingen en dan met name private equity. Met de veronderstelling van een gelijke beleggingsmix is het totale rendement beter dan het gemiddelde in de peergroup (tegen lagere kosten).

Kostenverantwoording is meer dan alleen een opsomming van cijfers. Kwalitatieve kostenverantwoording is daarom ook onderdeel van het onderzoek door Bell, waarbij de mate van (kosten) transparantie door het fonds bovengemiddeld is.

Governance en compliance

Governance, compliance en bestuursaangelegenheden

SSPF valt onder toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van compliance & governance bij SSPF in 2024?

Compliance

De SSPF-gedragscode geldt voor de (aspirant-)leden van het bestuur, de Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan (VO) van het fonds alsmede voor alle medewerkers van Shell Pensioenbureau Nederland (SPN). De gedragscode heeft tot doel te verzekeren dat alle activiteiten van het pensioenfonds en SPN op een integere wijze worden uitgevoerd en dat (de schijn van) verstrengeling van zakelijke en privébelangen wordt vermeden. Alle leden van het bestuur, de Raad van Toezicht, het VO en medewerkers van SPN hebben de naleving over het verslagjaar schriftelijk bevestigd. De gedragscode voldoet aan de door de Pensioenwet, de Code Pensioenfondsen en de Wet op het financieel toezicht gestelde eisen.

De gedragscode bevat tevens een incidenten- en klokkenluidersregeling. De compliance officer van SSPF houdt toezicht op de uitvoering en effectiviteit van de gedragscode. Organisaties waaraan SSPF werkzaamheden heeft uitbesteed, moeten een materieel gelijkwaardige gedragscode hebben. De compliance officer van SSPF heeft aan het begin van elk jaar een gesprek met de compliance officers van de uitbestedingspartners Achmea Pensioenservices (APS) en Shell Asset Management Company (SAMCo). In dit gesprek wordt teruggeblikt op het afgelopen jaar en komen actuele onderwerpen met betrekking tot compliance aan de orde. De invulling van de compliance functie binnen SSPF, en diens taken en verantwoordelijkheden zijn door het bestuur vastgelegd in een Compliance Charter.

Bij SSPF is sprake van een compliance georiënteerde organisatie. De

compliance officer heeft in het verslagjaar geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd en geen incidenten aan DNB hoeven te melden.

In overeenstemming met artikel 96 Pensioenwet wordt vermeld dat DNB en AFM in het verslagjaar geen corrigerende maatregelen hebben getroffen.

Klachten en geschillen

SSPF heeft als missie 'het nakomen van pensioenaanspraken en pensioenrechten, waarbij het streven is ingegane pensioenen en premievrije pensioenaanspraken waardevast te houden'. Om dit waar te maken staat SSPF voor een zorgvuldige en juiste pensioenadministratie, een tijdige en correcte uitkering van pensioenen en een adequate dienstverlening aan belanghebbenden. Desondanks kan het voorkomen dat een belanghebbende niet (geheel) tevreden is over de handelswijze van het pensioenfonds. Dit kan de uitvoering van de pensioenregeling betreffen (denk aan een individuele aangelegenheid over een pensioenaanspraak of de hoogte van de uitkering), maar bijvoorbeeld ook de wijze waarop een belanghebbende zich bejegend voelt. Het is belangrijk dat een belanghebbende in die situatie op laagdrempelige wijze de klacht kosteloos kan indienen alsmede dat de behandeling ervan kosteloos is zodat de belanghebbende zijn of haar ontevredenheid kan uiten en dat het pensioenfonds hier adequaat op reageert.

SSPF confirmeert zich aan de Gedragslijn 'Goed omgaan met klachten' van de Pensioenfederatie. Ten behoeve van de deelnemers heeft SSPF een klachten- en geschillenprocedure en is er een

klachtenbeleid. In 2024 heeft SSPF in dit verband medewerking verleend aan een 2-meting inzake de naleving van de Gedragslijn 'Goed omgaan met klachten'. Hieruit volgde een score 'zeer goed'. Per 1 januari 2024 is SSPF ook aangesloten bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP). GIP is door de overheid aangewezen als officiële geschilleninstantie voor pensioenfondsen en alle fondsen zijn daar verplicht bij aangesloten.

Als klacht wordt bij SSPF verstaan, iedere uiting van ontevredenheid die door een belanghebbende wordt gericht aan het pensioenfonds. Dit heeft in 2024 geleid tot 60 ontvangen klachten. De meeste klachten hebben betrekking op de dagelijkse operationele uitvoering en zijn door APS afgehandeld. Hieronder is een samenvatting opgenomen van de ontvangen klachten naar onderwerpen, waarvan er in totaal 6 zijn 'geëscaleerd' naar SPN.

Onderwerp	# klachten	# geëscaleerde klachten SPN
Service en klantgerichtheid	6	1
Behandelingsduur	-	-
Informatieverstrekking	20	2
Deelnemersportaal	5	-
Keuzebegeleiding	-	-
Pensioenberekening en -betaling	14	1
Registratie werknemersgegevens / datakwaliteit	3	-
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	1	1
Toepassing wet- en regelgeving: invaren, transitie	9	-
Financiële situatie	2	1
Duurzaamheid	-	-
Overige	-	-
Totaal	60	6

Naar aanleiding van de klachten en de evaluatie hiervan in 2024 is een aantal verbeteringsacties opgesteld. Deze hebben enerzijds betrekking op de afhandeling van de klachten zelf. Zo wordt nog meer persoonlijk contact met de deelnemers gezocht door eerst telefonische afstemming te hebben. Waar nodig volgt dan nog een schriftelijke reactie. Ook zijn

verbeteringen doorgevoerd in de processtappen en in de communicatie-uitingen. Tot slot heeft SSPF in 2024 verdere ondersteuning gezocht voor de behandeling van geëscaleerde klachten. Zodoende kunnen de belanghebbenden die een klacht hebben ingediend, tijdig worden geholpen en streeft SSPF naar verdere ondersteuning van deze belanghebbenden.

In 2024 is één casus ingediend bij het GIP. Het GIP heeft zich niet ontkennelijk verklaard om deze klacht te behandelen, aangezien het een klacht over de inhoud van de pensioenregeling betrof. Deze deelnemer heeft zich daaropvolgend gewend tot de rechter. De rechter zal deze zaak in 2025 behandelen. Tevens is in 2024 een rechtszaak gestart door een deelnemer die het niet eens is met de berekening van zijn pensioen door SSPF. Ook deze zaak wordt in 2025 behandeld.

Bestuursaangelegenheden

Evaluatie eigen functioneren van het bestuur

In februari 2025, over het jaar 2024, heeft het bestuur een interne collectieve zelfevaluatie uitgevoerd. Hiermee is voldaan aan de Code Pensioenfondsen. Eenmaal per 3 jaar betreft het bestuur een externe partij om de collectieve zelfevaluatie uit te voeren. De laatste externe zelfevaluatie vond plaats over het jaar 2022.

Daarnaast heeft de voorzitter voorafgaand aan de zelfevaluatie individuele gesprekken met bestuursleden gevoerd over hun functioneren binnen het bestuur. In dat kader heeft de voorzitter ook gesproken met de Dean van de SPN Academy, de verantwoordelijke voor opleidingen binnen SSPF. Op basis van deze gesprekken wordt bij elk bestuurslid een individueel opleidingsplan opgesteld, jaarlijks geactualiseerd en vastgelegd in de persoonlijke portaalomgeving van het bestuurslid.

Geschiktheidsbevordering

Naast de onboarding van nieuwe bestuursleden heeft de nadruk van

de SPN Academy in 2024 gelegen op 'learning-by-doing'. Voorbeelden hierbij zijn de actieve betrokkenheid van (aspirant-)bestuurders bij projecten van SSPF zoals de Wet toekomst pensioenen (Wtp), deskundigheidsontwikkeling op het gebied van IT en meer in het bijzonder DORA plaatsgevonden.

De activiteiten rondom geschiktheidsbevordering liggen in de lijn van de '70-20-10'-leerfilosofie binnen Shell, die stelt dat 70% van de leereffectiviteit afkomstig is van professionele ervaringen uit het werk, 20% van leren van anderen (training-on-the-job) en 10% van formele trainingen.

De sterke focus op 'leren door doen en van elkaar' vraagt om een professionele houding en specifieke competenties. Vanuit de SPN Academy wordt toegezien op de voortgang van de afspraken tussen voorzitter en individuele bestuursleden over de invulling van de professionele ervaringen, de 'training-on-the-job' en de te volgen opleiding(en). Belangrijk onderdeel hierbij is hoe ieder individueel bestuurslid als focal point een voortrekkersrol in het bestuur vervult op een bepaald beleidsterrein.

In 2024 zijn drie Capita Selecta avonden georganiseerd, waarbij bestuurders samen met externe deskundigen dieper op een actueel onderwerp zijn ingegaan. In de Capita Selecta avond van maart 2024 heeft een bestuurslid van een ander ondernemingspensioenfonds zijn ervaringen gedeeld over de transitie naar de Wtp en de migratie van de pensioenregeling naar een nieuw pensioenadministratieplatform. In juni 2024 heeft de Capita Selecta avond

in het teken gestaan van de eerste ervaringen van een pensioenfonds bij het indienen van het transitieplan bij DNB. In de Capita Selecta avond van september 2024 is gesproken over de ontwikkelingen op het gebied van Artificial Intelligence en de mogelijke gevolgen voor pensioenfonds.

Naast Capita Selecta avonden heeft het bestuur in 2024 themagerichte workshops gevolgd over Wtp en IT thema's.

Governance

Per 1 januari 2024 is de Code Pensioenfonds (de Code) vernieuwd. Het dragende principe van deze Code uit 2024 is dat pensioenfonds expliciet en transparant laten zien hoe zij bij hun besluiten recht doen aan de belangen van deze belanghebbenden. In de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel nemen pensioenfonds fundamentele besluiten over de uitvoering van de pensioen-regeling. In lijn met de Code wordt in memoranda, notulen en assurance- en toezichtgesprekken expliciet aandacht gegeven aan de evenwichtigheid. Het op transparante wijze toelichten van gemaakte belangen-afwegingen is daarbij cruciaal. Deze Code onderstreept het belang daarvan voor de periode van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel én voor de perioden daarvoor en daarna.

De Code bevat bepalingen over het functioneren van de verschillende organen binnen het pensioenfonds en daaraan gekoppelde thema's. Het doel

van de Code is om een goede uitvoering van de drie bestuurlijke kernfuncties te stimuleren: besturen, toezichthouden en verantwoording afleggen over wat het pensioenfonds gepland en gerealiseerd heeft.

Bepalend voor de werking van de Code is hoe pensioenfonds met de intenties van de Code omgaan, niet de mate waarin ze die naar de letter naleven ('afvinkgedrag'). De waarde zit in de dialoog en afgewogen besluitvorming over de onderwerpen in deze Code.

Het betekent dus dat er ruimte is om af te wijken van de normen, mits dit weloverwogen gebeurt. Een pensioenfonds moet de Code naleven of uitleggen hoe en waarom op sommige onderdelen wordt afgeweken. De governance van SSPF is in overeenstemming met de Code, met uitzondering van één onderwerp.

Een van de belangrijkste inhoudelijke wijzigingen bij SSPF als gevolg van de vernieuwde Code, betreft de beperking van het aantal zittingstermijnen van fondsgremia tot maximaal twee. Tegelijkertijd is de maximale duur van een zittingstermijn van leden van het bestuur en het VO verlengd van drie naar vier jaar. Hiermee blijft de continuïteit, ondanks de beperking van het aantal zittingstermijnen, in zowel het bestuur als het VO gewaarborgd. Een derde zittingstermijn blijft bij uitzondering mogelijk, maar dient bij elk specifieke casus nader onderbouwd te worden. In 2024 zijn de statuten overeenkomstig deze wijziging aangepast.

Afwijking Code Pensioenfondsen in 2024

Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt op basis van norm 35 als minimum dat er tenminste een persoon zitting heeft in het bestuur en het VO die jonger is dan 40 jaar. Binnen het VO wordt aan deze norm voldaan. Echter doordat SSPF een gesloten fonds is, met een zeer beperkt aantal deelnemers onder de 40 jaar, is het uitdagend om het aantal leden onder de 40 jaar binnen het VO te vergroten en om aan deze eis te blijven voldoen. Binnen het bestuur neemt per jaareinde geen lid zitting die jonger is dan 40 jaar. Bij de successie planning blijft voor de leeftijdsdiversiteit te allen tijde aandacht. Ook het TOPS programma is ondersteunend. Met de benoeming van Mevrouw Bulsink per 1 april 2025, voldoet SSPF wel weer aan de norm.

De Code bepaalt dat leden van de Raad van Toezicht na bindende voordracht van het VO worden benoemd door het bestuur (norm 38). Bij SSPF staat de werkgever als sponsor garant voor de minimaal vereiste dekkingsgraad. De sponsor heeft daarom een groot belang bij goed toezicht op het bestuur. Om die reden is na afstemming met alle belanghebbenden gekozen voor een procedure waarbij de leden van de Raad van Toezicht, na verkregen advies van het VO op de profielschets en de kandidaat, door Shell Petroleum B.V. worden benoemd.

Organisatie

In SSPF zijn pensioenregelingen ondergebracht van maatschappijen van de Shell Groep die daartoe tot het pensioenfonds zijn toegetreden. SSPF wordt bestuurd door een paritair bestuur. In het bestuur zijn vertegenwoordigers van de werkgever, de werknemers en de pensioengerechtigden opgenomen. Er is een Raad van Toezicht die toeziet op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Daarnaast is er een Verantwoordingsorgaan (VO) dat jaarlijks achteraf een oordeel geeft over het beleid in het voorafgaande kalenderjaar en de wijze waarop dat beleid is uitgevoerd. Ook oordeelt ze over beleidskeuzes voor de toekomst en heeft het specifieke adviesrechten.

Extern toezicht

Extern toezicht op het pensioenfonds vindt plaats door De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM). SSPF heeft daarnaast een waarmerkend actuaris en een onafhankelijke accountant aangesteld.

Verdere informatie over de bestuurlijke organisatie van het fonds en de daarin zitting hebbende personen is terug te vinden in bijlage 1 en 2.

Verwachtingen voor 2025

Koers houden, kansen benutten, krachten bundelen

Het bestuur van Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF) heeft voor 2025 zes strategische thema's vastgesteld (zie pagina 55). Deze thema's helpen ons om onze belangrijkste doelen te bereiken. We houden de ontwikkelingen goed in de gaten en passen ons aan waar nodig.

Onderstaand een aantal belangrijke onderwerpen die bij SSPF op de agenda staan voor 2025:

1 Wet toekomst pensioenen (Wtp)

De Wet toekomst pensioenen (Wtp) blijft een belangrijk onderwerp in 2025. We werken hard aan een soepele overgang naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2027. In 2024 hebben we al veel voorbereidingen getroffen en we verwachten in 2025 het definitieve besluit te nemen en in te dienen bij De Nederlandsche Bank (DNB). De Wtp vereist dat alle pensioenregelingen in Nederland uiterlijk op 1 januari 2027 zijn omgezet naar het nieuwe stelsel, met een mogelijke verlenging tot 1 januari 2028. Daarvoor lopen wij goed op schema.

2 Financiële ontwikkelingen

In 2024 behaalde SSPF een rendement van 3% op totaal fondsniveau, met een mix van vastrentende waarden en 'Return-seeking assets'. Geopolitieke ontwikkelingen, zoals de aanhoudende oorlog in Oekraïne, politieke turbulentie in de VS & EU en potentiële handelsbelemmeringen blijven een

impact hebben op de financiële markten. De economische groei in 2025 blijft naar verwachting gematigd. Beleggingsvooruitzichten voor 2025 wijzen op kansen in technologische sectoren zoals kunstmatige intelligentie (AI).

Voor 2025 is besloten een premiekorting aan de werkgever te verlenen van 50%. De werknemerspremie van 2% blijft gehandhaafd.

3 Kwaliteit en veiligheid van data

We hebben een uitgebreid beleid opgesteld om de kwaliteit en veiligheid van onze data te waarborgen. Dit beleid richt zich op het verhogen van het vertrouwen in data, het verminderen van complexiteit en het verbeteren van 'First Time Right'. Datamanagement blijft cruciaal, met een focus op AI en automatisering om datastromen beter te beheren. Het waarborgen van hoge datakwaliteit is essentieel voor een succesvolle transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. We hanteren het principe 'Get clean, stay clean', wat betekent dat we niet alleen zorgen voor schone data, maar ook dat deze schoon blijven door voortdurende monitoring en verbetering.

4 Beleggingen

We blijven ons richten op een gediversifieerde beleggingsportefeuille, met een focus op de bescherming van de dekkingsgraad in aanloop naar de overgang naar de Wtp. Daarnaast besteden we blijvend aandacht aan de ESG (Environmental, Social, and Governance) criteria in ons beleggingsbeleid. De keuze voor BlackRock als nieuwe vermogensbeheerder wordt in 2025 verder geïmplementeerd en de samenwerking met JP Morgan als custodian wordt uitgebreid.

5 Communicatie

We hebben een communicatiestrategie ontwikkeld om onze deelnemers goed te informeren over de veranderingen door de Wtp. Het CARE-platform speelt hier een centrale rol en ondersteunt de deelnemers bij zowel hun informatiebehoefte als het maken van keuzes. Het communicatieplan wordt in 2025 ingediend bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Ons doel is om deelnemers zodoende tijdig en duidelijk te informeren over de impact van de nieuwe pensioenregeling en hen te begeleiden bij de overgang.

6 Risicomanagement

We hebben een integraal risicomanagementproces ingericht om risico's effectief te beheersen. Hierbij is er ook in 2025 aandacht voor de risico's onder de huidige wetgeving en voor de Wtp-transitie risico's. We besteden ook speciale aandacht aan de risico's die gepaard gaan met de overgang naar de nieuwe vermogensbeheerder, BlackRock, om ervoor te zorgen dat we grip houden op de risico's. Met deze maatregelen zijn we goed voorbereid op de toekomst.

7 Gebeurtenissen na balansdatum

Actualiteiten die zich hebben voorgedaan in de eerste maanden van 2025, na balansdatum maar voor goedkeuring van het jaarverslag, worden vermeld in het jaarverslag 2024. Deze zijn opgenomen op pagina 175 in de jaarrekening en liggen op het moment van goedkeuring van het bestuursverslag alweer achter ons.

A photograph of several wind turbines on a grassy hill under a sunset sky. The turbines are white with three blades each. The sky is filled with soft, orange and pink clouds. The hill is covered in green grass and some small trees. The overall mood is serene and natural.

Verantwoording en toezicht

Raad van Toezicht en Verantwoordingsorgaan

De Raad van Toezicht en het Verantwoordingsorgaan doen verslag van hun werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van 2024.

a) Verslag Raad van Toezicht

Inleiding

Dit verslag is een samenvatting van het rapport dat de Raad van Toezicht (RvT) op 19 maart 2025 heeft uitgebracht aan het bestuur van Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF) en is gebaseerd op de werkzaamheden die de RvT in het verslagjaar 2024 heeft verricht. Als verantwoording voor de uitvoering van zijn taken in 2024 heeft de RvT begin april 2025 aparte verantwoordingsdocumenten verzonden aan het Verantwoordingsorgaan van SSPF en Shell Petroleum B.V. De basis van deze verantwoordingsdocumenten wordt gevormd door het rapport van de RvT aan het bestuur.

De RvT heeft dit toezichtrapport opgesteld over het verslagjaar 2024. In dit rapport geeft de RvT zijn beeld over de wijze waarop het bestuur zijn bestuurlijke verantwoordelijkheid heeft vervuld.

Werkwijze

Conform artikel 104 lid 2 van de Pensioenwet en artikel 18 van de statuten van SSPF heeft de RvT tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds. De RvT is belast met het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De RvT ziet toe op de naleving van de Code Pensioenfondsen door SSPF. Verder staat de RvT het bestuur met raad terzijde. Tot slot heeft de RvT een aantal goedkeuringsrechten op voorgenomen besluiten van het bestuur, onder meer ten aanzien van het bestuursverslag en de jaarrekening, de profielschets voor bestuurders alsmede liquidatie, fusie of splitsing van het pensioenfonds.

De RvT beoogt zijn toezichtstaak zodanig uit te voeren dat het bijdraagt aan een effectief en slagvaardig functioneren van het pensioenfonds. Daarbij heeft de RvT de intentie om invulling te geven aan een brede taakopvatting met een kritische en onafhankelijke blik, gericht op de implementatie van de strategische doelstellingen van SSPF. Hierbij past de RvT de door hem geformuleerde toezichtsvisie toe. Ook hanteert de RvT een separaat kader voor de invulling van haar rol tijdens de transitie van SSPF in het kader van de Wtp.

Gedurende het jaar volgt de RvT het werk van het bestuur en stelt hij zich op als gesprekspartner van het bestuur. De RvT streeft er naar om voldoende afstand tot de inhoudelijke uitvoering van het beleid van SSPF te houden. Daarbij gebruikt de RvT, al naar gelang de situatie vereist, zowel informele als formele communicatie.

De RvT heeft elk kwartaal een formele vergadering. Iedere kwartaalvergadering wordt gesproken met de Voorzitter van het bestuur, één of meer bestuursleden en met de Directeur van Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN). Voor deze vergaderingen worden ook andere stakeholders van SSPF voor een gesprek uitgenodigd. In 2024 betrof dit onder meer de Managing Director van Shell Asset Management Company (SAMCo) en de Vice-President Group Pensions. Er heeft in 2024 geen overleg tussen de RvT en de toezichthouders van de Nederlandsche Bank plaatsgevonden. Statutair dient de RvT minimaal tweemaal een overleg te hebben met het SSPF bestuur. In 2024 heeft de RvT drie keer formeel gesproken met het bestuur; tweemaal tijdens het

reguliere overleg en eenmaal tijdens de jaarwerkvergadering in mei. Op 26 april 2024 heeft de RvT een toelichting gegeven op zijn concept-rapport. Op basis daarvan heeft de RvT kort daarna het definitieve rapport vastgesteld. In het tweede reguliere overleg in december 2024, heeft de RvT een terugblik gegeven over 2024.

De RvT en het Verantwoordingsorgaan hebben in 2024 gestructureerd overleg gevoerd over het bestuurlijke proces en over inhoudelijke onderwerpen die in het kader van bestuur en toezicht relevant zijn. In april 2024 heeft de RvT in een overleg met het Verantwoordingsorgaan gesproken over de aanbevelingen die de RvT heeft gemaakt richting het bestuur. In de laatste kwartaalvergadering van 2024 heeft de RvT tezamen met (een vertegenwoordiging van) het Verantwoordingsorgaan teruggekeken op het jaar 2024.

In 2024 heeft het bestuur met de RvT veelvuldig het gesprek gevoerd over de Wtp. Tijdens deze overleggen is de RvT door het bestuur bijgepraat over de ontwikkelingen rondom de Wtp voor SSPF. In het bijzonder is de RvT bijgepraat over de gesprekken met de sociale partners over de verfijning van het noodprotocol en daarop volgend de totstandkoming van het transitieplan. De RvT is hierin goed meegenomen door het bestuur.

Tot slot heeft de RvT gesproken met de sleutelfunctiehouders risicobeheer, internal audit en actuariaat over hun werkzaamheden met betrekking tot 2024. Daarbij zijn hun bevindingen en aanbevelingen besproken. De twee eerstgenoemden zijn ook lid van het bestuur, hetgeen de communicatie en het opvolgen van (eventuele)

actiepunten faciliteert, terwijl zij daarbij zorgdragen voor het waarborgen van hun onafhankelijkheid. De Wtp vraagt extra inspanningen van de sleutelfunctiehouders en zij geven daar op zeer consciëntieuze wijze invulling aan. De communicatie tussen de (externe) sleutelfunctiehouder actuariaat en het bestuur is het afgelopen jaar verder verbeterd. De RvT heeft veel baat bij de gesprekken met de sleutelfunctiehouders en is van mening dat zij hun rol constructief kritisch en deskundig vervullen.

Gedurende het jaar hebben leden van de RvT ook eigenstandige informele contacten met bestuursleden en andere betrokkenen bij het fonds, zoals leden van het Verantwoordingsorgaan, de sleutelfunctiehouders, medewerkers van SPN en van Shell Group Pensions. In 2024 lag de nadruk bij deze gesprekken op de voortgang van de Wtp bij SSPF. Daarnaast wordt tenminste eenmaal per jaar een vergadering van de Beleggingscommissie van SSPF bijgewoond door een afvaardiging van de RvT.

Overall oordeel RvT over 2024

Evenals vorig jaar bevindt SSPF zich in een turbulente periode, waarbij de dagelijkse zorg voor de pensioenaanspraken en -rechten gecombineerd moet worden met de voorbereiding op de consequenties van de invoering van de Wtp.

Met name het iteratief proces van het bestuur met de sociale partners bij de voorbereiding van het in de zomer ingediende transitieplan was een intensief proces, dat door de RvT van nabij gevolgd is. De deskundigheid van bestuurders, een sterke governance en aantoonbare countervailing power

binnen het bestuur en ondersteuning door SPN, heeft bijgedragen aan het goed kunnen doorlopen van het intensieve Wtp-dossier.

Daarnaast vond ook het selectieproces en aanstelling plaats van een nieuwe fiduciaire manager. Hiervoor is BlackRock door het bestuur geselecteerd. De RvT is van mening dat dit proces zeer zorgvuldig is doorlopen, met inachtneming van alle relevante besliscriteria. In samenwerking met deze partij, is een start gemaakt met het ontwerp van het beleggingsbeleid voor de Wtp-regeling, en is gestart met de uitwerking van de investment cases en mogelijke beheerders van deze beleggingscategorieën.

Ten aanzien van de uitbesteding van de pensioenadministratie en dienstverlening naar deelnemers aan APS geldt dat hier nauw wordt samengewerkt in de voorbereiding naar de transitie naar de Wtp. Het bestuur volgt hier nauwlettend de ontwikkeling bij deze uitbesteding gezien de complexiteit van dit traject. De RvT wordt hier periodiek op meegenomen.

De RvT ziet ook toe op het proces en de besluitvorming door het bestuur rondom de Wtp-transitie en de naleving van de wettelijke vereisten. Hierbij staat de vraag centraal of een zorgvuldig proces is gehanteerd bij de besluitvorming

door SSPF. In dit verband steunt de RvT op de door het bestuur gehanteerde "Clusterbenadering", waarbij de essentiële fases in deze besluitvorming in aparte eenheden zijn opgedeeld, welke gefaseerd voorbereid, beoordeeld en besproken kunnen worden. In 2024 heeft het bestuur ook adequate aandacht besteed aan de werkzaamheden op het gebied van IT met betrekking tot datakwaliteit en de implementatie van DORA en zijn gestelde deadlines gehaald.

Tot slot spreekt de RvT zijn waardering voor het krachtige communicatiebeleid en -uitvoering, wat beloond is met zelfs twee prijzen in 2024. Ook is SSPF pensioenfonds van het jaar 2024 geworden. Dat geeft vertrouwen voor het Wtp-traject, waarbij communicatie een belangrijk speerpunt zal zijn. De RvT is van mening dat het bestuur, het Verantwoordingsorgaan en de verschillende partners van het Fonds, in het bijzonder SPN, hun respectievelijke taken en verantwoordelijkheden in dit verband wederom op een uitstekende wijze hebben ingevuld en volbracht in dit verslagjaar.

Vastgesteld op 1 mei 2025

J.S.T. Tiemstra, voorzitter
I.H. Vermeeren-Keijzers
H.A.W. Clijsen

b) Reactie van het bestuur op het verslag van de Raad van Toezicht

Het bestuur dankt de RvT voor de positieve bevindingen met betrekking tot 2024. De constructief-kritische blik vanuit de RvT op de dialoog tussen het bestuur met Shell Nederland en de COR in de eerste helft van 2024 is door het bestuur zeer gewaardeerd.

Het bestuur hecht grote waarde aan het jaarlijkse rapport van de RvT aangezien de leden van de RvT als onafhankelijke pensioenexperts veel relevante kennis en ervaring vanuit de pensioensector naar binnen brengen bij SSPF. Dit heeft duidelijk meerwaarde voor SSPF.

2025 zal grotendeels in het teken staan van afronding van de besluitvorming en vervolgens implementatie van de Wtp bij SSPF. Voor het bestuur is het bestaande interne toezicht van de RvT op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging ook tijdens de Wtp-transitie van groot belang. Zo heeft de RvT een goedkeuringsrecht op een voorgenomen invaarbevel van SSPF. De RvT ontvangt tegelijkertijd met het bestuur de integrale stukken voor

de bestuursvergaderingen. Met deze tijdige informatievoorziening is voor de RvT optimale uitoefening van het intern toezicht op SSPF mogelijk.

Evenals voor het VO worden ook ten behoeve van de RvT verdiepende kennissessies georganiseerd over de kernelementen die voor de Wtp-transitie relevant zijn. In kwartaal-overleggen spreekt de RvT met de voorzitter van het Bestuur, individuele bestuursleden en vertegenwoordigers van SPN.

Tot slot merkt het bestuur op dat tijdens de Wtp-transitie de operationele uitvoering van de huidige pensioenregeling tot aan het transitiemoment onverminderd voort dient te gaan. Oftewel: "tijdens de verbouwing van de winkel gaat de verkoop gewoon door." Daarom is er continu oog voor een juiste balans op de bestuursagenda tussen de Wtp-implementatie en relevante andere strategische thema's met betrekking tot administratie, vermogensbeheer en communicatie. Het bestuur erkent daarbij dat de werkdruk bij zowel het bestuur als bij SPN hoog is. Waar mogelijk wordt, via tijdelijke krachten en adviseurs, gezorgd voor aanvulling en versterking van de capaciteit.

c) Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Inleiding

Het bestuur van Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF) legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan (VO) over het uitgevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Het VO geeft hier jaarlijks een oordeel over dat, tezamen met de reactie van het bestuur daarop,

wordt gepubliceerd in het jaarverslag. Daarnaast heeft het VO specifieke adviesrechten. Het VO vertegenwoordigt de belangen van alle deelnemers van SSPF. Het betreft werknemers, gepensioneerden en mensen die niet meer bij Shell werken (slapers). Ook behartigt het de belangen van de werkgever. Als VO kijken we naar alle belangrijke beslissingen die het bestuur neemt en beoordelen deze op een constructieve en kritische manier.

In het VO zitten vertegenwoordigers van werknemers, slapers, gepensioneerden en werkgever. Het VO heeft verschillende taken:

1. **Adviseren op voorgenomen besluiten van het bestuur:** Denk bijvoorbeeld aan het indexatie- en premiebeleid alsmede voorgenomen wijzigingen op het pensioenreglement, de statuten en de uitvoeringsovereenkomst.
2. **Constructieve Input:** Overleg met en advies aan het bestuur kan helpen om beslissingen te verbeteren en ervoor te zorgen dat ze in lijn zijn met de belangen van de verschillende belanghebbenden.
3. **Monitoring Uitvoering:** Evaluatie van de prestaties van het pensioenfonds. Voldoen deze aan de gestelde doelen en normen? Hierbij speelt uitbesteding een belangrijke rol.
4. **Communicatie met Belanghebbenden:** Uitleg over bestuursbesluiten aan belanghebbenden, zoals werknemers en gepensioneerden. Hierbij kan het informatie verstrekken over de besluiten van het bestuur en eventuele gevolgen voor de betrokkenen uitleggen.
5. **Verantwoording:** Het VO neemt verantwoording af van het bestuur over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Ook neemt het VO verantwoording af van de Raad van Toezicht over de uitvoering van diens toezichtstaken en bevoegdheden.
6. **Rapportage:** Het VO rapporteert jaarlijks over zijn bevindingen en oordeel aan de belanghebbenden; dat oordeel leest u in dit jaarverslag.

De taken van het VO dragen bij aan een evenwichtige en goed doordachte uitvoering van het pensioenfonds, waarbij de belangen van alle partijen worden meegenomen.

Toegewijd en met veel energie heeft het VO zich dit jaar ingezet voor de belanghebbenden van SSPF. 2024 was voor het VO een druk jaar, vooral vanwege de voorbereidingen op de implementatie van de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Het VO kwam zes keer in vergadering bijeen op het Shell kantoor in Den Haag. Er werd twee keer overlegd met de Directie van SSPF, drie keer met het bestuur en twee keer met de Raad van Toezicht. Het VO is in een viertal sessies bijgepraat door SPN (Shell Pensioenbureau Nederland) over het Wtp-transitieplan van SSPF, de gevolgen van de Wtp voor het pensioenfonds en de planning van de Wtp-besluitvorming binnen SSPF. Als VO hebben we ons tijdens meerdere overleggen voorbereid op de aanstaande wijzigingen in de pensioenregeling als gevolg van de implementatie van de Wtp.

Het VO heeft in 2024 zes adviesaanvragen van het bestuur behandeld. Waar nodig werden de adviesaanvragen in de vergaderingen uitgebreid toegelicht door de Directie of het bestuur. Op alle adviesaanvragen is, vaak na een waardevolle discussie, positief geadviseerd. Verder werd in kleinere groepen (focalpoint groepen) overlegd over specifieke onderwerpen. Het VO is hierdoor in staat geweest om de juiste vragen aan het bestuur te stellen en een positieve bijdrage te leveren aan de kwaliteit van de besluitvorming. Evenals in 2023 zijn twee VO-leden actief geweest in de VOEKS Hoorrecht-commissie tot augustus 2024. Het VO is zichtbaar geweest richting de pensioengerechtigden door aanwezig te zijn op bijeenkomsten van VOEKS en de Hoorrecht-commissie en middels een uitgebreid interview in het VOEKS blad.

Het VO heeft met externe ondersteuning een zelfevaluatie uitgevoerd. Daarnaast heeft het VO het kennisniveau van de leden in kaart gebracht. Het VO acht het belangrijk dat voldoende kennis aanwezig is op de diverse aandachtsgebieden die binnen SSPF relevant zijn. Hiertoe heeft het VO de competentiematrix bijgewerkt. VO-leden hebben een persoonlijk ontwikkelplan opgesteld en via de SPN-Academy gedurende het jaar middels cursussen hun kennis 'up to date' gebracht.

In het afgelopen jaar hebben we binnen het VO een wisseling gehad in de samenstelling. Rutger Jansen is als lid namens de werkgever vervangen door Maarten Borggreven. Wij danken Rutger voor zijn inzet als VO lid en heten Maarten van harte welkom. Om te blijven voldoen aan de Code Pensioenfonds zijn in 2024 wijzigingen aangebracht in de statuten. De termijn van een benoeming is van drie naar vier jaar gegaan en een VO lid kan nu maximaal één keer herbenoemd worden. Dit was voorheen maximaal twee keer (met een termijn van telkens drie jaar).

Algemeen oordeel

Het VO sluit ieder jaar af met een oordeel over het handelen van het bestuur. Net als in voorgaande jaren is het oordeel positief. Het VO feliciteert het bestuur en SPN met de toekenning van 'Pensioenfonds van het jaar' door Pensioen Pro. Dit is een prestatie van formaat. De samenwerking met bestuur en SPN was prettig en constructief. Adviesaanvragen waren van goede kwaliteit en werden tijdig aan het VO voorgelegd.

Zoals al aangegeven hebben het bestuur en SPN, evenals in 2023, hard gewerkt aan de voorbereidingen voor de implementatie van de Wtp. Het VO is hierover goed en tijdig geïnformeerd en is onder de indruk van de wijze waarop het fonds zich voorbereidt op een zorgvuldige besluitvorming en vervolgens de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel. Het transitieplan, zoals door Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad bij SSPF neergelegd, is uitvoerig met het VO besproken en de vragen die het VO heeft gesteld zijn adequaat beantwoord of in behandeling. In de loop van 2025 zal het bestuur een voorgenomen besluit nemen om bestaande pensioenaanspraken en uitkeringen al dan niet in te varen. Het VO heeft vervolgens de taak om te adviseren over het voorgenomen invaarbesluit met bijzondere aandacht voor een evenwichtige belangenafweging voor alle deelnemers.

Het VO is verheugd dat het bestuur, na positief VO-advies, heeft besloten tot een voorwaardelijke indexatie van 3,1% over 2024 op de ingegane pensioenrechten en premievrije pensioenaanspraken. Deze indexatie is in lijn met de afgeleide consumenten prijsindex (CPI) zoals gerapporteerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek en dit betekent derhalve dat óók voor 2024 de ambitie van het fonds om de pensioenen waardevast te houden is gerealiseerd en er geen sprake is van een indexatie achterstand.

Het fonds heeft het vermogensbeheer uitbesteed aan SAMCo (Shell Asset Management Company). Het bestuur heeft de resultaten van

de beleggingsportefeuille over de afgelopen drie jaar geanalyseerd en heeft vastgesteld dat de strategische beleggingskeuzes positief hebben bijgedragen aan het totale beleggingsrendement. Het VO is content met het gevoerde beleggingsbeleid.

Het VO is tevreden over de informatievoorziening door SAMCo, zoals het dat via het bestuur ontvangt. De pensioenadministratie is uitbesteed aan APS (Achmea Pensioenservices). Om SSPF bij de overgang naar een nieuwe pensioenregeling te kunnen blijven voorzien van een goede dienstverlening, is APS bezig met de ontwikkeling van een nieuw IT-platform. Het VO ziet dat het bestuur en SPN veel extra inspanningen moeten verrichten om dit project tot succes te brengen. De samenwerking is geïntensiveerd en er worden, ook vanuit SPN, extra IT resources ingezet. Om het nieuwe IT-platform tijdig gereed te hebben is een gedetailleerd projectplan (inclusief fall back plan) opgesteld. Voortgang wordt door het bestuur minutieus gevolgd. Gezien de reeds opgelopen vertraging zal mogelijk bijgestuurd moeten worden. Het VO volgt de verdere ontwikkelingen met aandacht en zal hierbij met interesse het besluitvormingsproces bij SNPS in de gaten houden.

2025 zal in het teken staan van afronding van de besluitvorming en vervolgens implementatie van de Wtp bij SSPF. Een sleutelrol hierbij ligt bij SPN. In dit verband is het van groot belang dat SPN voldoende bemenst is en het VO verwacht dat het bestuur hier in 2025 voldoende rekening mee houdt.

Het VO heeft de volgende opmerkingen over belangrijke thema's in het verslagjaar:

1. In aanloop naar het nieuwe stelsel zijn maatregelen genomen om de nominale dekkinggraad zoveel mogelijk te beschermen. In dit kader wordt de afdekking van het nominale renterisico verhoogd en wordt de reële hedge afgebouwd. Het VO onderschrijft deze keuze en is van mening dat deze transitie zorgvuldig wordt uitgevoerd.
2. In het verslagjaar is met het oog op de invoering van het nieuwe stelsel, Blackrock aangesteld als de toekomstige fiduciaire manager. Focal points van het VO zijn meegenomen in de procesgang die geleid heeft tot de selectie van Blackrock als fiduciair. Het VO is van mening dat het selectieproces zorgvuldig is verlopen en zal de overgang naar Blackrock met interesse volgen. De beleggingsovertuigingen inclusief het ESG-beleid zullen door de nieuwe fiduciair moeten worden geïmplementeerd.
3. Het VO is van oordeel dat SSPF een gedegen risicomanagement proces heeft geïmplementeerd. Dit betreft zowel het proces van risico inschatting als het bepalen en monitoren van beheersingsmaatregelen. Het VO heeft er vertrouwen in dat dit proces zijn waarde zal bewijzen bij de implementatie van Wtp.
4. Het VO is van mening dat het fonds een sterke governance structuur heeft ingericht. Om de implementatie van Wtp voor te bereiden is een gedegen projectorganisatie en beslissingsstructuur opgezet. SSPF maakt daarbij dankbaar gebruik van de ervaringen die SNPS inmiddels heeft opgedaan bij de besluitvorming over en de implementatie van de Wtp. Het VO ziet graag dat het fonds ook in de nabije toekomst gebruik blijft maken van deze ervaringen.
5. Het VO heeft de jaarrekening, het jaarverslag, de begroting, en de het actuariële verslaglegging van positief advies voorzien.

6. Conform de pensioenwet wordt het VO geacht een oordeel uit te spreken over de gemaakte uitvoeringskosten. Uit benchmarkonderzoek dat het bestuur in 2024 heeft uit laten voeren over 2023 blijkt dat zowel de pensioenbeheerskosten als de vermogensbeheerkosten hoger zijn dan bij vergelijkbare fondsen.
- Voor wat de pensioenbeheerskosten betreft, deze zijn ongeveer 20% hoger dan de gebenchmarkte gemiddelde kosten. Naar het oordeel van het VO is dit gerechtvaardigd gezien het hoge serviceniveau en de uitstekende communicatie naar de deelnemers. Het VO neemt daarbij mede in overweging de in relatieve zin beperkte meerkosten. In verhouding tot bijvoorbeeld de jaarlijkse uitkeringen wordt slechts 0,2% meer besteed aan pensioenbeheer dan vergelijkbare fondsen. De stijging van de pensioenbeheerskosten in 2024 kan het VO, met in acht name van onder meer extra kosten voor de implementatie van Wtp, rechtvaardigen.
 - Dat de vermogensbeheerkosten volgens de benchmark hoger liggen dan de mediaan kan worden toegeschreven aan de beleggingskeuzes die door het bestuur zijn gemaakt. Actief beleggen, en meer specifiek beleggen in private equity, brengt hogere kosten met zich mee. Op de langere termijn zullen, naar de overtuiging van het bestuur, deze hogere kosten meer dan gecompenseerd worden en dus tot een hoger netto beleggingsrendement leiden. Dit hebben we de laatste jaren nog niet gezien het VO volgt daarom de ontwikkeling van zowel de vermogensbeheerkosten als de beleggingsrendementen met grote belangstelling.
7. Het VO is zeer positief over de wijze van communicatie door het fonds met de deelnemers. Het acht de toekenning van de Pensioen Pro award als 'Pensioenfonds van het jaar' meer dan terecht. Door de inzet van het multi mediale platform 'Own it' worden ook deelnemers die minder ontvankelijk zijn voor pensioencommunicatie beter bereikt.

Oordeel RvT

Het VO heeft kennis genomen van de bevindingen van de RvT en in een overleg op 9 april 2025 verantwoording afgenomen van de RvT. De RvT beschouwt nauwgezet de procedurele stappen die gevolgd worden bij de besluitvorming door het Bestuur. Daarnaast is de RvT een belangrijk klankbord voor het Bestuur. Het VO constateert dat de RvT haar toezichthoudende rol op een betrokken en doelmatige wijze heeft vervuld en het VO waardeert de onafhankelijke observaties en aanbevelingen van de Raad.

d) Reactie van het bestuur op het verslag van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur dankt het VO voor hun positieve oordeel over 2024 aangaande het gevoerde beleid, de beleidskeuzes voor de toekomst en de naleving van goed en stabiel pensioenfondsbestuur. Het doet het bestuur genoegen om te constateren dat de omgang met zowel het bestuur als met de medewerkers van SPN als prettig en constructief wordt ervaren.

Zoals het VO correct opmerkt, zal 2025 voornamelijk in het teken staan van afronding van de besluitvorming en vervolgens implementatie van de Wtp bij SSPF. Voor het bestuur is het van groot belang dat het VO gedurende het gehele besluitvormingsproces van de Wtp-transitie tijdig wordt meegenomen. Op het moment dat sprake is van (verplichte) adviesaanvragen heeft het VO dan al de nodige achtergrond die het kan gebruiken in zijn advies. Ook kan het VO daarmee adequaat invulling geven aan hun reguliere verantwoordingsrol.

Nadat Shell Nederland en de Centrale Ondernemingsraad op 1 juli 2024 het transitieplan bij SSPF hebben ingediend, is het VO vanaf het najaar van 2024 meegenomen in de clusterwijze besluitvorming van het bestuur op de relevante onderdelen voor de Wtp-implementatie. Dit proces loopt in 2025 door tot het moment dat definitieve besluitvorming over een eventuele invaarmelding en een invaarbesluit aan de orde is.

Om het VO zo goed mogelijk voor te bereiden op de (verplichte) adviesaanvragen in het kader van de Wtp zijn daarnaast verdiepende kennissessies georganiseerd over de kernelementen die voor advisering en beoordeling vanuit het VO van belang zijn. Het betreft hier onder meer de risicohouding, het risicomangement, de financiële effecten en de evenwichtigheid van de transitie. Tijdens deze kennissessies is het VO geïnformeerd over de impact, dilemma's op de verschillende onderdelen van de Wtp-transitie en de voorgenomen keuzes die het bestuur daarin wil maken.

Het kostenniveau van SSPF is een blijvend aandachtspunt voor het bestuur. In de praktijk blijkt het echter lastig om het kostenniveau te vergelijken in de markt vanwege grote verschillen die worden veroorzaakt door verschillen in beleggingsbeleid en beleggingsmix alsmede het aspiratieniveau van dienstverlening. Ook in 2024 is een kostenbenchmark-analyse uitgevoerd, waaruit geen aanleiding bleek tot acute actie. Het bestuur verwacht dat de kosten voor de Wtp-implementatie in de komende jaren een verhogend effect zullen hebben op de kosten van het fonds.

Het bestuur onderschrijft de constatering van het VO dat SPN bij de dagelijkse uitvoerende werkzaamheden van SSPF – waaronder het uitbestedingsmanagement met derde partijen – een belangrijke rol vervult. In dit verband merkt het bestuur op dat het de bemensing van en werkdruk binnen SPN nauwlettend in de gaten houdt en hierover periodiek spreekt met de Directie van SPN. Het bestuur kijkt hierbij ook kritisch naar zijn eigen functioneren, zodat SPN niet overvraagd wordt met wensen vanuit het bestuur die op dit moment minder prioriteit hebben.

Den Haag, 15 mei 2025

M.J. ten Brink

Voorzitter bestuur

F.E.Y van Binsbergen-Stierum

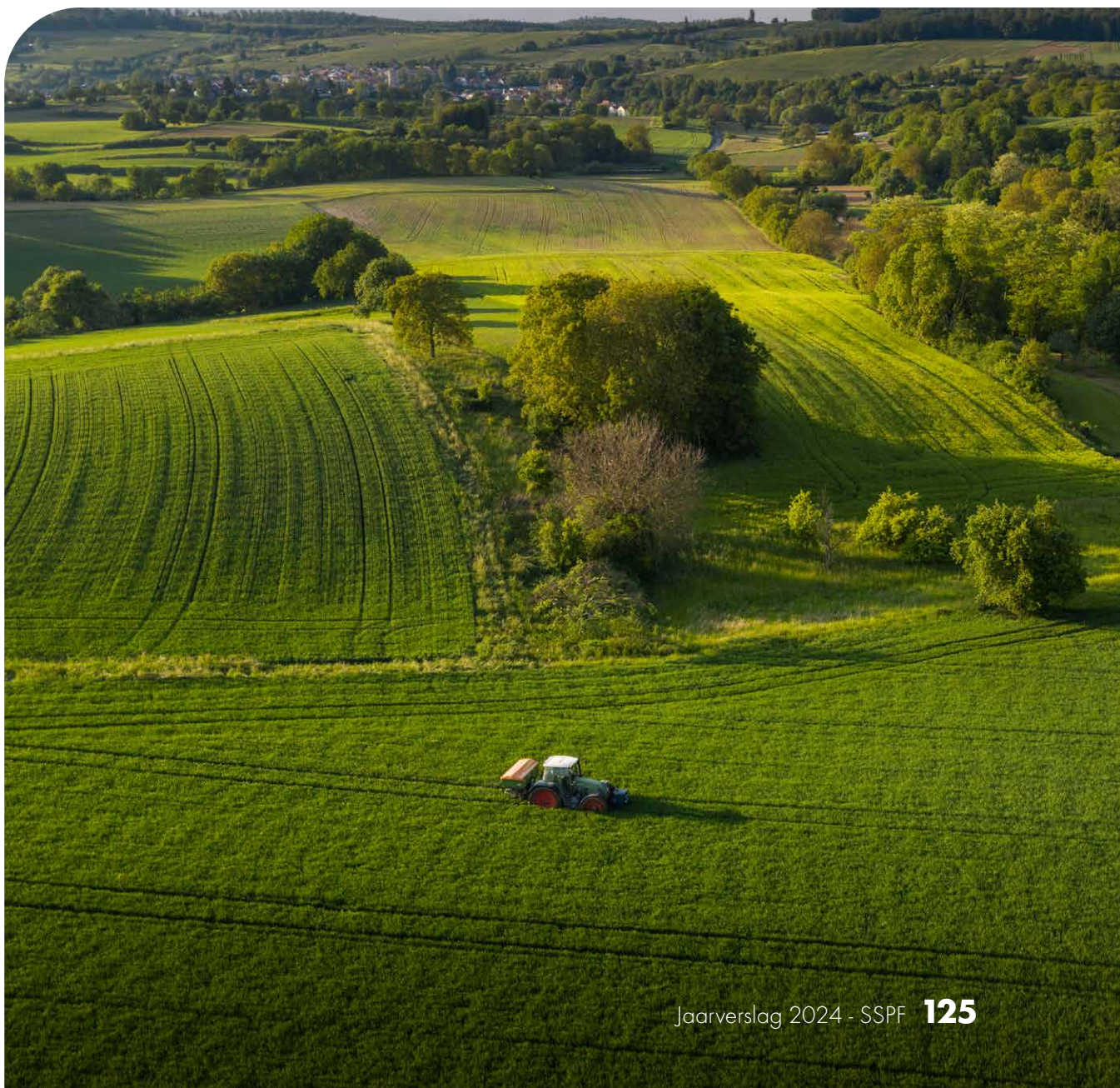
E.N.T. Kunkels

B.C. van der Leer

J.P. Messerschmidt-Otten

W. Bulsink

J.M. Schenk

I. Balans van Stichting Shell Pensioenfonds

€ miljoen per jaareinde		2024	2023
	Toelichting		
Activa			
Financiële activa tegen reële waarde	3		
Aandelen	3.1/3.8	3.834	3.568
Vastrentende waarden	3.2/3.8	18.180	18.605
Alternatieve beleggingen	3.3	5.511	5.580
Derivaten	3.4	781	1.148
Totaal activa tegen reële waarde		28.306	28.901
Vorderingen en overlopende activa			
Overlopende activa	3.5	786	1.421
Vorderingen toegetreden maatschappijen		1	35
Lopende rente	3.6	186	142
Liquide middelen vrij beschikbaar	3.7	196	187
Liquide middelen niet vrij beschikbaar	3.7	380	228
Totaal vorderingen en overlopende activa		1.549	2.013
Totaal activa		29.855	30.914
Passiva			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	4	6.137	6.885
Totaal eigen vermogen		6.137	6.885
Voorziening pensioenverplichtingen			
Voorziening pensioenverplichtingen	5	21.065	20.499
Totaal verplichtingen		21.065	20.499
Financiële passiva tegen reële waarde	6		
Short posities aandelen en vastrentende waarden	6.1	38	50
Derivaten	3.4	1.074	1.168
Totaal financiële passiva tegen reële waarde		1.112	1.218
Overige passiva			
Overlopende passiva	6.2	1.541	2.312
Totaal overige passiva		1.541	2.312
Totaal passiva		29.855	30.914

II. Totaalresultaat van Stichting Shell Pensioenfonds

€ miljoen		2024	2023
Baten	Toelichting		
In verband met pensioenen			
Premie deelnemers en werkgever	7	12	398
Saldo waardeoverdrachten	8	-	(2)
In verband met beleggingen	9		
Directe beleggingsopbrengsten	9.1	352	447
Indirecte beleggingsopbrengsten	9.2	535	1.388
Rentebaten		7	6
Totaal baten		906	2.237
Lasten			
In verband met pensioenen			
Mutatie pensioenverplichtingen	10	566	1.487
Pensioenuitkeringen	11	995	956
Kosten pensioenbeheer	12	12	9
In verband met beleggingen			
Kosten vermogensbeheer	12	50	42
Rentelasten		31	36
Totaal lasten		1.654	2.530
Totaalresultaat		(748)	(293)

III. Overzicht van mutaties in het eigen vermogen van Stichting Shell Pensioenfonds

€ miljoen		2024	2023
Stand einde vorig boekjaar		6.885	7.178
Onttrekking totaalresultaat		(748)	(293)
Stand einde boekjaar		6.137	6.885

IV. Kasstroomoverzicht van Stichting Shell Pensioenfonds

€ miljoen		2024	2023
	Toelichting		
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten			
Inkomsten uit beleggingen	9.1	328	417
Aankopen van beleggingen		(10.701)	(12.668)
Verkopen van beleggingen		11.708	12.112
Betaalde kosten vermogensbeheer	12	(60)	(43)
Overige kasstromen beleggingsactiviteiten		(155)	(546)
Totale kasstroom uit beleggingsactiviteiten		1.120	(728)
Kasstroom uit pensioenactiviteiten			
Ontvangen premie	7	46	386
Ontvangen waardeoverdrachten/inkoop	8	-	-
Uitgekeerde pensioenen	11	(995)	(956)
Betaalde waardeoverdrachten	8	-	(2)
Betaalde kosten pensioenbeheer	12	(10)	(9)
Totale kasstroom uit pensioenactiviteiten		(959)	(581)
Totale kasstroom uit operationele activiteiten		161	(1.309)
Mutatie liquide middelen			
Liquide middelen begin van de periode	3.7	415	1.724
Liquide middelen eind van de periode	3.7	576	415
Mutatie liquide middelen		161	(1.309)

De in de balans, het totaalresultaat en het kasstroomoverzicht opgenomen nummers van toelichting verwijzen naar de corresponderende nummers in de toelichting op de jaarrekening.

De toelichting op pagina 131 t/m 175 vormt een integraal onderdeel van deze jaarrekening.

V. Toelichting op de jaarrekening van Stichting Shell Pensioenfonds van het jaar geëindigd op 31 december 2024

1) Algemeen

Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF, het fonds of pensioenfonds) heeft haar statutaire zetel in Den Haag en is geregistreerd in het handelsregister Den Haag onder nummer 41151226. Het fonds heeft tot doel het verstrekken van pensioenen en andere uitkeringen aan gewezen werknemers van Shell Plc. en aan hun betrekkingen.

Er waren in 2024 geen personeelsleden in dienst bij het pensioenfonds (2023: 0) en derhalve betaalt het pensioenfonds geen salarissen en sociale lasten. De kosten van de activiteiten van SPN, APS en SAMCo worden aan SSPF in rekening gebracht.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling en is door het bestuur vastgesteld op 15 mei 2025.

2) Belangrijkste waarderingsgrondslagen en schattingswijzigingen

2.1 Waarderingsgrondslagen

SSPF stelt zijn jaarrekening op conform Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Hierbij is gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de jaarrekening op basis van IFRS op te stellen zoals aanvaard in de Europese Unie. De financiële verslagen zijn opgesteld op grond van de historische kosten conventie, waarbij financiële beleggingen en verplichtingen (incl. derivaten) gewaardeerd worden tegen de reële waarde (werkelijke

marktwaarde) en waarbij de waardeveranderingen in het resultaat worden verantwoord. De balans is opgesteld in volgorde van liquiditeit.

De opstelling van de jaarrekening volgens Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa, verplichtingen, baten en lasten.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren, die -gegeven de omstandigheden- als redelijk zijn beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen, die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen zijn opgenomen:

- in het verslagjaar waarin de schatting is herzien, als de herziening alleen voor dat verslagjaar gevolgen heeft, of
- in het verslagjaar van herziening en toekomstige verslagjaren, als de herziening gevolgen heeft voor zowel het verslagjaar als toekomstige verslagjaren.

2.2 Schattingswijzigingen

Het fonds heeft de in september 2024 gepubliceerde AG-prognosetafels per

ultimo 2024 toegepast. In 2023 werden de AG-prognosetafels 2022 toegepast. Het verwerken van de geactualiseerde prognosetafels heeft geleid tot een daling van de technische voorziening van EUR 40 miljoen. De impact op de dekkingsgraad is 0,3% positief. De geactualiseerde prognosetafels zijn geen aanleiding om de ervaringssterfte te actualiseren.

2.3 Veranderingen in waarderingsgrondslagen en toelichtingen volgens IFRS

Het pensioenfonds heeft geen nieuwe standaarden, wijzigingen van bestaande standaarden of interpretaties toegepast.

2.4 Consolidatie

Dochterondernemingen

Dochterondernemingen zijn entiteiten (waaronder voor een speciaal doel opgerichte ondernemingen) waarover het fonds, direct of indirect, beslissende zeggenschap kan uitoefenen doordat zij beschikt over de meerderheid van stemrechten of op enig andere wijze de financiële en operationele activiteiten kan beheersen. Hierbij wordt tevens rekening gehouden met potentiële stemrechten die per balansdatum direct kunnen worden uitgeoefend. Dochterondernemingen worden volledig geconsolideerd vanaf de datum waarop de beslissende zeggenschap kan worden uitgeoefend door het fonds. Deconsolidatie vindt plaats op het moment dat beslissende zeggenschap is overgedragen. Intercompany transacties, balansposten en ongerealiseerde winsten op transacties tussen groepsmaatschappijen worden geëlimineerd. Ongerealiseerde verliezen worden ook geëlimineerd. De gepresenteerde jaarrekening betreft zowel de enkelvoudige als

de geconsolideerde jaarrekening, consolidatie leidt niet tot een materieel verschil (art. 2:407 BW).

Het fonds houdt een (vastgoed) belegging via een dochtermaatschappij (100% deelneming). De dochtermaatschappij betreft 181 Clark Street Corporation Inc., 1209 Orange Street, Wilmington in de staat Delaware. De financiële gegevens van deze deelneming worden toegewezen aan de desbetreffende categorie in de jaarrekening, zijnde alternatieve beleggingen. De gepresenteerde jaarrekening betreft zowel de enkelvoudige als de geconsolideerde jaarrekening. De deelneming wordt als niet materieel beschouwd voor het fonds als geheel en op basis van IFRS 10 en art. 2:407 BW en art. 2:408 BW zien wij daarom af van consolidatie. De onderlinge financieringsverhoudingen tussen het fonds en de deelneming zijn geheel afgedekt door de waarde van de beleggingen.

2.5 Omrekening buitenlandse valuta

(a) Functionele munteenheid en presentatiemunteenheid

De posten die opgenomen zijn in de financiële verslaglegging van het fonds worden aangegeven in Euro, zijnde de functionele munteenheid van SSPF.

(b) Transacties en verrekeningen

Transacties in niet-Euro valuta worden omgerekend naar de functionele munteenheid door gebruik te maken van de wisselkoersen die golden op het tijdstip van de respectieve transacties. Winsten en verliezen op wisselkoersen van buitenlandse valuta die het resultaat zijn van de afrekening van dergelijke transacties en van de omrekening van monetaire activa en

passiva in buitenlandse valuta aan het eind van het boekjaar, worden opgenomen in het overzicht van het totaalresultaat. Omrekeningsverschillen van niet-monetaire activa en passiva, zoals aandelen, waarvoor een reële waarde gehanteerd wordt, worden via het overzicht van het totaalresultaat gerapporteerd als onderdeel van de indirecte beleggingsopbrengsten.

2.6 Financiële activa en passiva (algemeen)

Alle financiële activa en passiva worden tegen reële waarde gewaardeerd met verwerking van waardeveranderingen via het overzicht van het totaalresultaat als onderdeel van het resultaat.

2.7 Aankopen en verkopen

Reguliere aankopen en verkopen van financiële activa worden opgenomen op de transactiedatum - de datum waarop het pensioenfonds de verplichting aangaat om het financiële instrument te kopen of te verkopen. De transactiekosten voor alle financiële activa en passiva worden via het overzicht van het totaalresultaat opgevoerd. Financiële activa worden niet meer op de balans opgenomen wanneer het recht op kasstromen uit de investeringen verlopen is of wanneer het pensioenfonds in substantiële mate alle risico's en voordelen van het eigenaarschap overgedragen heeft. Ten aanzien van financiële passiva geldt dat deze niet meer op de balans opgenomen worden zodra de in het contract vastgelegde verbintenis wordt nagekomen, wordt ontbonden dan wel afloopt.

Zowel gerealiseerde als niet-gerealiseerde winsten en verliezen op financiële activa en passiva worden op het overzicht van het totaalresultaat

verantwoord onder indirecte beleggingsopbrengsten. Gerealiseerde winsten en verliezen op de verkoop van financiële activa en passiva worden berekend op basis van het verschil tussen de verkoopprijs en de historische kostprijs.

2.8 Bijzondere waardeverminderingen

Tegen reële waarde opgenomen financiële activa en passiva waarvoor waardeveranderingen zijn verwerkt in het overzicht van het totaalresultaat worden niet onderworpen aan een toets op bijzondere waardeverminderingen. In de reële waarde van deze activa en passiva komen mogelijke bijzondere waardeverminderingen al tot uitdrukking.

De beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij herwaarderingen direct worden verwerkt in de winst- en verliesrekening.

2.9 Aandelen

Beursgenoteerde aandelen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen de slotkoers van de beurs waar ze verhandeld worden.

2.10 Vastrentende waarden Obligaties

Beursgenoteerde obligaties worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen de laatst gepubliceerde biedprijs.

Niet beursgenoteerde obligaties worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd op basis van onafhankelijke waarderingen (broker quotes). Zie toelichting 2.18 (Schattingen van de reële waarde). Obligatiefondsen worden bij eerste

verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen reële waarde, namelijk de participatiewaarde zoals wordt verkregen van de betreffende fondsmanager. De participatiewaarde is gebaseerd op de beurswaarde van de beleggingen en het aandeel van het fonds in het beleggingsfonds.

Onderhandse leningen

Onderhandse leningen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen reële waarde, gebaseerd op de contante waarde van de verwachte toekomstige kasstromen, waarbij gebruik wordt gemaakt van de op ultimo boekjaar geldende rentevoet voor de resterende looptijd van de onderhandse leningen.

Hypotheken

De beleggingen in hypotheekfondsen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd tegen reële waarde, namelijk de participatiewaarde zoals wordt verkregen van de betreffende fondsmanager. De participatiewaarde is afgeleid van de reële waarde van de hypotheken in het beleggingsfonds, welke wordt berekend op basis van een netto contante waarde methode.

2.11 Alternatieve Beleggingen

Private Equity

Private Equity wordt bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd op balansdatum tegen reële waarde. In dit opzicht worden beleggingen in andere investeringsbedrijven ultimo boekjaar gewaardeerd tegen de reële waarde per aandeel zoals aangeleverd door de betreffende asset manager.

Hedgefondsen

Beleggingen in hedgefondsen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde die verkregen wordt via de administrator van elk hedgefonds en daarna opnieuw gewaardeerd op balansdatum tegen reële waarde.

Vastgoed (indirect)

Vastgoed wordt bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en daarna opnieuw gewaardeerd op balansdatum tegen reële waarde. In dit opzicht worden beleggingen in andere investeringsbedrijven ultimo boekjaar gewaardeerd tegen de reële waarde per aandeel zoals aangeleverd door de betreffende asset manager.

2.12 Derivaten

Derivaten worden gecategoriseerd als handelscategorie, omdat het fonds geen derivaten aanwijst als hedges in een hedge accounting relatie. Derivaten waaronder valutacontracten, valutaswaps, futures, renteswaps en andere afgeleide financiële instrumenten worden bij eerste verwerking opgenomen op de balans tegen de reële waarde en zij worden daarna opnieuw gewaardeerd tegen hun reële waarde, waarbij waardeveranderingen in het overzicht van het totaalresultaat worden verantwoord als onderdeel van het resultaat. De reële waarden worden ontleend aan genoteerde marktprijzen of, indien niet beschikbaar, met behulp van waarderingstechnieken zoals contante waarde methoden berekend. Zie toelichting 2.18 (Schattingen van de reële waarde).

Derivaten worden opgenomen als activa in geval van een positieve reële waarde en als passiva in geval van een negatieve reële waarde. Derivatencontracten kunnen zowel

ter beurse als niet ter beurse ('over-the-counter' of OTC) worden verhandeld. Ter beurse verhandelde derivaten zijn gestandaardiseerd en omvatten bepaalde futures. OTC-derivaten komen op individuele basis tot stand door onderhandelingen tussen contractpartijen en omvatten o.a. forwards, renteswaps en andere afgeleide financiële instrumenten. De nominale gecontracteerde bedragen van de derivaten worden niet als activa of verplichtingen op de balans opgenomen, omdat zij niet de potentiële winsten of verliezen van dergelijke transacties weergeven. De gecontracteerde bedragen zijn vermeld in toelichting 3.4 (Derivaten).

2.13 Liquide middelen

Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.14 Voorziening pensioenverplichtingen

Grondslag voor de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen vormen de administratieve basisgegevens per 31 december 2024. In dit verslag zijn de uitkomsten gebaseerd op de vanaf 1 januari 2015 van toepassing zijnde onvoorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling van Reglement VI.

De voorziening pensioenverplichtingen van de actieve deelnemers is gelijk aan de contante waarde van de onvoorwaardelijk toegekende pensioenaanspraken indien de deelneming per de balansdatum wordt beëindigd. De voorziening pensioenverplichtingen van de arbeidsongeschikte deelnemers is gelijk aan de contante waarde van de toegekende

arbeidsongeschiktheidspensioenen, vermeerderd met de bereikbare pensioenaanspraken op de pensioenleeftijd. De voorziening pensioenverplichtingen van de gewezen deelnemers en de gepensioneerden is gelijk aan de contante waarde van de toegekende pensioenaanspraken en pensioenrechten.

De voorziening pensioenverplichtingen is vastgesteld conform de in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) vastgestelde actuariële grondslagen en veronderstellingen. De voorziening pensioenverplichtingen wordt post voor post vastgesteld met inachtneming van de actuariële grondslagen en veronderstellingen zoals hierna omschreven:

Rekenrente:

- De nominale rentetermijnstructuur zoals gepubliceerd door De Nederlandsche Bank (volgens de Ultimate Forward Rate (UFR) methodiek). Deze rentetermijnstructuur komt ultimo 2024 voor het fonds overeen met een gemiddelde rekenrente van 2,20% (2023: 2,37%).

Voorwaardelijke en onvoorwaardelijke indexaties voor gepensioneerden en gewezen deelnemers:

- Bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen wordt geen rekening gehouden met toekomstige voorwaardelijke indexatie. De onvoorwaardelijke indexaties, voor zover het de indexatie van gewezen deelnemers en gepensioneerden betreft, zijn in de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen op basis van een percentage van 3,1% (2023: 0,2%).

Overlevingstafels:

- Voor mannen: de Prognosetafel mannen AG2024 met als basisjaar 2025, waarbij de sterftekansen met de in onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd (boekjaar 2023: Prognosetafel mannen AG2022 met als basisjaar 2024).
- Voor vrouwen: de Prognosetafel vrouwen AG2024 met als basisjaar 2025, waarbij de sterftekansen met de in onderstaande tabel opgenomen factoren worden vermenigvuldigd (boekjaar 2023: Prognosetafel vrouwen AG2022 met als basisjaar 2024).

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen mannen
25-54	50%
55-74	56%
≥75	56% op leeftijd 75 oplopend met 2% per jaar tot maximaal 100%

Leeftijdscategorie	Vermenigvuldigingsfactor voor sterftekansen vrouwen
25-64	70%
65-79	80%
80-84	85%
≥85	85% op leeftijd 85 oplopend met 1% per jaar tot maximaal 100%

Gezinssamenstelling:

- Voor de deelnemers, de deelnemers met een ingegaan arbeidsongeschiktheidspensioen en de gewezen deelnemers met een uitgesteld pensioen, wordt bij berekening van de contante waarde van de partnerpensioenen uitgegaan van een gehuwdheidsfrequentie van 100 procent tot de pensioenleeftijd, die daarna afloopt met de sterftekansen van de partner volgens de gebezigde overlevingstafels.
- Voor gepensioneerden wordt uitgegaan van de werkelijke burgerlijke staat of, indien van toepassing, de status met betrekking tot de medeverzekering van partnerpensioen. Aangenomen wordt dat bij (echt)paren de man 3 jaar ouder is dan de vrouw.
- De voorziening voor toekomstig wezenpensioen is gelijkgesteld aan 0,6% van de contante waarde van het partnerpensioen voor de deelnemers, voor de gewezen deelnemers en de deelnemers met een arbeidsongeschiktheidspensioen.

Arbeidsongeschiktheid:

- Voor arbeidsongeschikte deelnemers die reeds 2 jaar arbeidsongeschikt zijn, zijn de toekomstige deelnemersjaren reeds in de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen.
- Voor deelnemers die in de jaren 2023 en 2024 ziek zijn geworden maar nog geen 2 jaar arbeidsongeschikt zijn is een IBNR-voorziening opgenomen.

Keuzemogelijkheden:

De actuariële voor- of nadelen die uit enkele reglementaire keuzemogelijkheden voortvloeien zijn verwaarloosbaar. Periodiek zullen de bij de keuzemogelijkheden gehanteerde uitruilfactoren worden geëvalueerd. Indien uit deze evaluatie blijkt dat de keuzemogelijkheden tot materiële nadelen leiden zullen of de gehanteerde uitruilfactoren worden aangepast of zal er een voorziening voor de te verwachten nadelen worden opgenomen.

Geboortedata:

Ondersteld is dat alle deelnemers zijn geboren op de eerste dag van de maand volgend op hun geboortemaand.

Parallele pensioenregelingen:

Rekening is gehouden met de reglementaire vermindering op de pensioenen uit hoofde van uitkeringen krachtens Nederlandse sociale wetgeving, de pensioenen uit hoofde van de pensioenregeling van het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij en uit hoofde van uitkeringen ingevolge buitenlandse sociale verzekeringswetgeving.

Uitvoeringskosten:

In de voorziening pensioenverplichtingen is een opslag van 2% opgenomen voor toekomstige uitvoeringskosten (2023: 2%).

2.15 Short posities aandelen en vastrentende waarden

Short posities op aandelen en vastrentende waarden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde daarna gewaardeerd tegen de laatst gepubliceerde laatprijs zijnde de reële waarde.

2.16 Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende leningen en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

2.17 Grondslagen voor bepaling van het totaalresultaat

Algemeen

De onder het totaalresultaat opgenomen posten zijn in belangrijke mate gerelateerd aan de in de balans gehanteerde waarderingsgrondslagen voor beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. Zowel gerealiseerde als ongerealiseerde resultaten worden rechtstreeks verantwoord in het resultaat.

Premie deelnemers en werkgevers

Onder premie van deelnemers en werkgevers wordt verstaan de in rekening gebrachte c.q. te brengen bedragen voor de in het verslagjaar verzekerde pensioenen inclusief eventuele kortingen. Premies zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Extra storting en opslagen op de premie zijn eveneens als premiebijdragen verantwoord.

Directe beleggingsopbrengsten

De inkomsten uit beleggingen worden als volgt opgenomen:

- Aandelen: de in het boekjaar gedeclareerde dividenden, respectievelijk de aan het boekjaar toe te rekenen inkomsten;
- Vastrentende waarden: de aan het boekjaar toe te rekenen rentebedragen;
- Kosten uit hoofde van aan- en verkoop alsmede opbrengsten en kosten voor het uitlenen en inlenen van effecten.

Dividendinkomsten

Dividendinkomsten en dividend op shortposities worden opgenomen vanaf het moment dat het recht op ontvangst van betalingen ontstaat (ex-dividend datum). Dividendinkomsten die door het pensioenfonds ontvangen/betaald worden kunnen onder buitenlandse belastingheffingen vallen. In dat geval worden de dividendinkomsten netto verantwoord.

Rentebaten en -lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten van uitgegeven en ontvangen financiële instrumenten. Voor beursgenoteerde instrumenten betreft dit de opgebouwde maar nog niet uitgekeerde rente. Voor niet beursgenoteerde instrumenten wordt de rente toegerekend aan de relevante periode door middel van het disconteren van de verwachte stroom van toekomstige betalingen of ontvangsten tijdens de verwachte looptijd van het financiële instrument of, indien relevant, een kortere periode.

Indirecte beleggingsopbrengsten

Hieronder worden de op het boekjaar betrekking hebbende resultaten verantwoord bij verkoop van beleggingen, de waardeveranderingen van aangehouden beleggingen alsmede de resultaten op derivaten, de koersverschillen die in het boekjaar zijn opgetreden bij de waardering van de overige activa en kortlopende schulden en de koersverschillen op in vreemde valuta ontvangen bedragen. Daarnaast worden de in het boekjaar opgetreden mutaties in de reële waarde van de diverse beleggingen verantwoord.

Kosten vermogensbeheer

Onder kosten van vermogensbeheer worden zowel de externe als de daaraan toegerekende interne kosten verstaan. Kosten vermogensbeheer omvatten kosten van fiduciair vermogensbeheer, bewaarloon, advieskosten en interne kosten, waaronder de aan vermogensbeheer toegerekende kosten van het bestuursbureau.

Verrekening van kosten

Met de indirecte beleggingsopbrengsten zijn verrekend de aan de opbrengsten gerelateerde transactiekosten, prestatievergoedingen, valutaverschillen e.d.

Pensioenuitkeringen

De pensioenuitkeringen betreffen de aan deelnemers uitgekeerde bedragen inclusief afkopen. De pensioenuitkeringen zijn berekend op actuariële grondslagen en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Kosten pensioenbeheer

De pensioenbeheerkosten zijn de kosten die verband houden met het vaststellen en innen van de premie, het registreren van pensioenaanspraken en -rechten, het betalen van de pensioenuitkeringen, informatieverstrekking en communicatie met betrokken, de kosten van het bestuur en toezicht door toezichthouders. De pensioenbeheerkosten zijn toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben.

Mutatie pensioenverplichtingen

De mutatie pensioenverplichtingen betreft de wijzigingen in de waarde van de voorziening pensioenverplichtingen.

Saldo waardeoverdrachten

De post saldo waardeoverdrachten bevat het saldo van bedragen uit

hoofde van overgenomen dan wel overgedragen pensioenverplichtingen.

2.18 Schattingen van de reële waarde

De reële waarde van financiële instrumenten die in actieve markten verhandeld worden is gebaseerd op de marktprijzen die aangegeven worden op de peildatum voor de balans. De vermelde marktprijs die voor de financiële beleggingen in bezit van het fonds gebruikt wordt, is de actuele marktprijs.

Het pensioenfonds kan van tijd tot tijd financiële instrumenten aanhouden die niet op actieve markten zijn genoteerd, zoals derivaten waaronder afgeleide 'over-the-counter' instrumenten. Reële waarden van deze instrumenten worden met behulp van waarderingstechnieken vastgesteld. Ook via brokers worden op basis van marktconforme waarderingstechnieken waarden verkregen van financiële instrumenten. In geval waarderingstechnieken (bijvoorbeeld modellen) worden toegepast om reële waarden te bepalen, worden de technieken periodiek door ervaren personen gevalideerd en getoetst, onafhankelijk van de partij die de technieken heeft ontwikkeld. Modellen worden geïjkt met feitelijke transacties om te zorgen dat uitkomsten betrouwbaar zijn.

Modellen maken voor zover mogelijk gebruik van waarneembare gegevens. Op het gebied van kredietrisico (zowel eigen als van tegenpartij), fluctuaties en correlaties moeten schattingen worden gemaakt. Veranderingen in aannames over deze factoren kunnen van invloed zijn op de gemelde reële waarde van financiële instrumenten.

2.19 Belastingen

Het fonds is vrijgesteld van vennootschapsbelasting. Voor buitenlandse belastingheffingen op dividendinkomsten van het pensioenfonds wordt verwezen naar toelichting 2.18 (Directe beleggingsopbrengsten).

Voor de omzetbelasting is een fiscale eenheid gevormd. Deze bestaat uit SSPF, SNPS, SPN en SAMCo. Binnen een dergelijke fiscale eenheid zijn de vennootschappen over en weer hoofdelijk aansprakelijk voor elkaars belastingsschulden.

2.20 Toelichting op het kasstroomoverzicht

Ten behoeve van het kasstroomoverzicht omvatten de liquide middelen het geld in kas en opvraagbare deposito's bij banken. Voor de opstelling van het kasstroomoverzicht is de directe methode gehanteerd. Hierbij worden alle ontvangsten en uitgaven als zodanig gepresenteerd. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

3) Financiële activa tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het overzicht van het totaalresultaat

3.1 Aandelen

Het verloop van de waarde van de aandelen was als volgt:

€ miljoen	2024	2023
Stand per 1 januari	3.568	3.069
Aankopen	1.389	1.429
Verkopen	-1.740	(1.348)
Indirecte beleggingsopbrengsten	617	418
Stand per 31 december	3.834	3.568
Beleggingsportefeuille € miljoen	2024	2023
Stand per 31 december	3.834	3.568
Short-posities per 31 december	-	-
Beleggingsportefeuille per 31 december	3.834	3.568
Beursgenoteerd/Niet-beursgenoteerd € miljoen	2024	2023
Beursgenoteerd	3.834	3.568
Niet-beursgenoteerd	-	-
Stand per 31 december	3.834	3.568

De stand ultimo boekjaar bevat aandelen ter waarde van € 250 miljoen (ultimo 2023: € 268 miljoen) die door het pensioenfonds zijn uitgeleend en waarvoor zekerheden zijn gevraagd en verkregen ter dekking van het uit deze transacties voortvloeiende risico van

niet-teruglevering. De desbetreffende zekerheden, in de vorm van securities en cash collateral, hadden ultimo boekjaar een waarde van € 258 miljoen (ultimo 2023: € 277 miljoen). Zie voor verdere toelichting 3.8 (Securities Lending overeenkomsten).

Geografische spreiding aandelen op risicobasis per jaareinde*

In % totaal vermogen	2024	2023
Europa	4,0	4,2
Noord Amerika	6,6	6,8
Pacific Rim	1,6	1,1
Emerging Markets	1,9	1,0
Totaal	14,1	13,1

* Op risicobasis inclusief equity swaps als opgenomen onder Derivaten, zie toelichting 3.4.

3.2 Vastrentende waarden

Het verloop van de waarde van de vastrentende waarden was als volgt:

Vastrentende waarden

€ miljoen	Staats-obligaties	Leningen	Obligatie fondsen (SAMCo)	Obligatie fondsen (externe managers)	Totaal
Stand per 31 december 2022	15.048	2.255	301	240	17.844
Verstrekke leningen en aankopen	9.962	-	-	32	9.994
Aflossingen en verkopen	(9.581)	(51)	(30)	(211)	(9.873)
Indirecte beleggingsopbrengsten	587	31	23	(1)	640
Stand per 31 december 2023	16.016	2.235	294	60	18.605
Verstrekke leningen en aankopen	8.699	-	-	18	8.717
Aflossingen en verkopen	(8.629)	(72)	(296)	(77)	(9.074)
Indirecte beleggingsopbrengsten	(137)	64	2	3	(68)
Stand per 31 december 2024	15.949	2.227	-	4	18.180

Beleggingsportefeuille

€ miljoen	Staats-obligaties	Leningen	Obligatie fondsen (SAMCo)	Obligaties (externe managers)	Totaal
Stand per 31 december 2023	16.016	2.235	294	60	18.605
Short posities per 31 december 2023	(50)	-	-	-	(50)
Beleggingsportefeuille 31 december 2023	15.966	2.235	294	60	18.555
Stand per 31 december 2024	15.949	2.227	-	4	18.180
Short posities per 31 december 2024	(38)	-	-	-	(38)
Beleggingsportefeuille 31 december 2024	15.911	2.227	-	4	18.142
Beursgenoteerd per 31 december 2023	16.016	-	294	60	16.370
Niet-beursgenoteerd per 31 december 2023	-	2.235	-	-	2.235
Totaal	16.016	2.235	294	60	18.605
Beursgenoteerd per 31 december 2024	15.949	-	-	4	15.953
Niet-beursgenoteerd per 31 december 2024	-	2.227	-	-	2.227
Totaal	15.949	2.227	-	4	18.180

De leningen bestaan uit hypotheeken en onderhandse leningen. Vanaf boekjaar 2016 participeert het fonds in een hypotheekfonds hierboven gepresenteerd onder niet-beursgenoteerde leningen.

Het pensioenfonds participeert ook in obligatiefondsen. Voor de aanmerking van deze beleggingen als 'beursgenoteerd' in bovenstaande toelichting is het doorkijkprincipe gehanteerd. Vanaf boekjaar 2016 participeert het pensioenfonds in twee fondsen voor algemene rekening die door SAMCo beheerd worden. Het betreft een bedrijfsobligatiefonds en een staatsobligatiefonds.

De stand ultimo boekjaar bevat obligaties ter waarde van € 2.281 miljoen (ultimo 2023 € 1.337 miljoen) die door het pensioenfonds zijn uitgeleend en waarvoor zekerheden zijn gevraagd en verkregen ter dekking van het uit deze transacties voortvloeiende risico van niet-teruglevering. De desbetreffende zekerheden hadden ultimo boekjaar een waarde van € 2.369 miljoen (ultimo 2023 € 1.382 miljoen).

Ultimo 2024 is ter waarde van € 38 miljoen (ultimo 2023: € 51 miljoen) aan obligaties ingeleend waarvoor € 39 miljoen (ultimo 2023: € 52 miljoen) aan zekerheden is verstrekt. Zie toelichting 3.8 (Securities Lending overeenkomsten).

Spreiding vastrentende waarden op risicocategorie per jaareinde

In % totaal vermogen	2024	2023
Staatsobligaties Developed Markets	34,8	34,7
Staatsobligaties Emerging Markets	5,3	5,7
Leningen	8,2	8,2
Bedrijfsobligaties wereldwijd	18,2	19,5
Totaal	66,5	68,1

3.3 Alternatieve beleggingen

Het verloop van de waarde van de alternatieve beleggingen was als volgt:

€ miljoen	2024	2023
Stand per 1 januari	5.580	5.907
Investeringsen	265	396
Desinvesteringen en distributies	(714)	(658)
Indirecte beleggingsopbrengsten	380	(65)
Stand per 31 december	5.511	5.580

€ miljoen	2024	2023
Private Equity	3.219	3.309
Hedgefondsen	940	925
Vastgoed (indirect)	834	893
Overige	518	453
Stand per 31 december	5.511	5.580

Voor de alternatieve beleggingen wordt de waardering bepaald op basis van de laatst bekende fondsrapportages, indien nodig gecorrigeerd voor kasstromen in de periode van de rapportage tot balansdatum van de jaarrekening. Jaarlijks wordt achteraf een aansluiting gemaakt met de gecontroleerde jaarrekeningen van deze fondsen. Het verschil in de waardering kan hoger of lager zijn, maar naar inschatting van het bestuur niet materieel voor vermogen en resultaat.

Deelneming

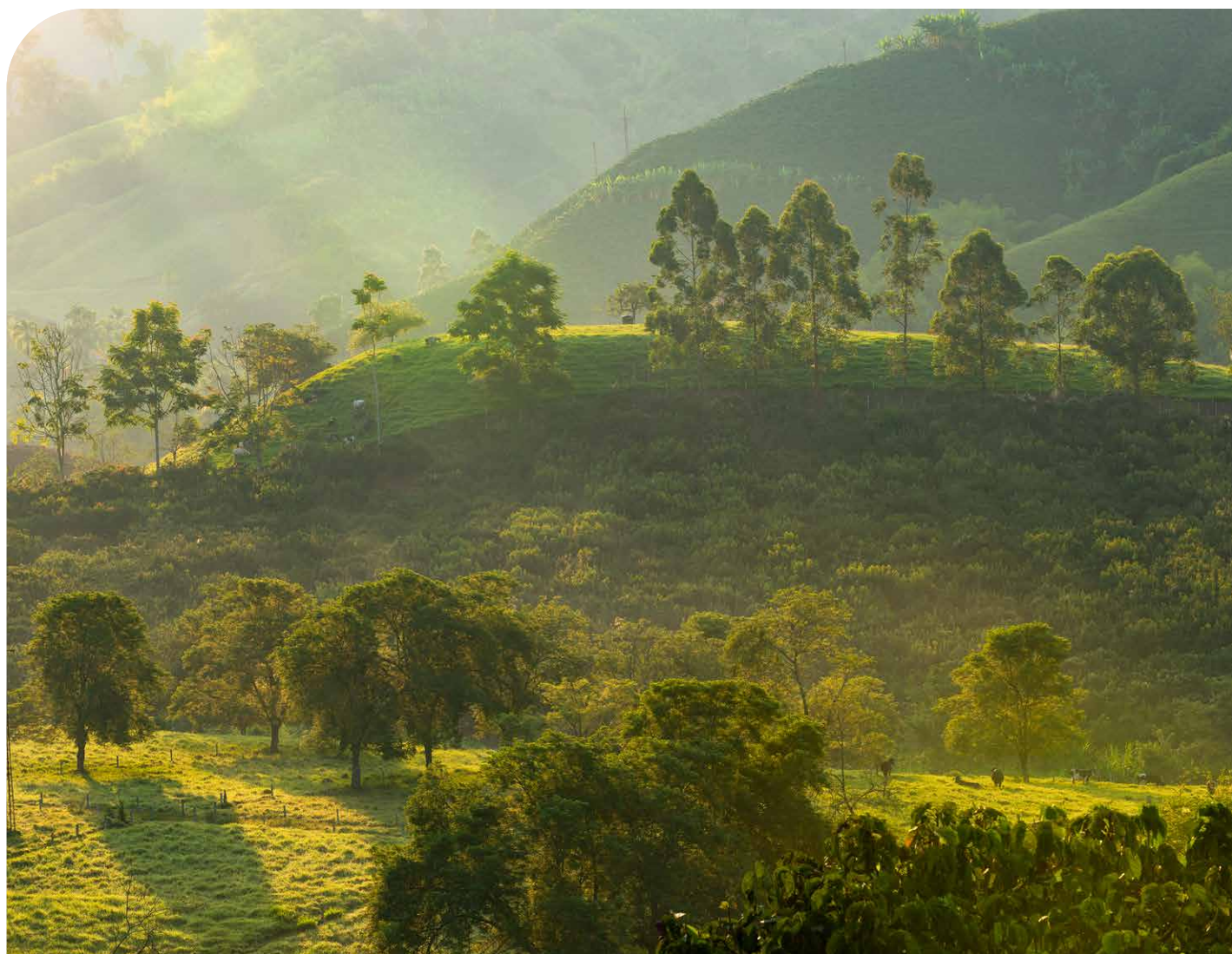
Een deel van de beleggingen van het pensioenfonds, specifiek vastgoedactiviteiten, vindt plaats via een dochtermaatschappij die volledig

eigendom is van het fonds en waar het fonds volledige zeggenschap over heeft. Alle beleggingen van deze deelneming worden volledig door het fonds gefinancierd en zijn toegewezen aan de categorie alternatieve beleggingen in de jaarrekening.

Het pensioenfonds heeft per ultimo 2024 geen vorderingen op de deelneming (ultimo 2023: € 14 miljoen). De deelneming beheert beleggingen ter waarde van € 18 miljoen (ultimo 2023: € 25 miljoen).

Op de rekening-courantverhoudingen wordt een marktconforme rente op basis van SOFR (US cash flows/rente), met een minimum van 0% per jaar berekend.

€ miljoen	2024	2023
Activa		
Waarde beleggingen in deelneming	18	25
Rekening-courantvorderingen op het Pensioenfonds	73	78
Totaal	91	103
Passiva		
Eigen vermogen	91	89
Leningen en/of rekening-courantschulden aan het Pensioenfonds	-	14
Totaal	91	103

3.4 Derivaten

Derivaten worden uitsluitend gebruikt voor zover deze passen binnen het beleggingsbeleid en worden onder andere toegepast om waardeveranderingen door valutakoersfluctuaties van bepaalde beleggingen en wijzigingen in de rente te beperken. Futures worden gebruikt voor het snel en efficiënt uitvoeren van rebalancing en asset allocatie beslissingen, zowel voor het innemen van posities als voor het beïnvloeden van de gemiddelde looptijd van vastrentende waarden.

Daarnaast wordt gebruik gemaakt van equity, inflatie, rente- en credit default swaps. De derivatenpositie wordt integraal meegenomen in de risico- en rendement afweging per portefeuille. De contractwaarden van de derivaten geven een indicatie van de mate waarin van derivaten gebruik wordt gemaakt. Deze contractwaarden geven geen inzicht in het marktrisico aangezien dit mede afhankelijk is van het type contract, de onderliggende waarden en de mate waarin sprake is van risicoafdekking.

Het verloop van de waarde van de derivaten was als volgt:

€ miljoen	Aandelen	Vastrentende waarden	Valuta	Totaal
Stand per 31 december 2022	(6)	(1.300)	253	-1.053
Netto (des) investering	201	650	(233)	618
Indirecte beleggingsopbrengsten	(209)	501	123	415
Stand per 31 december 2023	(14)	(149)	143	(20)
Netto (des) investering	142	(163)	168	147
Indirecte beleggingsopbrengsten	(127)	231	(524)	(420)
Stand per 31 december 2024	1	(81)	(213)	(293)

Contractwaarden financiële derivaten per jaareinde

€ miljoen	2024	2023
Valutacontracten (OTC)		
Valutacontracten aankopen	7.731	8.343
Valutacontracten verkopen	(7.955)	(8.205)
Totaal valutacontracten (OTC)	(224)	138
Aandelen		
Equity Swaps (OTC)	619	525
Futures	(1.330)	(1.452)
Totaal aandelen	(711)	(927)
Vastrentende waarden		
OTC		
- Credit Default Swaps	1.023	1.118
Overig		
- Renteswaps (<10 jaar)	8.197	6.732
- Renteswaps (>10 jaar)	12.047	10.337
- Inflatieswaps (<10 jaar)	933	2.552
- Inflatieswaps (>10 jaar)	1.182	2.111
- Futures (<1 jaar)	1.001	593
Totaal vastrentende waarden	24.383	23.443

Er wordt gebruik gemaakt van derivaten om portefeuilles efficiënt te beheren of risico's af te dekken. Dit omvat mede het repliceren van posities met derivaten en het afdekken van het rente- en kredietrisico van obligaties met derivaten. De futures positie in

vastrentende waarden reflecteert de strategische renteafdekking. De futures positie in aandelen reflecteert de risicoreductie van het aandelenrisico die vorig verslagjaar plaatsvond en initieel is geïmplementeerd door het innemen van een futures short positie.

Balanswaarden financiële derivaten uitgesplitst naar type contract

€ miljoen	Reële waarde actief 2024	Reële waarde passief 2024	Reële waarde actief 2023	Reële waarde passief 2023
Valutacontracten				
OTC				
Valutacontracten	13	(225)	158	(14)
Aandelen				
OTC				
Equity Swaps	7	(8)	15	(31)
Vastrentende waarden				
OTC				
Credit Default Swaps	10	(13)	11	(12)
Overig				
Renteswaps	615	(812)	520	(1.064)
Inflatieswaps	136	(16)	444	(47)
	751	(828)	964	(1.111)
Totaal	781	(1.074)	1.148	(1.168)

Ten behoeve van de financiële derivaten zijn overdraagbare effecten of contanten als zekerheden ontvangen voor € 116 miljoen (ultimo 2023: € 367 miljoen) en afgegeven voor € 372 miljoen (ultimo 2023: € 217 miljoen). In 2024 en 2023 betreft het uitsluitend cash collateral.

3.5 Overlopende activa

Deze post van € 786 miljoen (ultimo 2023: € 1.421 miljoen) bestaat met name uit transacties die voor het jaareinde zijn aangegaan, maar die in het nieuwe jaar nog moesten worden afgewikkeld (€ 765 miljoen), alsmede nog te ontvangen dividenden en gelden uit transactieafwikkelingen (€ 21 miljoen). De looptijd van de overlopende activa is korter dan 3 maanden.

3.6 Lopende rente

De post lopende rente betreft opgebouwde rente op vastrentende waarden.

3.7 Liquide middelen

Van de totale liquide middelen is ultimo boekjaar een bedrag van € 380 miljoen (ultimo 2023: € 228 miljoen) niet ter vrije beschikking. De niet vrij ter beschikking staande middelen kunnen, indien nodig, binnen drie maanden ter vrije beschikking worden gebracht. Van de totale liquide middelen berust een gedeelte, € 470 miljoen (ultimo 2023: € 265 miljoen) bij buitenlandse vermogensbeheerders.

Overzicht naar rating van de financiële instellingen waar de liquide middelen gehouden worden¹

€ miljoen	2024	2023
AA	139	1
A	437	414
Totaal	576	415

¹ Dit overzicht is opgesteld op basis van de minimumratings van Standard & Poors.

3.8 Securities Lending

Met diverse tegenpartijen zijn overeenkomsten afgesloten voor het in- en uitlenen van effecten. In deze overeenkomsten is onder andere opgenomen dat zekerheden moeten worden verstrekt of verkregen voor het in- en uitlenen van effecten. In de meeste gevallen is de waarde van deze zekerheden gelijk aan de marktwaarde van de in- of uitgeleende effecten plus een verhoging van 5%. Contractueel is ook vastgelegd dat de ontvangen zekerheden niet beschikbaar zijn voor herbelegging door het fonds en dat partijen de uitgeleende stukken direct kunnen terugvragen.

SSPF leent geen aandelen in enkel en alleen voor het uitoefenen van het aan die aandelen verbonden stemrecht. In voorkomende gevallen zal het fonds overwegen om uitgeleende aandelen vóór de stemregistratiedatum van een aandeelhoudersvergadering van een onderneming waarin wordt belegd terug te halen, bijvoorbeeld als de agenda van deze vergadering één of meer controversiële onderwerpen bevat.

3.9 Voorzieningen, niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa.

Niet in de balans opgenomen activa

Er zijn geen niet uit de balans blijkende vorderingen, met uitzondering van de toegelichte Securities Lending overeenkomsten.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er zijn geen niet uit de balans blijkende verplichtingen, met uitzondering van de toegelichte verplichtingen uit hoofde van Securities Lending.

Ultimo boekjaar zijn de niet uit de balans blijkende financiële verplichtingen uit hoofde van toegezegde toekomstige investeringen in private equity maatschappijen, vastgoed en andere alternatieve beleggingen € 922 miljoen (ultimo 2023: € 1.118 miljoen) met wisselende looptijden maar geaggregeerd circa 5 jaar.

Zekerheden en garanties

Het fonds is met de sponsor een bijstortgarantie overeengekomen. Bij een dekkingstekort zal de sponsor dit tekort door middel van additionele bijstortingen binnen maximaal 3 jaar teniet doen.

4) Algemene reserve

€ miljoen	2024	2023
Algemene reserve einde vorig boekjaar	6.885	7.178
Onttrekking totaalresultaat	(748)	(293)
Algemene reserve einde boekjaar	6.137	6.885

Overzicht pensioenvermogen

€ miljoen	2024	2023
Totaal activa	29.855	30.914
Totaal schulden	2.653	3.530
Vermogen (netto activa)	27.202	27.384

Het negatieve totaalresultaat wordt onttrokken aan de algemene reserve. Het vermogen zoals dat blijkt uit de balans is beschikbaar voor uitkering en bedroeg ultimo boekjaar € 27.202 miljoen (ultimo 2023: € 27.384 miljoen). Doordat de voorziening pensioenverplichtingen meer steeg dan het vermogen is het totaal eigen vermogen per saldo met € 748 miljoen afgenomen.

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt 5% van de voorziening pensioenverplichtingen en het vereist eigen vermogen 16,0% van de voorziening pensioenverplichtingen. De dekkingsgraad ultimo 2024 is 129% en de beleidsdekkingsgraad 134%. De dekkingsgraad is gedaald door de daling van de rente. De beleidsdekkingsgraad bevindt zich per 31 december 2024 boven de vereiste dekkingsgraad en er is derhalve geen sprake van een reservetekort.

5) Voorziening pensioenverplichtingen

De voorziening pensioenverplichtingen bedraagt ultimo boekjaar € 21.065 miljoen (ultimo 2023: € 20.499 miljoen). In de navolgende tabel zijn de voorziening pensioenverplichtingen en de aantallen aanspraak- en pensioengerechtigden nader

gespecificeerd. De modified duration van de voorziening pensioenverplichtingen bedraagt 14,4 (2023: 14,5).

Voor een verdere specificatie van het verloop van de technische voorziening zie toelichting 10. 'Mutatie voorziening pensioenverplichtingen' op pagina 157.

	2024		2023	
	Aantal	VPV (€ miljoen)	Aantal	VPV (€ miljoen)
Actieve deelnemers	4.882		5.206	
Ouderdomspensioenen		3.426		3.273
Meeverzekerde partnerpensioenen		589		549
Arbeidsongeschikten	214		202	
Ouderdoms- en arbeidsongeschiktheidspensioenen		271		242
Meeverzekerde partnerpensioenen		27		24
Gewezen deelnemers	6.195		6.468	
Ouderdomspensioenen		2.979		3.113
Meeverzekerde partnerpensioenen		403		412
Deelnemers met ingegaan				
Ouderdomspensioenen	13.344		13.304	
Ouderdoms- en arbeidsongeschiktheidspensioenen		9.354		9.239
Meeverzekerde partnerpensioenen		1.785		1.742
Nabestaanden				
Partnerpensioenen	4.917	1.526	4.981	1.505
Wezenpensioenen	129	4	123	4
Indexatie per 1 feb. in nieuw boekjaar		655		350
IBNR (Arbeidsongeschiktheid)		46		46
Totaal	29.681	21.065	30.284	20.499

Uitvoering van het indexatiebeleid in 2024

Voor de pensioenelementen van niet-actieve deelnemers, die een onvoorwaardelijke indexatie kennen, wordt op voorhand gefinancierd. Voor de pensioenelementen waarvan de onvoorwaardelijke indexatie was gekoppeld aan de algemene salarisverhoging bij Shell maar nu tijdelijk gerelateerd is aan de CPI afgeleid met een maximum van 5%, is op voorhand een stijging van 2,5% per jaar in de voorziening pensioenverplichtingen inbegrepen en voor de onvoorwaardelijke stijgingen die zijn gekoppeld aan de AOW, is eveneens een stijging van 2,5% per jaar inbegrepen.

De pensioenelementen die waren gekoppeld aan de algemene salarisverhoging bij Shell maar nu tijdelijk aan de CPI afgeleid, zijn in 2024 met 5,0% verhoogd. De pensioenelementen die aan de AOW zijn gekoppeld zijn in 2024 met 7,49% verhoogd.

Voor de voorwaardelijke indexatie wordt op voorhand niet gefinancierd. Het bestuur heeft in 2023 besloten om per 1 februari 2024 een reguliere voorwaardelijke indexatie van 0,2% toe te kennen waarvoor de last in boekjaar 2023 is opgenomen.

De parallelpensioenen uit hoofde van de pensioenregeling van het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij zijn in 2024 met 3,26% verhoogd.

In de voorziening pensioenverplichtingen is tevens rekening gehouden met reeds bekende

indexaties over het jaar 2025. De pensioenelementen die voorheen waren gekoppeld aan de algemene salarisstijging worden in 2025 wederom met 1,65% verhoogd en de aan AOW gekoppelde pensioenelementen met 5,3%.

Daarnaast is rekening gehouden met de voorwaardelijke indexatie van 3,1% per 1 februari 2025. Tot slot bedraagt de verhoging van parallelpensioenen uit hoofde van de pensioenregeling van het Bedrijfspensioenfonds voor de Koopvaardij 1,27% in 2024.

6) Financiële passiva tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in het overzicht van het totaalresultaat

6.1 Short posities aandelen en vastrentende waarden

Deze post bestaat ultimo boekjaar uit verplichtingen ter zake van niet afgewikkelde shortposities ter grootte van € 38 miljoen (2023: € 50 miljoen).

6.2 Overlopende passiva

De post overlopende passiva van € 1.536 miljoen (2023: € 2.312 miljoen) bestaat voornamelijk uit, call money € 659 miljoen (2023: € 1.342 miljoen), schulden uit hoofde van beleggingstransacties die aan het einde van het jaar nog niet zijn geleverd of nog moeten worden afgewikkeld € 835 miljoen (2023: € 918 miljoen), alsmede overige schulden € 42 miljoen (2023: € 52 miljoen). De looptijd van de overlopende passiva is korter dan 3 maanden.

7) Premie deelnemers en werkgever

De kostendekkende premie wordt vastgesteld conform het FTK. SSPF maakt gebruik van de mogelijkheid om de premie te dempen, waarbij als dempingsmethodiek het verwachte rendement van het fonds wordt gebruikt op basis van de parameters uit het Besluit financieel toetsingskader. De feitelijke premie wordt vastgesteld op basis van het verwachte fondsrendement. Indien de beleidsdekkingsgraad van het fonds hoger is dan bepaalde in de ABTN vastgelegde grenzen en aan bepaalde andere voorwaarden is voldaan, zal de feitelijke premie worden gekort. In 2024 voldeed het fonds aan de voorwaarden en was sprake van

een volledige premiekorting aan de werkgever. De deelnemersbijdrage bedraagt te allen tijde 2% van de premiepensioengrondslag.

In 2024 bedroeg de feitelijke premie 2,0% van de pensioenpremiegrondslag. Deze pensioenpremiegrondslag bedroeg in 2024 circa € 536 miljoen (2023: € 537 miljoen). De totale premie-inkomsten bedroegen € 12 miljoen (2023: € 398 miljoen). De kostendekkende premie bedroeg € 394 miljoen. De gedempte kostendekkende premie bedroeg € 402 miljoen.

De feitelijke premie was daarmee lager dan de gedempte kostendekkende premie.

Premiesamenstelling

€ miljoen	2024	2023
Kostendekkende premie	394	379
Gedempte kostendekkende premie	402	369
Ontvangen premie werkgever	-	388
Ontvangen premie werknemer	12	10
Totaal ontvangen premie	12	398

2024**Kostendekkende premie****Gedempte premie**

Rekenrente	Rentetermijnstructuur		Verwacht rendement	
	%	€ miljoen	%	€ miljoen
Koopsom onvoorwaardelijke cs opbouw, incl. risico-elementen	28,7%	155	26,7%	144
Onvoorwaardelijke indexatie	34,3%	185	32,1%	173
Solvabiliteitsopslag	10,0%	54	9,4%	51
Additionele opslag v.w. indexatie	-	-	6,2%	34
Totaal	73,0%	394	74,4%	402

2023**Kostendekkende premie****Gedempte premie**

Rekenrente	Rentetermijnstructuur		Verwacht rendement	
	%	€ miljoen	%	€ miljoen
Koopsom onvoorwaardelijke cs opbouw, incl. risico-elementen	28,3%	153	25,6%	139
Onvoorwaardelijke indexatie	31,9%	173	29,2%	158
Solvabiliteitsopslag	9,9%	53	9,0%	49
Additionele opslag v.w. indexatie	-	-	4,4%	23
Totaal	70,1%	379	68,2%	369

8) Saldo waardeoverdrachten

€ miljoen	2024	2023
Overgedragen pensioenrechten	-	(2)
Overgenomen pensioenrechten	-	-
Totaal saldo waardeoverdrachten	-	(2)

9) Beleggingsopbrengsten

Kosten van aan- en verkoop van beleggingen worden verrekend met de indirecte beleggingsopbrengsten.

9.1 Directe beleggingsopbrengsten

€ miljoen	2024	2023
Aandelen	83	94
Vastrentende waarden	221	307
Alternatieve beleggingen	45	41
Securities lending	3	5
Totaal directe beleggingsopbrengsten	352	447

9.2 Indirecte beleggingsopbrengsten

Financiële beleggingen en verplichtingen worden bij aanvang gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via het overzicht van het totaalresultaat.

Derivaten worden gecategoriseerd als handelscategorie, omdat het fonds geen derivaten aanwijst als hedges in een hedging relatie. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen zijn weergegeven in onderstaand overzicht.

€ miljoen	2024	2023
Aandelen	617	418
Vastrentende waarden	(68)	640
Alternatieve Beleggingen	380	(65)
Derivaten	(422)	415
Liquide middelen	28	(20)
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	535	1.388

10) Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

€ miljoen	2024	2023
Stand per 1 januari	20.499	19.012
Rentetoevoeging	686	611
Wijziging rentetermijnstructuur	271	715
Indexatie	500	662
Pensioenopbouw	132	128
Salarisstijgingen	68	371
Waardeoverdrachten	-	(1)
Uitkeringen	(990)	(951)
Vrijval administratiekosten	(20)	(19)
Sterfte	(32)	(26)
Arbeidsongeschiktheid	15	11
IBNR-voorziening	-	-
Overige oorzaken	(64)	(14)
Totale mutatie	566	1.487
Stand per 31 december	21.065	20.499

Rentetoevoeging

De rentetoevoeging wordt bepaald conform het FTK met de eenjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur aan het eind van vorig jaar. Deze bedroeg in 2024 3,439% (2023: 3,264%). De rentetoevoeging wordt berekend over de beginstand van de voorziening pensioenverplichtingen en de mutaties hierin gedurende het boekjaar.

Wijziging rentetermijnstructuur

Jaarlijks wordt per 31 december de voorziening pensioenverplichtingen herrekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Het effect van deze verandering in de rentetermijnstructuur wordt

hier verantwoord. De gemiddelde rekenrente op basis van de door DNB voorgeschreven rentetermijnstructuur, daalde in de loop van 2024 van 2,37% naar 2,20%. Hierdoor moest een bedrag van € 271 miljoen aan de voorziening worden gedoteerd.

Indexatie

Jaarlijks worden de pensioenaanspraken van de pensioengerechtigden en de gewezen deelnemers van SSPF verhoogd, indien de financiële middelen van het pensioenfonds dit toelaten. Het bestuur heeft in 2024 besloten om de pensioenen die voorwaardelijk worden geïndexeerd, per 1 februari 2025 te verhogen met 3,1%.

Pensioenopbouw

De post pensioenopbouw geeft de verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen weer als gevolg van de opbouw van pensioenaanspraken gedurende het jaar.

Salarisstijgingen

De post salarisstijging geeft de verhoging van de voorzieningen pensioenverplichtingen als gevolg van de onvoorwaardelijke indexatie van de pensioenaanspraken van actieve deelnemers. Deze bedroeg in 2024 5% (2023: 5%). Daarnaast is er een inschatting van de indexatielast voor 2025 meegenomen. De indexatie voor 2025 bedraagt 3,5%.

Waardeoverdrachten

De post waardeoverdrachten geeft de mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van de door het pensioenfonds uitgevoerde (uitgaande) waardeoverdrachten.

Uitkeringen

De post uitkeringen geeft de vrijval uit voorziening pensioenverplichtingen weer als het gevolg van uitgekeerde pensioenen.

Vrijval administratiekosten

De post vrijval administratiekosten geeft het door uitbetaling van de pensioenuitkeringen vrijgevallen bedrag aan reservering voor excassokosten weer. De opslag voor excassokosten bedraagt 2% van de voorziening pensioenverplichtingen.

Sterfte

De post sterfte geeft het effect weer van de actuele sterfteontwikkelingen ten opzichte van de door SSPF aangenomen sterfteontwikkeling op de hoogte van de voorziening pensioenverplichtingen.

Arbeidsongeschiktheid

De post arbeidsongeschiktheid geeft de mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van de in boekjaar ontstane arbeidsongeschiktheid.

Mutatie IBNR-voorziening

De Incurred But Not Reported (IBNR) voorziening betreft de voorziening voor arbeidsongeschiktheidsschades die zich al wel hebben voorgedaan maar die vanwege de wachtperiode van 2 jaar nog niet zijn gemeld. Onder deze post wordt de mutatie in deze voorziening opgenomen. In 2024 is deze voorziening niet gewijzigd.

Overige oorzaken

Het positief resultaat van € 64 miljoen wordt grotendeels verklaard door de omrekening naar de nieuwe AG Prognosetafel die in 2024 gepubliceerd is. De voorziening pensioenverplichtingen daalde hierdoor met € 40 miljoen hetgeen tot een winst leidde.

De diverse keuzemogelijkheden die de deelnemer heeft op het moment van pensioneren (vervroegen, uitruil, etc) vormen qua grootte de tweede bron van winst. Het verschil tussen de rekenrente waarmee de voorziening pensioenverplichtingen is vastgesteld en de rekenrente (3,0%) waarmee de keuzemogelijkheden worden berekend leidt tot een positief resultaat.

11) Pensioenuitkeringen

€ miljoen	2024	2023
Ouderdomspensioen	828	793
Arbeidsongeschiktheidspensioen	7	7
Partnerpensioen	157	152
Wezenpensioen	1	1
Uitkering bij overlijden	2	3
Totaal pensioenuitkeringen	995	956

12) Kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer

Overzicht kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer

€ miljoen	2024	2023
Beheerkosten SAMCo	33	33
Kosten externe vermogensbeheerders	15	7
Bewaarkosten effecten en overige kosten	2	2
Kosten vermogensbeheer	50	42
Kosten pensioenadministratie en communicatie	3	3
Kosten SPN pensioenbureau	4	3
Overige SSPF-uitvoeringskosten	5	3
Kosten pensioenbeheer	12	9
Totaal kosten	62	51

Kosten pensioenbeheer

De kosten van pensioenbeheer in bovenstaande tabel bestaan voornamelijk uit de kosten voor de pensioenadministratie en communicatie van het fonds, de ondersteuning van het bestuur door het pensioenbureau en kosten van onder andere extern en intern toezicht.

Kosten vermogensbeheer

De kosten van vermogensbeheer in bovenstaande tabel bestaan voornamelijk uit de kosten die door de custodian en vermogensbeheerder(s) direct bij SSPF in rekening worden gebracht. Voor 2024 bestaan deze geheel uit vaste vergoedingen berekend over het beheerde vermogen. De

bewaarkosten effecten en overige kosten bestaan voornamelijk uit de bewaarkosten voor effecten en advieskosten vermogensbeheer. Resultaten uit hoofde van het uitlenen en inlenen van effecten zijn verwerkt in de directe beleggingsopbrengsten en niet in de vermogensbeheerkosten.

Kosten die door vermogensbeheerders niet worden gefactureerd aan het pensioenfonds, maar direct worden verrekend met de waarde van de belegging, zijn in de jaarrekening verrekend met het rendement. De indirecte beleggingsopbrengsten als opgenomen onder 9.2 geven de opbrengsten weer na verrekening van deze vermogensbeheerkosten.

13) Bestuurdersbeloningen

Het beloningsbeleid van SSPF is gepubliceerd op de website van het pensioenfonds. Bestuursleden die niet (meer) werkzaam zijn bij Shell komen in aanmerking voor een beloning evenals de leden van de RvT. Deze vergoeding wordt in een aantal gevallen voldaan aan de onderneming waar het betreffende lid werkzaam is. Bestuursleden in actieve dienst van Shell vallen onder het algemene arbeidsvoorwaardenbeleid van Shell en ontvangen geen beloning vanuit SSPF. Leden van het VO die niet meer werkzaam zijn bij Shell komen in aanmerking voor een onbelaste onkostenvergoeding die door fiscale wetgeving is gemaximeerd.

Aan de beloningen en vergoedingen is geen sociale zekerheid en geen pensioenopbouw gekoppeld.

Driejaarlijks vindt door het bestuur een evaluatie plaats van het beloningsbeleid waarbij wordt bekeken of het beleid nog voldoet aan de geformuleerde doelstellingen en uitgangspunten.

Het totaal van bezoldigingen van het bestuur in 2024 was € 269.045 (2023: € 264.036). De bezoldiging van de Raad van Toezicht was € 113.750 (2023: € 60.833).

De stijging wordt verklaard door betalingen over voorgaand jaar. Het Verantwoordingsorgaan is onbezoldigd.

Bestuur	Vergoeding op jaarbasis 2024	Vergoeding op jaarbasis 2023	VTE-score ¹ (ongewijzigd in 2024)
Voorzitter (niet in Shell dienst)	EUR 81.804	EUR 80.200	0,6
Lid (niet in Shell dienst)	EUR 46.747	EUR 45.830	0,4
Raad van Toezicht			
Voorzitter	EUR 35.000	EUR 35.000	0,2
Lid	EUR 30.000	EUR 30.000	0,1

¹ De voltijd equivalent score (VTE-score) is een wettelijke norm die de tijdsbeslag van een bestuurder en toezichthouder van een pensioenfonds uitdrukt.

14) Omzet

Onder de 'omzet' (volgens de definitie van DNB) van het pensioenfonds wordt verstaan het totaal van de premie-inkomsten en de directe beleggings-opbrengsten. Dit bedrag is in 2024 € 364 miljoen (2023: € 845 miljoen).

15) Verbonden partijen

Het bestuur van het pensioenfonds wordt door SPN ondersteund en geadviseerd over het te voeren beleid en toezicht op externe dienstverleners. SPN B.V. is een deelneming van Shell Petroleum B.V. Het dagelijks beheer van de bezittingen wordt uitgevoerd door SAMCo, eveneens een deelneming van Shell Petroleum B.V. De pensioenadministratie wordt gevoerd door Achmea Pensioenservices B.V. De bestuurders van SSPF worden tevens aangemerkt als verbonden partijen.

Voor de kosten van het dagelijks beheer van SPN en SAMCo wordt verwezen naar toelichting 12 'Kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer'. Voor informatie over de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de toelichting 13 'Bestuurdersbeloningen'.

De uitvoeringsovereenkomst tussen SSPF en werkgever met betrekking tot de financiering van de aanspraken en de uitvoering van de pensioenregeling dient zorg te dragen voor de verplichtingen die voortvloeien uit het pensioenreglement. Medewerkers van SPN en SAMCo in dienst voor 1 juli 2013 nemen deel aan de pensioenregeling van het pensioenfonds onder reguliere condities.

Ultimo boekjaar was het aandeel van beleggingen in de werkgever € 6 miljoen (2023: € 6 miljoen). Er zijn geen andere transacties met verbonden partijen.

16) Accountantskosten

EY verleent alleen audit gerelateerde diensten en voert geen fiscale werkzaamheden of adviesopdrachten voor het pensioenfonds uit. De accountantskosten die betrekking hebben op de controle van de jaarrekening van het fonds en overige controles bedroegen € 0,3 miljoen (2023: € 0,3 miljoen). Deze kosten zijn opgenomen onder 12 'Kosten pensioenbeheer en vermogensbeheer' (Overige SSPF-uitvoeringskosten).

17) Risicobeheer

Beleggingsbeleid als risicobeheerinstrument

Het risicobeheer op de beleggingen van het pensioenfonds wordt in hoofdlijnen vormgegeven door het strategisch beleggingsbeleid. Het beleggingsbeleid wordt telkens voor drie jaar vastgesteld na het uitvoeren van een ALM-studie. Binnen de ALM-studie worden simulatieberekeningen uitgevoerd met veronderstellingen ten aanzien van de ontwikkeling van onder meer het deelnemersbestand, de rente, de inflatie, toekomstige rendementen, volatiliteit en correlaties van en tussen verschillende beleggingscategorieën. De uitkomsten geven inzicht in de effecten van wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioentoezegging en in de risicohouding van het bestuur. Dit tezamen leidt tot de keuze voor een strategische beleggingsmix, waarbij deze wordt afgestemd op de verplichtingen. Bij deze keuze spelen de risicofactoren en het incasseringsvermogen van het pensioenfonds, als ook de sponsor, een belangrijke rol.

Het beleggingsbeleid omvat een normverdeling over verschillende beleggingscategorieën en

bandbreedtes. Onderdeel van het strategisch beleid zijn afdekking van de rentegevoeligheid van de nominale verplichtingen, afdekking van het inflatierisico en afdekking van het valutarisico. Van de strategische beleggingsmix kan, binnen door het bestuur gestelde grenzen, worden afgeweken.

De resultaten en de ingenomen markt- en valutaposities van de financiële beleggingen worden voor zover mogelijk dagelijks berekend, gerapporteerd en getoetst aan geformuleerde criteria en toegestane afwijkingen van de desbetreffende vergelijkingsmaatstaven.

Vereist eigen vermogen

Volgens de Pensioenwet dient een pensioenfonds voldoende eigen vermogen aan te houden, het vereist

eigen vermogen. Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen wordt het standaardmodel van De Nederlandsche Bank gehanteerd waarbij het pensioenfonds een aantal aanpassingen heeft gemaakt.

De belangrijkste aanpassing bij de bepaling van het vereist eigen vermogen is dat een deel van het eigen vermogen moet worden aangehouden voor het actief risico dat de vermogensbeheerder mag nemen.

In onderstaand overzicht is het vereist eigen vermogen uitgesplitst naar de verschillende (risico)bronnen, op bruto-basis voor aftrek van diversificatie effecten. Het aandeel van de risicobronnen op netto basis in het vereist eigen vermogen is dienovereenkomstig lager dan getoond in het overzicht.

In % van voorziening pensioenverplichtingen	2024	2023
S1: Renterisico	0,9	1,4
S2: Zakelijke waarden risico	9,0	9,1
S3: Valutarisico	2,3	2,2
S4: Commodities	-	-
S5: Kredietrisico	6,3	7,2
S6: Verzekeringstechnisch risico	2,1	2,0
S10: Risico actief beheer	5,2	5,2
Diversificatie effect	(11,1)	(11,1)
Totaal vereist eigen vermogen	14,7	16,0
Totaal vereist eigen vermogen in € miljoen	3.092	3.270

Marktrisico (S_1 - S_4)

Het marktrisico van het pensioenfonds is voor het grootste deel een uitvloeisel van de keuze van de strategische beleggingsmix die mede is gebaseerd op de uitkomsten van de ALM-studie en daarnaast van het actief beheer van de portefeuille. Het marktrisico wordt in grote lijnen bepaald door het renterisico vanwege de duration mismatch, het zakelijke waarden risico en het valutarisico.

Het totale marktrisico wordt uitgedrukt in verschillende algemene en relatieve risicomaatstaven. De belangrijkste hiervan zijn Value-at-Risk (VaR), relatieve Value-at-Risk (R-VaR) en tracking error:

- De VaR is het verwachte waardeverlies van de beleggingsportefeuille met een zekerheidsniveau van 97,5% en een horizon van 1 jaar. Deze waarde is gebaseerd op de huidige posities in de beleggingsportefeuille, waarbij het risicoprofiel per positie over de afgelopen 5 jaar in acht wordt genomen. Dit betekent dat er op basis van de gekozen methode een kans van 2,5% is, bij een gelijkblijvende beleggingsstrategie, dat er een waardeverlies op de beleggingen optreedt dat groter is dan deze VaR. Onder deze aannames zou er in een periode van 20 jaar 1 jaar voorkomen met een waardeverlies groter dan de VaR. Ultimo 2024 bedroeg de VaR voor het Pensioenfonds € 6,0 miljard (ultimo 2023: € 6,8 miljard).
- De R-VaR staat voor relatieve VaR, het minimaal verwachte waardeverlies ten opzichte van de benchmark met een zekerheidsniveau van 97,5% en een horizon van 1 maand. Deze

waarde is gebaseerd op de huidige posities in de beleggingsportefeuille, waarbij het risicoprofiel per positie over de afgelopen 5 jaar in acht wordt genomen. Net zoals bij VaR, wil dit zeggen dat er op basis van de gekozen methode een kans van 2,5% is, bij een gelijkblijvende beleggingsstrategie, dat er een relatief waardeverlies op de beleggingen optreedt dat groter is dan deze R-VaR. Onder deze aannames zou er in een periode van 20 maanden 1 maand voorkomen met een relatief waardeverlies groter dan de R-VaR. De 1-jaars R-VaR voor liquide financiële activa bedroeg ultimo 2024 € 128 miljoen (ultimo 2023: € 557 miljoen).

- De tracking error betreft de volatiliteit van de afwijkingen tussen de rendementen van het pensioenfonds en de benchmark. Hierbij geldt een plafond van 2% op totaal portefeuille niveau. Ultimo 2024 bedraagt de tracking error van de liquide beleggingen 0,4% (2023: 0,8%).

Naast bovengenoemde risico-maatstaven kijkt het bestuur ook naar de ontwikkeling van andere maatstaven als Surplus-at-Risk en Expected Loss.

S_1 : Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarde van de portefeuille verandert als gevolg van ontwikkelingen in de marktrente. De duration is een maatstaf voor de rentegevoeligheid. Het renterisico wordt veroorzaakt doordat de duration van de beleggingen afwijkt van de duration van de voorziening pensioenverplichtingen (op basis van marktrente circa 14 jaar (2023: 15 jaar)). Ultimo 2024 bedroeg de

strategische nominale rentehedge 100% en de reële rentehedge 0%. Naast deze strategische afdekking die door een expliciet gedeelte van de beleggingsportefeuille wordt bewerkstelligd, bieden de overige vastrentende waarde additionele maar een minder zekere afdekking van het renterisico.

Vanuit het perspectief van een indexatieambitie vormt een langdurige, onvoorziene toename van de inflatie (hoger dan verondersteld in de ALM-

studie) op lange termijn ook een risico. Hogere inflatie leidt tot hogere verwachte uitkeringen. Dit inflatierisico is gedurende 2024, net als in 2023 actief afgedekt.

Onderstaande tabel geeft een indicatieve gevoeligheid van de algemene reserve voor wijzigingen van de marktrente. In tegenstelling tot het overzicht in het bestuursverslag (op pagina 69) wordt de werking van de UFR in de rekenrente van de verplichtingen hier niet meegenomen.

Gevoeligheidsanalyse		Variabiliteit	Effect op Algemene Reserve	
€ miljoen			2024	2023
Categorie (inclusief derivaten)				
Vastrentende waarden	rente stijgt 1%-punt		(3.100)	(3.032)
Voorziening Pensioenverplichtingen	rente stijgt 1%-punt		2.598	2.602
Totaal effect	rente stijgt 1%-punt		(502)	(430)
Vastrentende waarden	rente daalt 1%-punt		3.817	3.743
Voorziening Pensioenverplichtingen	rente daalt 1%-punt		(3.296)	(3.301)
Totaal effect	rente daalt 1%-punt		521	442
Rendement zakelijke waarden	aandelen stijgen 1%-punt		67	70
Rendement zakelijke waarden	aandelen dalen 1%-punt		(67)	(70)

S₂: Zakelijke waarden risico

Het zakelijke waarden risico is onderdeel van het marktrisico. Zakelijke waarden risico is aanwezig bij alle beleggingen waarvan de waarde gevoelig is voor schommelingen in beursgraadmeters. Dit risico wordt beperkt door beleggingen zoveel mogelijk te spreiden.

S₃: Valutarisico

Bij het formuleren van het strategische valutabeleid spelen 3 overwegingen een rol. Enerzijds is er de veronderstelling dat het valutarisico op lange termijn niet tot additioneel rendement maar slechts tot additionele volatiliteit leidt (een 'niet-lonend' risico is), dat met name het rendement van relatief lager renderende beleggingen sterk kan beïnvloeden. Dit pleit voor het afdekken van het gehele

of in ieder geval een zo groot mogelijk deel van het valutarisico. Anderzijds leidt het afdekken van valutarisico tot liquiditeitsrisico, omdat als gevolg van valutaschommelingen op korte termijn grote verliezen kunnen ontstaan op ingenomen valuta afdeckingsposities.

Daarnaast wordt er rekening gehouden met de kosten van het afdekken van het valutarisico, die in een aantal kleinere valuta's (vooral opkomende markten) relatief hoog kunnen zijn. Strategisch wordt voor beursgenoteerde aandelen en private equity 60% van de exposure naar USD, GBP en JPY afgedekt. Voor de andere beleggingscategorieën is dit 100% en wordt ook de eventuele exposure naar HKD, SGD en NZD 100% afgedekt.

Overzicht van totale valutaposities per 31 december 2024

€ miljoen	Bruto positie	Afdekkingspositie	Netto positie
US Dollar	6.932	6.000	932
Britse Pond	786	650	136
Japanse Yen	484	430	54
Zwitserse Frank	109	55	54
Hong-Kong Dollar	143	8	135
Singapore Dollar	21	6	15
Canadese Dollar	81	23	58
Australische Dollar	66	34	32
Nieuw-Zeeland Dollar	2	5	(3)
Deense Kroon	80	8	72
Noorse Kroon	25	-	25
Zweedse Kroon	63	-	63
Emerging Markets valuta	1.340	(120)	1.460
Niet-strategisch afgedekte overige valuta	33	-	33
Totaal non Euro valuta	10.165	7.099	3.066

Overzicht van totale valutaposities per 31 december 2023

€ miljoen	Bruto positie	Afdekkingspositie	Netto positie
US Dollar	6.955	6.118	837
Britse Pond	1.000	862	138
Japanse Yen	436	376	60
Zwitserse Frank	119	65	54
Hong-Kong Dollar	113	9	104
Singapore Dollar	18	6	12
Canadese Dollar	78	25	53
Australische Dollar	72	40	32
Nieuw-Zeeland Dollar	3	5	(2)
Deense Kroon	80	9	71
Noorse Kroon	33	1	32
Zweedse Kroon	66	4	62
Emerging Markets valuta	1.295	(175)	1.470
Niet-strategisch afgedekte overige valuta	40	-	40
Totaal non Euro valuta	10.308	7.345	2.963

Onderstaande tabel geeft de totale valutaposities weer gesplitst naar type belegging en bijbehorende afdekkingsratio, overeenkomstig het valutarisicobeheer.

Overzicht van totale valutaposities per 31 december 2024 gesplitst naar type belegging en bijbehorende hedge ratio

€ miljoen	Aandelen	Hedge ratio	Vast-rentende waarden	"Hedge ratio"	Alternatieve beleggingen	Hedge ratio	Overige activa/passiva	Hedge ratio	Totaal
US Dollar	1.697	60%	1.754	100%	3.482	79%	(2)	0%	6.931
Britse Pond	238	60%	257	100%	292	60%	-	0%	787
Japanse Yen	253	60%	233	100%	-	0%	(2)	0%	484
Zwitserse Frank	109	0%	-	100%	-	0%	-	0%	109
Hong-Kong Dollar	143	0%	-	100%	-	0%	-	0%	143
Singapore Dollar	21	0%	-	100%	-	0%	-	0%	21
Canadese Dollar	82	0%	-	100%	-	0%	(1)	0%	81
Australische Dollar	64	0%	3	100%	-	0%	-	0%	67
Nieuw-Zeeland Dollar	2	0%	-	100%	-	0%	-	0%	2
Deense Kroon	72	0%	8	100%	-	0%	-	0%	80
Noorse Kroon	25	0%	-	100%	-	0%	-	0%	25
Zweedse Kroon	62	0%	-	100%	1	0%	-	0%	63
Emerging Markets valuta	484	0%	855	0%	-	0%	2	0%	1.341
Niet-strategisch afgedekte overige valuta	33	0%	-	0%	-	0%	-	0%	33
Totaal non Euro Valuta	3.285		3.110		3.775		(3)		10.167

Overzicht van totale valutaposities per 31 december 2023 gesplitst naar type belegging en bijbehorende hedge ratio

€ miljoen	Aandelen	Hedge ratio	Vast-rentende waarden	"Hedge ratio"	Alternatieve beleggingen	Hedge ratio	Overige activa/passiva	Hedge ratio	Totaal
US Dollar	1.461	60%	2.015	100%	3.485	79%	(6)	0%	6.955
Britse Pond	222	60%	496	100%	281	60%	2	0%	1.001
Japanse Yen	240	60%	197	100%	-	0%	(2)	0%	435
Zwitserse Frank	119	0%	-	100%	-	0%	-	0%	119
Hong-Kong Dollar	113	0%	-	100%	-	0%	-	0%	113
Singapore Dollar	18	0%	-	100%	-	0%	-	0%	18
Canadese Dollar	78	0%	-	100%	-	0%	-	0%	78
Australische Dollar	67	0%	4	100%	-	0%	-	0%	71
Nieuw-Zeeland Dollar	3	0%	-	100%	-	0%	-	0%	3
Deense Kroon	72	0%	8	100%	-	0%	(1)	0%	79
Noorse Kroon	33	0%	-	100%	-	0%	-	0%	33
Zweedse Kroon	61	0%	-	100%	5	0%	-	0%	66
Emerging Markets valuta	465	0%	830	0%	-	0%	-	0%	1.295
Niet-strategisch afgedekte overige valuta	40	0%	-	0%	-	0%	-	0%	40
Totaal non Euro Valuta	2.992		3.550		3.771		(7)		10.306

S₅: Kredietrisico

Het kredietrisico wordt beperkt door een goede spreiding van de portefeuille enerzijds en beperking van de exposure naar beleggingen met een lagere kredietwaardigheid anderzijds. Met betrekking tot het laatste zijn er

specifieke limieten voor de blootstelling van het fonds die worden gemonitord.

Voorts kan gebruik gemaakt worden van credit default swaps om in individuele gevallen het faillissementsrisico te beperken.

Overzicht vastrentende waarden naar rating*

€ miljoen	2024	2023
Investment grade (BBB/Baa en hoger)		
AAA	5.086	4.746
AA	7.596	7.960
A	1.609	1.630
BBB	2.006	2.167
Non-investment grade (BB/Ba en lager)		
BB	1.311	1.361
B	486	452
Lager of geen rating	86	289
Totaal	18.180	18.605

*Dit overzicht is opgesteld op basis van de minimumratings van Standard & Poors.

Buiten het kredietrisico dat voortkomt uit de kredietwaardigheid van de uitgevende instanties van obligaties, is er ook kredietrisico dat voortkomt uit het uitstaan van niet-gerealiseerde winsten en uitgeleende bedragen bij tegenpartijen (tegenpartijrisico). Een deel van dit risico wordt afgedekt door voor zulke posities zekerheden ('collateral') van de tegenpartij te vragen. Dit gebeurt bijvoorbeeld voor securities lending. Daarbij zijn de voorwaarden voor het geven/ontvangen van zekerheden vastgelegd

in contracten zoals OSLA's en GMSLA's. Alle uitgeleende posities zijn zoveel mogelijk 'collateralised'; met andere woorden de waarde van het onderpand is ongeveer gelijk aan de waarde van de uitgeleende posities. Ook voor een groot deel van de derivaten is in CSA's afgesproken dagelijks onderpand ter grootte van de nettowaarde van de winsten/verliezen op die derivaten via uitwisseling te effenen. Daarnaast is voor alle derivaten in de vorm van ISDA's vastgelegd dat bij eventueel faillissement van de tegenpartij het

nettobedrag van alle uitstaande winsten en verliezen, gecorrigeerd met eventueel verkregen zekerheden, wordt afgerekend. Als zekerheden worden alleen verhandelbare obligaties van specifieke landen (min. AA-rated) of cash (in USD, EUR of GBP) conform de SAMCo 'collateral policy' geaccepteerd.

Vanaf 2016 voldoet het fonds aan de eisen van de nieuwe Europese regelgeving EMIR voor central clearing.

Niet voor alle beleggingsinstrumenten worden zekerheden verkregen, bijvoorbeeld niet voor deposito's, equity swaps en valutacontracten. Het totale tegenpartijrisico wordt beperkt door dagelijks te berekenen hoeveel er afgerekend zou moeten worden met de tegenpartij indien deze failliet zou gaan. Dit bedrag moet lager zijn dan een limiet die onder meer wordt gebaseerd op de kredietrating van de tegenpartij en die dagelijks wordt beoordeeld.

Het totaal aan activa waarover kredietrisico gelopen wordt betreft het totaal van vastrentende waarden en lopende rente (€ 18.180 miljoen en € 186 miljoen), derivaten (€ 781 miljoen) en vorderingen en overlopende activa (€ 1.299 miljoen), tezamen € 20.446 miljoen (2023: € 21.661 miljoen).

S₆: Verzekeringstechnisch risico

Dit betreft met name het risico dat pensioengerechtigden langer leven waardoor de verplichtingen hoger blijken dan is verondersteld op basis van de toegepaste overlevingstabellen en gehanteerde ervaringssterfte. Voor de inschatting van de voorziening pensioenverplichtingen gaat het pensioenfonds uit van de laatste

AG-Prognosetafels, alsmede de fondsspecifieke ervaringssterfte. Op deze wijze is het langlevensrisico verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Toekomstige ontwikkelingen kunnen leiden tot verbetering of verslechtering van de levensduur en diensgevolge een verhoging of verlaging van de voorziening. De bevindingen op sterfte van de aanspraak- en pensioengerechtigden worden jaarlijks beoordeeld door de certificerend actuaaris.

De voorziening pensioenverplichtingen is niet materieel gewijzigd als gevolg van sterftecijfers gerelateerd aan corona. Wel heeft de rentedaling geleid tot een stijging van de voorziening pensioenverplichtingen.

S₇: Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat er beleggingen moeten worden verkocht in illiquide markten voor 'gestreste' prijzen om te voorzien in een urgente liquiditeitsbehoefte. Ter beheersing van dit liquiditeitsrisico beoordeelt het bestuur de resultaten van een liquiditeitsstresstest van het Pensioenfonds als onderdeel van de analyse van de kwartaalrapportage van de vermogensbeheerder. Eind 2024 toonde deze test aan dat er in een stressscenario voldoende liquiditeit in het fonds beschikbaar blijft.

S₈: Concentratierisico

Het pensioenfonds voert een beleid van internationale spreiding van beleggingen over landen, overheden, sectoren en bedrijven. Hierdoor is het risico van verliezen door negatieve ontwikkelingen in afzonderlijke beleggingen, landen,

sectoren en bedrijven beperkt. Op bepaalde terreinen zijn additionele beleggingsrichtlijnen van toepassing om concentratierisico's verder te beperken.

SSPF heeft ultimo boekjaar 7 posities (2023: 5) in individuele bedrijven groter dan 1% van het balanstotaal. Het betreft hier 6 Duitse en Franse en EU langlopende staatsobligaties en 1 positie in een hypotheekportefeuille.

S₉: Operationeel risico

Het pensioenfonds heeft de uitvoerende werkzaamheden voor het uitvoeren van de pensioenregeling en het beleggen van het vermogen uitbesteed aan respectievelijk APS, SPN en SAMCo. Het operationeel risico van deze uitbesteding wordt onder meer gemitigeerd door adequate contracten en door het periodiek verkrijgen van assurance door middel van interne en externe audits.

S₁₀: Actief beheer risico

Het actief beheer risico heeft betrekking op de ruimte om bij de uitvoering van het beleggingsbeleid af te wijken van de strategische beleggingsmix. De mate van actief beheer wordt beperkt door de tracking error target (standaarddeviatie van het verschil tussen benchmark rendement en werkelijk rendement) van 2%. Voor de bepaling van het vereist eigen vermogen wordt een buffer aangehouden die een daling van tweemaal de standaarddeviatie (3,92%) kan opvangen. Daarnaast wordt er, conform de handreiking van DNB, rekening gehouden met een (ingeschatte) TER van 0,6%.

18) Schatting reële waarde

Diverse waarderingsmethodieken worden gebruikt om de reële waarden van de financiële instrumenten vast te stellen (zie toelichting 2.18, Schattingen van de reële waarde).

In onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht gegeven welke waarderingmethodiek gebruikt is om de reële waarde te bepalen.

€ miljoen	2024	%	2023	%
Level 1	14.772	50	12.473	41
Aandelen	3.834	13	3.568	12
Vastrentende waarden	10.900	37	8.855	29
Alternatieve beleggingen	-	-	-	-
Derivaten	-	-	-	-
Short positie aandelen en vastrentende waarden	38		50	
Level 2	6.805	23	9.698	32
Aandelen	-	-	-	-
Vastrentende waarden	4.950	17	7.382	25
Alternatieve beleggingen	-	-	-	-
Derivaten	1.855	6	2.316	8
Short positie aandelen en vastrentende waarden	-	-	-	-
Level 3	7.841	27	7.948	26
Aandelen	-	-	-	-
Vastrentende waarden	2.330	8	2.368	8
Alternatieve beleggingen	5.511	19	5.580	19
Derivaten	-	-	-	-
Short positie aandelen en vastrentende waarden	-	-	-	-
	2024		2023	
Totaal reële waarde financiële vaste activa en passiva	29.418		30.119	
- waarvan activa	28.306		28.901	
- waarvan passiva	1.112		1.218	

Gerelateerd aan gepubliceerde prijsnoteringen in een actieve markt (Level 1)

In deze categorie zijn financiële instrumenten opgenomen waarvan de reële waarde direct wordt bepaald op basis van gepubliceerde noteringen in een actieve markt. Een financieel instrument wordt beschouwd als genoteerd in een actieve markt als de genoteerde prijs eenvoudig en regelmatig beschikbaar is van een beurs, handelaar, effectenmakelaar, branchegroep, prijsinstelling of toezichhoudende instelling en als deze prijzen de actuele en regelmatig voorkomende markttransacties weergeven.

Waarderingsmethode op basis van marktinformatie (Level 2)

In deze categorie zijn financiële instrumenten opgenomen waarvan de reële waarde niet direct wordt bepaald op basis van gepubliceerde noteringen in een actieve markt, maar waarbij inputs worden gehanteerd van een actieve markt of welke waarneembaar zijn in de markt. Wanneer bepaalde inputs niet waarneembaar zijn in de markt, maar alle overige significante inputs dat wel zijn, dan wordt dit instrument nog steeds geclassificeerd in

deze categorie, ervan uitgaande dat de impact van deze elementen op de totale waardering niet-significant is. Hieronder zijn de instrumenten opgenomen waarvan de waarde is afgeleid van genoteerde prijzen of vergelijkbare instrumenten.

Waarderingsmethode niet op basis van marktinformatie (Level 3)

In deze categorie zijn financiële activa en passiva opgenomen waarvan de reële waarde is bepaald met behulp van een waarderingstechniek (een model) en waarbij voor meer dan een niet-significant deel van de input ten behoeve van de totale waardering niet waarneembaar is in de markt. Deze categorie bevat voornamelijk de alternatieve beleggingen, zijnde private equity en hedgefondsen. Voor de vastrentende waarden betreft dit hypotheke en obligaties die niet op de markt verhandeld worden. In deze categorie zijn ook financiële activa en passiva opgenomen waarvan de reële waarde bepaald is op basis van genoteerde prijzen, maar waarvoor de markt als niet-actief wordt beschouwd en of waarbij aanpassing heeft plaatsgevonden op basis van managementevaluatie.

Mutaties in waarderingmethode niet op basis van marktinformatie (Level 3)

Onderstaande tabel geeft inzicht in het verloop van de waarderingen die niet op basis van marktinformatie tot stand zijn gekomen.

De level 3 posities betreffen per 31 december 2024 voor € 5.511 miljoen

(2023: € 5.580) aan alternatieve beleggingen en voor € 2.330 miljoen (2023: € 2.368) aan vastrentende waarden, waarvan € 1.871 miljoen (2023: € 1.831 miljoen) aan hypotheekleningen, € 356 miljoen leningen (2023: € 405 miljoen) en € 102 miljoen (2023: € 132 miljoen) aan illiquide obligaties.

€ miljoen	2024	2023
Stand per 1 januari (Level 3)	7.948	8.284
Aankopen	293	423
Herrubricering naar andere waarderingmethode	16	-
Verkopen	(868)	(725)
Baten en lasten zoals verantwoord in totaalresultaat	452	(34)
Stand per 31 december (Level 3)	7.841	7.948

19) Resultaatbestemming

Het negatieve totaalresultaat van het boekjaar 2024 van € 748 miljoen is onttrokken aan de Algemene Reserve.

20) Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum.

M.J. ten Brink

Voorzitter bestuur

F.E.Y van Binsbergen-Stierum

E.N.T. Kunkels

B.C. van der Leer

J.P. Messerschmidt-Otten

W. Bulsink

J.M. Schenk

Den Haag, 15 mei 2025

A close-up photograph of a smiling man with short dark hair, wearing a dark blue sweater. He is holding up a large yellow sticky note in front of his face, partially obscuring it. In the background, there are several other sticky notes of various colors (yellow, red, green) pinned to a white wall. The overall mood is positive and creative.

Overige gegevens

a) Statutaire bepaling resultaatsbestemming

Er is geen bepaling opgenomen in de statuten van het pensioenfonds voor resultaatsbestemming. Voor het verslagjaar wordt voorgesteld het resultaat ten laste te brengen van de Algemene Reserve.

b) Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Shell Pensioenfonds te Den Haag is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Shell Pensioenfonds, zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking

heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 272 miljoen. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 13 miljoen te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen

vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Shell Pensioenfonds is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende.

Amsterdam, 15 mei 2025

drs. H.C.J. Veerman AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.

c) Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Shell Pensioenfonds

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december

2024 van Stichting Shell Pensioenfonds te 's Gravenhage gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Shell Pensioenfonds per 31 december 2024 en van het resultaat en de kasstromen over 2024 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals goedgekeurd binnen de Europese Unie (EU-IFRS) en met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de volgende overzichten over; het overzicht van het totaalresultaat 2024, overzicht van mutaties in het eigen vermogen 2024, het kasstroomoverzicht 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Shell Pensioenfonds (hierna ook wel het pensioenfonds) zoals vereist in de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang, de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de

onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Ons inzicht in het pensioenfonds

Stichting Shell Pensioenfonds voert als ondernemingspensioenfonds de pensioenregeling uit voor (ex) werknemers van Shell plc die vóór 1 juli 2013 in dienst zijn gekomen. Stichting Shell Pensioenfonds heeft Shell Pensioenbureau Nederland B.V. aangesteld als directeur van het pensioenfonds. Het vermogensbeheer en pensioenbeheer van Stichting Shell Pensioenfonds zijn uitbesteed aan gespecialiseerde dienstverleners, te weten Shell Asset Management Company B.V. respectievelijk Achmea Pensioenservices N.V. Wij hebben bijzondere aandacht in onze controle besteed aan een aantal onderwerpen op basis van de activiteiten van het pensioenfonds en onze risicoanalyse.

Wij hebben de materialiteit bepaald en de risico's geïdentificeerd en ingeschat dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, om in reactie op deze

risico's de controlewerkzaamheden te bepalen ter verkrijging van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit	
Materialiteit	€ 272 miljoen
Toegepaste benchmark	1% van het pensioenvermogen per 31 december 2024, zijnde het totaal van de voorziening pensioenverplichtingen en de algemene reserve.
Nadere toelichting	Wij hebben voor deze grondslag gekozen omdat dit het vermogen betreft dat de basis vormt voor de berekening van de (beleids) dekkingsgraad. Voor het bepalen van het percentage hebben wij gelet op de financiële positie van het pensioenfonds en de mate waarin de beleidsdekkingsgraad zich rondom een kritieke grens bevindt. Gelet op het reserveoverschot hebben wij de materialiteit gesteld op 1,0% van het pensioenvermogen. De wijze waarop wij de materialiteit hebben bepaald, is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand boekjaar.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 14 miljoen rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Opdrachtteam en gebruikmaken van het werk van specialisten

Wij hebben zorggedragen dat het opdrachtteam over de juiste kennis en vaardigheden beschikt die nodig zijn voor de controle van

een ondernemingspensioenfonds. Wij hebben in het opdrachtteam specialisten opgenomen op het gebied van IT audit. Daarnaast hebben wij eigen deskundigen ingeschakeld voor de controle van de waardering van bepaalde beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen.

Onze focus op fraude en het niet-naleven van wet- en regelgeving **Onze verantwoordelijkheid**

Hoewel wij niet verantwoordelijk zijn voor het voorkomen van fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving en van ons niet verwacht kan worden dat wij het niet-naleven van alle wet- en regelgeving ontdekken, is het onze verantwoordelijkheid om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen

dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.

Onze controleaanpak met betrekking tot frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en diens omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan. Wij verwijzen naar hoofdstuk Risicomanagement van het jaarverslag, waarin het bestuur zijn (fraude)risicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem en in het bijzonder de frauderisicoanalyse geëvalueerd alsook bijvoorbeeld de gedragscode en de incidentenregistratie.

Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd, en voor zover wij noodzakelijk achten, de werking getoetst van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

In onze controle bouwen wij een element in van onvoorspelbaarheid. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Wij houden rekening met het risico dat het bestuur interne beheersmaatregelen kan doorbreken, aangezien dit risico in alle organisaties aanwezig is. Vanwege dit risico hebben wij onder meer schattingen beoordeeld op tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang, met name gericht op belangrijke gebieden die oordeelsvorming vereisen en significante schattingsposten, zoals toegelicht in "2.1 Waarderingsgrondslagen" en "2.14 Voorziening pensioenverplichtingen" in de jaarrekening, waaronder de subjectieve elementen in de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen. Wij verwijzen in dit kader verder naar het kernpunt 'Waardering van en toelichting ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen'.

Ook hebben wij data analyse gebruikt om journaalposten met een verhoogd risico te signaleren en te toetsen en

de zakelijke beweegredenen (of het ontbreken daarvan) beoordeeld van bijzondere transacties, waaronder die met verbonden partijen.

Wij zijn uitgegaan van de veronderstelling dat er bij de opbrengstenverantwoording frauderisico's bestaan met name bij de indirecte beleggingsopbrengsten uit beleggingen in niet-(beurs) genoteerde beleggingen, zoals private equity, hedgefondsen en indirect vastgoed. Wij beschrijven in de controleaanpak van het kernpunt 'Waardering en toelichting van niet-(beurs)genoteerde financiële activa en passiva tegen reële waarde' onze controlewerkzaamheden om in te spelen op de veronderstelde frauderisico's bij de opbrengstenverantwoording.

Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur, sleutelfunctionarissen (waaronder sleutelfunctiehouders, de compliance officer, medewerkers van het bestuursbureau en de uitvoeringsorganisaties).

Uit de door ons geïdentificeerde frauderisico's, ontvangen inlichtingen en andere beschikbare informatie volgen geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude met een mogelijk materieel belang voor het beeld van de jaarrekening.

Onze controleaanpak met betrekking tot het risico van niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben passende controlewerkzaamheden verricht inzake de naleving van de bepalingen van de relevante wet- en regelgeving die van

directe invloed zijn op de verantwoorde bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Daarnaast hebben wij de omstandigheden ingeschat met betrekking tot het risico van niet-naleven van wet- en regelgeving waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze van materiële invloed kunnen zijn op de jaarrekening. In lijn met NBA-handreiking 1144 Specifieke verplichtingen vanuit de toezichtwet- en regelgeving voor de interne auditor en de externe accountant bij pensioenfondsen, is onze inschatting gebaseerd op onze ervaring in de sector, afstemming met het bestuur, het kennis nemen van de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA), het lezen van notulen, het kennisnemen van rapporten van de sleutelfunctiehouders en de compliance officer en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden gericht op transactiestromen, jaarrekeningposten en toelichtingen.

We hebben verder kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn alert gebleven op indicaties voor een (mogelijke) niet-naleving gedurende de controle. Ten slotte hebben we schriftelijk de bevestiging ontvangen dat alle bekende gebeurtenissen van niet-naleving van wet- en regelgeving met ons zijn gedeeld.

Onze controle-aanpak met betrekking tot de continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgemaakt op basis van de continuïteitsveronderstelling. Bij het opmaken van de jaarrekening heeft het bestuur een specifieke beoordeling gemaakt van de mogelijkheid van het pensioenfonds om zijn continuïteit te handhaven en de activiteiten voort te

zetten voor de voorzienbare toekomst. Wij hebben de specifieke beoordeling met het bestuur besproken en professioneel-kritisch geëvalueerd. Wij hebben overwogen of de specifieke beoordeling van het bestuur op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, alle relevante gebeurtenissen en omstandigheden bevat waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten en in hoeverre het pensioenfonds voldoet aan de vereisten rondom solvabiliteit en liquiditeit. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Op basis van onze werkzaamheden hebben wij geen

materiële onzekerheden ten aanzien van de continuïteit geïdentificeerd. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een pensioenfonds zijn continuïteit niet langer kan handhaven.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

In vergelijking met voorgaand jaar, hebben wij geen relevante wijzigingen aangebracht in de kernpunten van onze controle.

Ontwikkeling van de (beleids)dekkingsgraad

Risico	De solvabiliteit van een pensioenfonds wordt gemeten aan de hand van de dekkingsgraad. De dekkingsgraad brengt de verhouding tussen de (netto) activa en pensioenverplichtingen tot uitdrukking en is daarmee een graadmeter voor de financiële positie van een pensioenfonds. De beleidsdekkingsgraad is de gemiddelde dekkingsgraad van de twaalf maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Het pensioenfonds is wettelijk verplicht om de beleidsdekkingsgraad te hanteren als basis voor bepaalde beleidsbeslissingen, bijvoorbeeld inzake indexatie en kortingen. Daarnaast is de beleidsdekkingsgraad onder meer van belang om te bepalen of het pensioenfonds voldoende buffers heeft. De dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad zijn toegelicht in toelichting 4 "Algemene reserve" van de jaarrekening. Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de (beleids)dekkingsgraad niet juist wordt vastgesteld.
Onze controleaanpak	Door controle van de balans onderzoeken wij de samenstellende delen van de dekkingsgraad. De balans en daarmee de dekkingsgraad per 31 december 2024 hebben wij mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van de certificerend actuaris gecontroleerd. Wij hebben de ontwikkelingen in de financiële positie van het pensioenfonds beoordeeld op basis van het actuarieel rapport van de certificerend actuaris en onze controle van de jaarcijfers. Vanwege de gevoeligheid van schattingselementen hebben wij specifiek aandacht besteed aan de waardering van de (illiquide) beleggingen en de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen. De werkzaamheden die wij in dit kader hebben uitgevoerd zijn in de kernpunten hierna beschreven. Wij controleren geen andere maandelijkse dekkingsgraden dan de dekkingsgraad ultimo boekjaar. Ten aanzien van andere maandelijkse dekkingsgraden hebben wij de navolgende toetsingswerkzaamheden verricht, die minder zekerheid geven dan een controle van twaalf maands-dekkingsgraden: • Wij hebben de opzet van het totstandkomingsproces van de berekening van de maandelijkse dekkingsgraad onderzocht, alsmede de juiste maandoerekening van zogenaamde key items vastgesteld. Dit jaar betrof key item: de toepassing van de meest recente AG-Prognosetafel. • Daarnaast heeft de certificerend actuaris een plausibiliteitstoets uitgevoerd op de ontwikkeling van de voorziening pensioenverplichtingen zoals gehanteerd in de bepaling van de dekkingsgraad gedurende het jaar in relatie tot de ontwikkelingen in de belangrijkste factoren, zoals de rentecurve. Wij hebben kennisgenomen van de uitkomst van deze werkzaamheden van de certificerend actuaris. • Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de (beleids) dekkingsgraad geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd in de vaststelling van de dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad per 31 december 2024 en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering en toelichting van niet-(beurs)genoteerde financiële activa en passiva tegen reële waarde

Risico

De financiële activa en passiva tegen reële waarde (verder: de beleggingen) zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds. Alle beleggingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De gerealiseerde en ongerealiseerde waardeontwikkeling van beleggingen dienen in de staat van baten en lasten te worden verwerkt als indirecte beleggingsopbrengsten. Voor een groot deel van de beleggingen is deze marktwaarde te verifiëren aan transacties die tot stand zijn gekomen op de financiële markten (marktprijzen; IFRS level 1 of 2). Er zijn ook beleggingen die worden gewaardeerd op basis van een waarderingstechniek waarbij voor meer dan een niet-significant deel van de input ten behoeve van de waardering niet waarneembaar is in de markt (IFRS level 3).

De waarderingonzekerheid neemt inherent toe bij met name level 3 waarderingen. Dit hangt samen met de beschikbaarheid en toepasbaarheid van marktgegevens.

Bij het pensioenfonds betreffen dit met name de posities in alternatieve beleggingen, zijnde private equity, hedgefondsen en indirect vastgoed en in vastrentende waarden, met name hypotheekleningen.

De alternatieve beleggingen kennen inherent relatief veel waarderingonzekerheid doordat de waarde wordt ontleend aan de meest recente rapportages van de fondsmanagers.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de beleggingen beschreven in paragrafen 2.6 tot en met 2.12 en een nadere toelichting opgenomen in toelichting "2.18 Schattingen van de reële waarde" en "18 Schatting reële waarde". Uit deze toelichting blijkt dat per 31 december 2024 voor € 5.511 miljoen is belegd in alternatieve beleggingen (level 3) en voor € 2.330 miljoen in vastrentende waarden (level 3), waarvan € 1.871 miljoen in hypotheekleningen en € 356 miljoen in leningen.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de niet-(beurs)genoteerde beleggingen (IFRS level 3) niet juist gewaardeerd zijn en dat de toelichting niet voldoet aan relevante verslaggevingsvereisten.

Zoals beschreven in 'Onze controle-aanpak met betrekking tot frauderisico's', hebben wij het veronderstelde frauderisico inzake de opbrengstenverantwoording gekoppeld aan de indirecte beleggingsopbrengsten uit beleggingen in niet-(beurs)genoteerde fondsen, met name private equity, hedgefondsen en indirect vastgoed.

Waardering en toelichting van niet-(beurs)genoteerde financiële activa en passiva tegen reële waarde

Onze controleaanpak	Bij de controle van de beleggingen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van een andere accountant. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel, hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de beleggingen, rekening houdend met omvang en risicoprofiel van de beleggingen, en deze vastgelegd in instructies. Daarnaast hebben wij een kwaliteitsreview uitgevoerd met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden en de uitkomsten daarvan. Door deze werkzaamheden, gecombineerd met de hierna beschreven werkzaamheden, hebben wij voldoende en geschikte controle-informatie met betrekking tot de beleggingen verkregen om een oordeel te geven over de jaarrekening. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden, waaronder het evalueren van de juiste werking van de interne beheersmaatregelen, uitgevoerd op de waardering van de beleggingen per 31 december 2024. Inzake de alternatieve beleggingen omvatte de controle mede een onderzoek van de meest recente rapportages en de gecontroleerde jaarrekeningen 2024 voor zover beschikbaar, alsmede uitkomsten van back-testing procedures. Voor de waardering van de hypotheek en leningen omvatte de controle tevens een onderzoek van de gehanteerde waarderingsmodellen en de daarbij gehanteerde rentecurve, inclusief opslagen voor de risicokenmerken. Deze waarderingsmodellen hebben wij, waar nodig geacht, mede met gebruikmaking van de werkzaamheden van eigen waarderingspecialisten gecontroleerd. Tevens hebben wij de toelichtingen met betrekking tot de beleggingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering van de beleggingen zonder genoteerde marktprijzen per 31 december 2024, de indirecte beleggingsopbrengsten en de gerelateerde toelichting in de jaarrekening.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen

Risico

De voorziening pensioenverplichtingen betreft een significante post in de balans van het pensioenfonds. De voorziening pensioenverplichtingen dienen krachtens de Pensioenwet te worden gewaardeerd op marktwaarde. De waardering is gevoelig voor de gehanteerde (actuariële) veronderstellingen en schattingselementen.

Hier ligt een aantal belangrijke conventies aan ten grondslag namelijk dat voor de waardering uitgegaan wordt van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur, alsmede de meest recente informatie (tafels) omtrent de levensverwachting, zoals gepubliceerd door het Koninklijk Actuarieel Genootschap (AG). In aanvulling op de tafels wordt gecorrigeerd voor de ingeschatte ervaringssterfte bij het pensioenfonds, zijnde de fondsspecifieke ervaringssterfte.

Deze veronderstellingen hebben tezamen met de hoogte van de kostenopslag, waaraan eveneens schattingen ten grondslag liggen, bijzondere aandacht gehad in onze controle. Wij hebben aan de subjectieve elementen ervaringssterfte en kostenopslag van de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen een frauderisico gekoppeld en de waardering en de toelichting daarop als kernpunt van onze controle aangemerkt.

Het pensioenfonds heeft de waarderingsgrondslagen voor de voorziening pensioenverplichtingen beschreven in paragraaf "2.14 Voorziening pensioenverplichtingen" en een nadere toelichting opgenomen in "5 Voorziening pensioenverplichtingen", "2.2 Schattingswijzigingen" en "10 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen". Uit deze toelichting blijkt dat (schattings)wijzigingen hebben plaatsgevonden door aanpassing van de sterftetafel (toepassing van de meest recente AG-Prognosetafel). Volgens deze toelichting is de voorziening pensioenverplichtingen hierdoor € 40 miljoen lager uitgekomen.

Het in het kader van onze jaarrekeningcontrole in aanmerking genomen risico is dat de voorziening pensioenverplichtingen niet toereikend gewaardeerd en toegelicht zijn.

Waardering van en toelichting ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen

Onze controleaanpak	Bij de controle van de voorziening pensioenverplichtingen hebben wij gebruikgemaakt van de werkzaamheden van de certificerend actuaire van het pensioenfonds. De certificerend actuaire onderzoekt onder meer de toereikendheid van de voorziening pensioenverplichtingen en de naleving van een aantal specifieke wettelijke bepalingen. De certificerend actuaire heeft daarbij gebruikgemaakt van de door ons in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens, waaronder de pensioenaanspraken van deelnemers. Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel over de jaarrekening als geheel hebben wij met de certificerend actuaire onze planning, werkzaamheden, verwachtingen en uitkomsten afgestemd voor de controle van boekjaar 2024. Hierbij hebben wij specifiek aandacht gevraagd voor de toets van de ervaringssterfte op basis van de toegepaste prognosetafels en de effecten van de wijzigingen hierin, de toereikendheid van de kostenopslag, alsmede de toepassing van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur. Wij hebben de gehanteerde waarderingsgrondslagen geëvalueerd en controlewerkzaamheden uitgevoerd op de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen per 31 december 2024. Daartoe hebben wij ons een beeld gevormd van de redelijkheid van de aannames en schattingen van het bestuur met betrekking tot de gekozen actuariële grondslagen en de aanwezigheid van een consistente gedragslijn, alsmede de uitkomsten van het actuariële grondslagenonderzoek en de gehanteerde waarderingsgrondslagen besproken met de certificerend actuaire. Bij de uitvoering van deze werkzaamheden hebben wij eigen actuariële specialisten betrokken en specifiek de uitkomsten van de door het pensioenfonds uitgevoerde analyses op de ervaringssterfte en kostenopslag beoordeeld. Tevens hebben wij de toelichtingen ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen geëvalueerd.
Belangrijke observaties	Wij hebben geen materiële afwijkingen geconstateerd ten aanzien van de waardering per 31 december 2024 of de toelichting van de voorziening pensioenverplichtingen.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Benoeming

Wij zijn door het bestuur in 2016

benoemd als accountant van Stichting Shell Pensioenfonds vanaf de controle van het boekjaar 2016 en zijn sinds dat boekjaar tot nu toe de externe accountant.

Geen verboden diensten

Wij hebben geen verboden diensten geleverd als bedoeld in artikel 5, lid 1 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met EU-IFRS en met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om zijn werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden

waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds zijn activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Het besluit van het bestuur tot vaststelling van de jaarrekening is onderworpen aan de goedkeuring van de raad van toezicht.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de

onafhankelijkheidseisen. De sectie 'Informatie ter ondersteuning van ons oordeel' hierboven, bevat een informatieve samenvatting van onze verantwoordelijkheden en de uitgevoerde werkzaamheden als basis voor ons oordeel.

Onze controle bestond verder onder andere uit:

- het in reactie op de ingeschatte risico's uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Communicatie

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing. In dit kader geven wij ook een verklaring aan het bestuur op grond van artikel 11 van de Europese verordening betreffende specifieke eisen voor de wettelijke controles van financiële overzichten van organisaties van openbaar belang. De in die aanvullende verklaring verstrekte informatie is consistent met ons oordeel in deze controleverklaring.

Wij bevestigen aan de raad van toezicht en het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met de raad van

toezicht en het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht en het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Den Haag, 15 mei 2025

EY Accountants B.V.
w.g. S.B. Spiessens RA

Bijlagen

BIJLAGE 1: Bestuur, medezeggenschap, uitvoering en toezicht

Stichting Shell Pensioenfonds

In de Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF of het pensioenfonds) zijn pensioenregelingen ondergebracht van maatschappijen van de Shell Plc. Groep die tot het pensioenfonds zijn toegetreden. SSPF wordt bestuurd door een bestuur. De inhoud van de pensioenregelingen is vastgelegd in het reglement van het pensioenfonds.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit 4 werkgeversvertegenwoordigers (leden A), 2 werknemers-vertegenwoordigers (leden B) en 2 vertegenwoordigers namens de pensioengerechtigden (leden C). De leden A worden op voordracht van Shell Petroleum B.V. benoemd door het bestuur als vertegenwoordigers van de toegetreden maatschappijen. De leden B worden benoemd op voordracht van de Centrale Ondernemingsraad van Shell in Nederland. De leden C worden benoemd op voordracht van de leden C in het Verantwoordingsorgaan. Bij het vervullen van hun taak dienen de leden van het bestuur ervoor te zorgen dat alle belanghebbenden van het pensioenfonds zich op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

Verantwoordingsorgaan

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit 14 personen. Het Verantwoordingsorgaan geeft jaarlijks achteraf een oordeel over het beleid in het voorafgaande kalenderjaar en de wijze waarop dat beleid is uitgevoerd, alsmede over beleidskeuzes voor de toekomst. Het Verantwoordingsorgaan baseert zich bij zijn oordeel mede op de bevindingen

van de Raad van Toezicht. Verder adviseert het Verantwoordingsorgaan het bestuur gevraagd en ongevraagd over belangrijke aangelegenheden betreffende SSPF.

In het Verantwoordingsorgaan worden de werkgever, de werknemers en de pensioengerechtigden door respectievelijk 2, 3 en 9 leden vertegenwoordigd. De leden van het Verantwoordingsorgaan worden benoemd door het bestuur, de vertegenwoordigers van de toegetreden maatschappijen (leden A) op voordracht van Shell Petroleum B.V., de vertegenwoordigers van de deelnemers (leden B) rechtstreeks na verkiezing door de deelnemers en de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden (leden C) rechtstreeks na verkiezing door de pensioengerechtigden.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht (RvT) bestaat uit ten minste 3 en ten hoogste 4 natuurlijke personen die door Shell Petroleum B.V. worden benoemd. De leden van de RvT zijn onafhankelijk en laten dit tot uiting komen in het toezicht.

De RvT ziet toe op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. Ook staat de RvT het bestuur met raad ter zijde. De RvT betreft de naleving van de Code Pensioenfondsen door SSPF bij zijn taak.

Beleggingscommissie

De Beleggingscommissie adviseert het bestuur, gevraagd en ongevraagd, over het beleggingsbeleid en risicobeheersing. De Beleggingscommissie bestaat uit 4 bestuursleden, waaronder ten minste

een werkgevers- vertegenwoordiger (Lid A). Het bestuur benoemt de leden van de Beleggingscommissie. De Beleggingscommissie wordt bijgestaan door een externe onafhankelijke beleggingsadviseur.

Directie en vermogensbeheer

Het pensioenfonds heeft Shell Pensioenbureau Nederland B.V. (SPN) aangesteld als Directeur. SPN ondersteunt het bestuur, ziet toe op de activiteiten die SSPF heeft uitbesteed (pensioenadministratie en deelnemerscommunicatie) en adviseert het bestuur over het pensioenbeleid. Tevens ondersteunt SPN het bestuur bij het toezicht op het vermogensbeheer en op het terrein van risicobeheersing. SPN heeft een Raad van Commissarissen bestaande uit 2 personen die zijn benoemd door de aandeelhouder. De Raad van Commissarissen heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van en de uitvoering door de Directie en op de algemene gang van zaken, waaronder de interne controle en daarnaast de Directie van SPN van advies te dienen.

Shell Asset Management Company B.V. (SAMCo) is door het pensioenfonds aangesteld voor het beheren van het vermogen en het adviseren van het bestuur over het beleggingsbeleid. SPN en SAMCo zijn vennootschappen behorende tot de Shell Plc. Groep.

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)

De taak van DNB omvat onder meer het houden van toezicht op de Statuten, de Reglementen en de Uitvoeringsovereenkomst van SSPF met de werkgever, toezicht op de financiële en actuariële opzet van het pensioenfonds en het toetsen van de bestuursleden en de

medebeleidsbepalers op geschiktheid en betrouwbaarheid. Voorts worden de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) en de uitvoering daarvan, de jaarstukken en overige relevante bescheiden door DNB beoordeeld.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

De AFM houdt toezicht op de wettelijk verplichte informatieverstrekking door het pensioenfonds. Doel van die informatie is het geven van overzicht over de eigen pensioensituatie, het verhogen van het bewustzijn over de individuele pensioenvoorziening zodat een goed inzicht ontstaat in het pensioen, alsmede het activeren van aanspraak- en pensioengerechtigden tot pensioenplanning als onderdeel van de bredere individuele financiële planning.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris geeft jaarlijks een verklaring af of SSPF heeft voldaan aan de eisen als bedoeld in artikel 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hiertoe worden alle door de certificerend actuaris noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

Onafhankelijke accountant

De onafhankelijke accountant geeft jaarlijks een controleverklaring af bij de door het pensioenfonds gepubliceerde jaarrekening en bij de jaarlijkse DNB staten. Hieraan voorafgaand worden alle hiertoe door de onafhankelijke accountant noodzakelijk geachte controles uitgevoerd.

BIJLAGE 2: Personalia en benoemingen

Personalia van bestuurders per 15 mei 2025.

Benoemingen vanaf 1 januari 2024 tot en met 15 mei 2025.

BESTUUR

LEDEN A

dhr. M.J. ten Brink (1960), voorzitter

Beroep	Directeur/eigenaar Invea Advies
Relevante nevenfuncties	Geen
Eerste benoeming	1 juli 2020
Afloop huidige termijn	1 juli 2027

mw. W. Bulsink (1987)

Beroep	HR Manager Pernis, HR Netherlands and Benefrux Operations, Shell Nederland B.V.
Relevante nevenfuncties	Geen
Eerste benoeming	1 april 2025
Afloop huidige termijn	1 april 2029

dhr. E.N.T. Kunkels (1970)

Beroep	Executive Vice-President Controller bij Shell plc, in deze hoedanigheid tevens bestuurder bij enkele bedrijven waarin Shell plc een belang heeft.
Relevante nevenfuncties	Geen
Eerste benoeming	13 oktober 2021
Afloop huidige termijn	13 oktober 2025

mw. J.M. Schenk (1971)

Beroep	Head of Tax for Acquisitions, Divestments and New Business Development bij Shell International B.V., in deze hoedanigheid tevens bestuurder bij enkele bedrijven waarin Shell Plc. een belang heeft.
Relevante nevenfuncties	Lid van het Transfer Pricing Committee van de Verenigde Naties
Eerste benoeming	6 februari 2023
Afloop huidige termijn	6 februari 2027

LEDEN B

mw. F.E.Y van Binsbergen-Stierum (1967)

Beroep	Directeur/eigenaar interim-management & consultancy bureau At Firm Base
Relevante nevenfuncties	Niet-uitvoerend bestuurslid bij Stichting Pensioenfonds van de Metalektro (PME), Lid van de Raad van Toezicht bij Stichting Pensioenfonds Provisum Lid Raad van Commissarissen bij pensioenuitvoeringsorganisatie DPS Lid van de Raad van Advies van de master Integrale Bedrijfsvoering De Haagse Hogeschool
Eerste benoeming	24 februari 2020
Afloop huidige termijn	24 februari 2027

dhr. B.C. van der Leer (1958)

Beroep	Geen (gepensioneerd)
Relevante nevenfuncties	Penningmeester bij Stichting Dillenburg
Eerste benoeming	10 maart 2017
Afloop huidige termijn	10 maart 2027

LEDEN C

mw. J.P. Messerschmidt-Otten (1967)

Beroep	Directeur/eigenaar van TB&E Advice
Relevante nevenfuncties	Sleutelfunctiehouder Interne Audit bij Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) Niet-uitvoerend bestuurslid bij Pensioenfonds KPN Lid Raad van Commissarissen en Voorzitter Auditcommissie BMW Finance N.V./ BMW International Investment B.V. Lid Bestuur/Penningmeester Stichting Biesieklette
Eerste benoeming	17 januari 2023
Afloop huidige termijn	17 januari 2027

Vacature (voordracht voor kandidaat-bestuurslid C heeft inmiddels plaatsgevonden)

dhr. M.P.A. Minderhoud (1950) (tot 1 februari 2025)

VERANTWOORDINGSORGAAN

LEDEN A

dhr. M.W. Borggreven (1969) (vanaf 22 maart 2024)
dhr. R.P.J. Jansen (1965) (tot 22 maart 2024)
mw. S.M.T. van Sadelhoff (1984)

LEDEN B

dhr. H.P. van Arkel (1969), waarnemend voorzitter
dhr. J. Lunenburg (1968), secretaris
dhr. J.H.M. Taalman (1969)

LEDEN C

dhr. B. Zijlmans (1963), voorzitter (tot 1 april 2025)
mw. G.O.M. Alkemade (1962)
mw. J. Boerman (1965)
dhr. H.J. Burks (1955) (vanaf 1 april 2025)
dhr. G.M.M. Hertogh (1957)
dhr. F. Lacon (1966)
dhr. E. Neefjes (1963)
dhr. R.J.X. Wanders (1959)
mw D. Wind (1959)

RAAD VAN TOEZICHT

Dhr. J.S.T. Tiemstra (1952), voorzitter

Beroep	Directeur/eigenaar Drs. J.S.T. Tiemstra Management Services BV.
Relevante nevenfuncties	Voorzitter Stichting Preferente Aandelen Wolters Kluwer Lid Bestuur Stichting Administratie Kantoor Twentsche Kabel Holding
Eerste benoeming	1 februari 2022
Afloop huidige termijn	1 februari 2026

dhr. H.A.W. Clijsen (1971)

Beroep	Algemeen Directeur PGB Pensioendiensten
Relevante nevenfuncties	Lid Advies en Uitvoeringraad van de Pensioenfederatie
Eerste benoeming	15 mei 2023
Afloop huidige termijn	15 mei 2027

Mw. I. Vermeeren-Keijzers (1970)

Beroep	Partner Jones Day Amsterdam, Pensions & Labour & Employment
Relevante nevenfuncties	Lid van de Raad van Toezicht van pensioensporenfondsen APG Lid Adviescommissie Pensioenrecht Nederlandse Orde van Advocaten Lid Raad van Advies Netherlands Investment Managers Forum (NIMF) Lid Raad van Advies Pensioenrecht Nederlandse Orde van Advocaten Docent AOM Universiteit van Amsterdam
Eerste benoeming	21 juni 2021
Afloop huidige termijn	21 juni 2025

BELEGGINGSCOMMISSIE

LEDEN A

dhr. E.N.T. Kunkels (1970), voorzitter
mw. J.M. Schenk (1971), waarnemend voorzitter

LEDEN B

mw. F.E.Y van Binsbergen-Stierum (1967)

LEDEN C

Vacature (voordracht voor kandidaat-lid C heeft inmiddels plaatsgevonden)

SLEUTELFUNCTIEHOUDERS

SLEUTELFUNCTIEHOUDER RISICOBEBEER

dhr. B.C. van der Leer (1958)

SLEUTELFUNCTIEHOUDER ACTUARIAAT

dhr. H.C.J. Veerman AAG RBA (1977)

SLEUTELFUNCTIEHOUDER INTERNAL AUDIT

mw. J.P. Messerschmidt-Otten (1967)

DIRECTEUR

Shell Pensioenbureau Nederland B.V.

DIRECTIE SPN & MEDEBELEIDBEPALERS BIJ SSPF

dhr. K. Yildirim (1967)

Beroep	General Manager bij Shell Pensioenbureau Nederland B.V.
Relevante nevenfuncties	Uitvoerend bestuurslid bij Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) Lid Bestuur Pensioenfederatie Lid "Beraad Implementatie Wtp" van de Pensioenfederatie Lid Bestuur Stichting Pensioenregister Lid Bestuur Stichting for the Holding and Administration of Shares under the Royal Dutch Shell Employee Share Plans Lid Raad van Toezicht Universiteit Leiden
Eerste benoeming	1 mei 2018
Afloop huidige termijn	1 mei 2026

dhr. M.P. van 't Zet (1972)

Beroep	Senior Legal Counsel and Compliance Officer bij Shell Pensioenbureau Nederland B.V.
Relevante nevenfuncties	Uitvoerend bestuurslid bij Shell Nederland Pensioenfonds Stichting (SNPS) Lid Commissie Pensioenzaken bij Pensioenfederatie Lid Strategiegroep Europa bij de Pensioenfederatie Lid Stichtingsraad Netspar Docent Stichting Pensioenopleidingen
Eerste benoeming	1 mei 2018
Afloop huidige termijn	1 mei 2026

RAAD VAN COMMISSARISSEN

dhr. R.D. Hickman (1966), voorzitter
mw. J.B.G.A. Abels (1978)

ACTUARIS

Triple A Risk Finance Certification B.V.

ACCOUNTANT

EY Accountants B.V.

**BIJLAGE 3: Mutaties
deelnemersbestand**

Het volgende overzicht toont de mutaties in het deelnemersbestand. De aantallen deelnemers zijn in natuurlijke personen uitgedrukt. Het aantal actieve deelnemers is ultimo

2024 4.882 (2023: 5.206). Het totaal aantal actieve deelnemers, gewezen deelnemers en ingegane pensioenen is 29.681 ultimo 2023 (2023: 30.284).

Mutatie aantal actieve deelnemers

	2024	2023
Aantal op 1 januari	5.206	5.453
Afname als gevolg van:		
- toekennen van ouderdomspensioen	79	71
- toekennen van arbeidsongeschiktheidspensioen	20	16
- uitdiensttredingen/-toetreding	223	159
- overlijden	2	1
- vervallen	-	-
Totale afname	324	247
Aantal op 31 december	4.882	5.206

Mutatie aantal pensioengerechtigden

	2024	2023
Aantal op 1 januari	18.610	18.702
Toename als gevolg van in betaling komen van:		
- ouderdomspensioen	650	631
- overige oorzaken	-	-
- arbeidsongeschiktheidspensioen	20	16
- partnerpensioen	356	376
- wezenpensioen	36	7
- uitgestelde pensioenen	-	-
Totale toename	1.062	1.030
Afname als gevolg van:		
- overlijden gepensioneerden	527	553
- overlijden partners	404	436
- beëindiging wezenpensioen	-	2
- afkoop kleine pensioenen	14	24
- overige oorzaken	123	107
Totale afname	1.068	1.122
Aantal op 31 december	18.604	18.610

Mutatie aantal gewezen deelnemers

	2024	2023
Aantal op 1 januari	6.468	6.798
Toename als gevolg van:		
- uitdiensttredingen	223	159
- overige oorzaken	98	79
Totale toename	321	238
Afname als gevolg van:		
- overlijden	23	14
- waardeoverdracht	3	4
- pensionering	568	550
- overige oorzaken	-	-
Totale afname	594	568
Aantal op 31 december	6.195	6.468
Totaal aantal op 31 december	29.681	30.284

BIJLAGE 4: SFDR

Onderstaand de toelichting conform Annex IV van de Sustainable Finance Disclosure regulation.

Duurzame belegging: een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoestelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852, waarbij een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten** is vastgesteld. In de verordening is geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten vastgesteld. Duurzame beleggingen met een milieudoelstelling kunnen al dan niet in overeenstemming zijn met de Taxonomie.

Model voor de periodieke informatieverschaffing voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF)
Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 21380060ZQ4A1SOYK780

Ecologische en/of sociale kenmerken (E/S-Kenmerken)

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

Ja

Er zijn duurzame beleggingen met een milieudoestelling gedaan: ____%

in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

Dit product heeft de volgende duurzame beleggingen met een sociale doelstelling gedaan: ____%

Nee

Het product promootte ecologische/Sociale (E/S) kenmerken en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel van duurzame beleggingen van ____%

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

met een sociale doelstelling

Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en /of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Dit financiële product belegt in meerdere activaklassen. De volgende tabel geeft de E/S-kenmerken aan die door dit product worden bevorderd.

Tabel 1: Indicatoren voor ieder gepromote E/S-kenmerken

Kenmerk	Omschrijving
Behalen van lagere broeikas intensiteit	Delen van dit product (25,9%) zijn gericht op het bereiken van een lagere koolstofintensiteit (scope 1 + 2 broeikasgasemissies ¹ ten opzichte van de omzet in USD, uitgedrukt als ton CO ₂ eq/USD mln-inkomsten) dan een standaard (niet-ESG) moederbenchmark. Referentiebenchmarks worden aangewezen om het kenmerk te bereiken.
Stimuleren van goed bestuur	Delen van dit product (25,9%) zijn gericht op het behalen van een hogere corporate governance rating dan een standaard (niet-ESG) moederbenchmark. Referentie benchmarks worden aangewezen om het kenmerk te bereiken.
Uitsluitingen op basis van bedrijfsactiviteiten	Dit product investeert niet in entiteiten die betrokken zijn bij clustermunie, antipersoonsmijnen, biologische en chemische wapens en kernwapens in strijd met het non-proliferatieverdrag.
ESG-inclusiecriteria	Delen van dit product voldoen aan minimale inclusiecriteria. Dit betreft een van de volgende zaken: • Minimale governance score van de Wereldbank waaraan (quasi-) soevereine uitgevende instanties moeten voldoen om ze in het belegbare universum te kunnen opnemen; een referentiebenchmark wordt aangewezen om het kenmerk te bereiken; • Geen blootstelling aan landen die onderworpen zijn aan een VN-wapenembargo; een referentiebenchmark wordt aangewezen om het kenmerk te bereiken; en • Voldoende esg-integratieniveau met betrekking tot extern beheerde fondsen² die worden beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat wordt beheerd door de fiduciaire beheerder.
ESG-rapportagevereisten	Delen van dit product (32%) bevorderen de naleving van een ESG-rapportagevereiste met betrekking tot externe beheerders/extern beheerde fondsen. Het gaat hierbij om rapportage op basis van het UN Principles of Responsible Investment (PRI) rapportagekader of de Global Real Estate Sustainability Benchmark (GRESB).

De gepromote E&S-kenmerken zijn in 2024 allemaal gehaald.

¹ Scope 1-emissies zijn directe broeikasgasemissies (BKG) uit bronnen die eigendom zijn van of gecontroleerd worden door het bedrijf. Scope 2-emissies zijn indirecte broeikasgasemissies die afkomstig zijn van de opwekking van elektriciteit, stoom, verwarming en koeling die door het bedrijf voor eigen verbruik worden gekocht. (Bron: CDP)

² Deze toelichtingen maken een onderscheid tussen de fiduciaire beheerder en andere beheerders, gezamenlijk aangeduid door 'externe beheerders' of 'extern beheerde fondsen'. Vanwege de aard van de relatie tussen Stichting Shell Pensioenfonds en haar fiduciair beheerder verschillen de verwachtingen die worden gesteld met betrekking tot het monitoren van het door de fiduciair beheerder beheerde vermogen van die met betrekking tot externe beheerders.

Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?

Tabel 2 prestatie van duurzaamheidsindicatoren over 2024

KENMERK	OMSCHRIJVING	2024
Behalen lagere broeikasgas intensiteit.	Broeikasintensiteit van de portefeuille, uitgedrukt als ton CO ₂ eq/USD mln omzet (gewogen gemiddelde).	Verbetering aandelen 27% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 36% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index.
Stimuleren van goed bestuur	Gewogen gemiddelde van scores van goed bestuur van bedrijven.	Verbetering aandelen 5% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 7% verbetering in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index.
Uitsluitingen op basis van bedrijfsactiviteiten	Geen blootstelling van de portefeuille aan entiteiten die betrokken zijn bij clusterminerie, antipersoonsmijnen, biologische en chemische wapens en entiteiten die betrokken zijn bij kernwapens in strijd met het Non-proliferatieverdrag.	35 uitsluitingen per december 2024 en geen blootstelling aan uitgesloten uitgevende instanties.
	Verbintenis van beheerders van nieuwe extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) om ofwel (a) beleggingen in uitgevende instellingen (indien van toepassing) of beleggingsactiviteiten op de uitsluitingslijst te verbieden, ofwel (b) dergelijke blootstellingen te melden, waarbij de verwachting 0% blootstelling is.	Verkregen toezegging voor alle nieuwe fondsen.
ESG-inclusiecriteria	Geen portefeuilleblootstelling aan overheids-/quasi-soevereine uitgevende instanties die niet voldoen aan de minimaal vastgestelde Governance-score van de Wereldbank (alleen van toepassing op staatsobligaties).	Bereikt
	Geen portefeuilleblootstelling aan soevereine/quasi-soevereine uitgevende instanties die onderworpen zijn aan een VN-wapenembargo (alleen van toepassing op staatsobligaties).	Bereikt
	Beoordelingsresultaten met betrekking tot nieuwe extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) met betrekking tot de mate waarin esg voldoende is opgenomen, beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat door de fiduciair beheerder wordt beheerd; een score van 3 op 5 wordt voor deze beoordeling als 'voldoende' beschouwd.	100% van de fondsen bevatten voldoende ESG (het streven is dat de meerderheid van de nieuw geselecteerde extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) voldoende ESG bevat, zoals beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat wordt beheerd door de fiduciaire beheerder, waarbij een score van ten minste 3 op 5 duidt op 'voldoende niveau van ESG-opname').
ESG-rapportagevereisten	Portefeuilleblootstelling aan extern beheerde fondsen waarvan de beheerders rapporteren aan PRI (van toepassing op alle extern beheerde activaklassen anders dan onroerend goed).	83% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde fondsen (exclusief vastgoed) rapporteert aan PRI, gemeten naar marktwaarde).
	Blootstelling van de portefeuille aan extern beheerde fondsen die rapporteren aan GRESB (alleen van toepassing op woningen).	56% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde vastgoedfondsen rapporteert aan GRESB, gemeten naar marktwaarde).

...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?

Tabel 3 prestatie van duurzaamheidsindicatoren over 2024-2022

KENMERK	OMSCHRIJVING	2024	2023	2022
Behalen lagere broeikasgas intensiteit.	Broeikasintensiteit van de portefeuille, uitgedrukt als ton CO ₂ eq/USD mln omzet (gewogen gemiddelde).	Verbetering aandelen 27% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 36% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index.	Verbetering aandelen 21% in 2023 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 41% in 2023 ten opzichte van de relevante reguliere index.	Verbetering aandelen 18% in 2022 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 39% in 2022 ten opzichte van de relevante reguliere index.
Stimuleren van goed bestuur	Gewogen gemiddelde van scores van goed bestuur van bedrijven.	Verbetering aandelen 5% in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 7% verbetering in 2024 ten opzichte van de relevante reguliere index.	Verbetering aandelen 5% in 2023 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 8% verbetering in 2023 ten opzichte van de relevante reguliere index.	Verbetering aandelen 6% in 2022 ten opzichte van de relevante reguliere index. Verbetering bedrijfsobligaties 9% verbetering in 2022 ten opzichte van de relevante reguliere index.
Uitsluitingen op basis van bedrijfs-activiteiten	Geen blootstelling van de portefeuille aan entiteiten die betrokken zijn bij clustermunitie, antipersoonsmijnen, biologische en chemische wapens en entiteiten die betrokken zijn bij kernwapens in strijd met het Non-proliferatieverdrag.	35 uitsluitingen per december 2024 en geen blootstelling aan uitgesloten uitgevende instanties.	33 uitsluitingen per december 2023 en geen blootstelling aan uitgesloten uitgevende instanties.	25 uitsluitingen per december 2022 en geen blootstelling aan uitgesloten uitgevende instanties.
	Verbintenis van beheerders van nieuwe extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) om ofwel (a) beleggingen in uitgevende instellingen (indien van toepassing) of beleggingsactiviteiten op de uitsluitingslijst te verbieden, ofwel (b) dergelijke blootstellingen te melden, wanneer de verwachting 0% blootstelling is.	Verkregen toezegging voor alle nieuwe fondsen.	Verkregen toezegging voor alle nieuwe fondsen.	Verkregen toezegging voor alle nieuwe fondsen.

KENMERK	OMSCHRIJVING	2024	2023	2022
ESG-inclusie-criteria	Geen portefeuilleblootstelling aan overheids-/quasi-soevereine uitgevende instanties die niet voldoen aan de minimaal vastgestelde Governance-score van de Wereldbank (alleen van toepassing op staatsobligaties).	Bereikt	Bereikt	Bereikt
	Geen portefeuilleblootstelling aan soevereine/quasi-soevereine uitgevende instanties die onderworpen zijn aan een VN-wapenembargo (alleen van toepassing op staatsobligaties).	Bereikt	Bereikt	Bereikt
	Beoordelingsresultaten met betrekking tot nieuwe extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) met betrekking tot de mate waarin esg voldoende is opgenomen, beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat door de fiduciair beheerder wordt beheerd; een score van 3 op 5 wordt voor deze beoordeling als 'voldoende' beschouwd.	100% van de fondsen bevatten voldoende ESG (het streven is dat de meerderheid van de nieuw geselecteerde extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) voldoende ESG bevat, zoals beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat wordt beheerd door de fiduciaire beheerder, waarbij een score van ten minste 3 op 5 duidt op 'voldoende niveau van ESG-opname').	100% van de fondsen bevatten voldoende ESG (het streven is dat de meerderheid van de nieuw geselecteerde extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) voldoende ESG bevat, zoals beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat wordt beheerd door de fiduciaire beheerder, waarbij een score van ten minste 3 op 5 duidt op 'voldoende niveau van ESG-opname').	67% van de fondsen bevatten voldoende ESG (het streven is dat de meerderheid van de nieuw geselecteerde extern beheerde fondsen (geselecteerd op of na 1 januari 2022) voldoende ESG bevat, zoals beoordeeld op basis van criteria die zijn vastgesteld in een kader dat wordt beheerd door de fiduciaire beheerder, waarbij een score van ten minste 3 op 5 duidt op 'voldoende niveau van ESG-opname').
ESG-rapportage-vereisten	Portefeuilleblootstelling aan extern beheerde fondsen waarvan de beheerders rapporteren aan PRI (van toepassing op alle extern beheerde activaklassen anders dan onroerend goed).	83% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde fondsen (exclusief vastgoed) rapporteert aan PRI, gemeten naar marktwaarde).	83% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde fondsen (exclusief vastgoed) rapporteert aan PRI, gemeten naar marktwaarde).	78% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde fondsen (exclusief vastgoed) rapporteert aan PRI, gemeten naar marktwaarde).
	Blootstelling van de portefeuille aan extern beheerde fondsen die rapporteren aan GRESB (alleen van toepassing op particulier vastgoed).	56% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde vastgoedfondsen rapporteert aan GRESB, gemeten naar marktwaarde).	61% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde vastgoedfondsen rapporteert aan GRESB, gemeten naar marktwaarde).	61% van de portefeuilleblootstelling (de fiduciair beheerder streeft ernaar dat meer dan 60% van de extern beheerde vastgoedfondsen rapporteert aan GRESB, gemeten naar marktwaarde).

De belangrijkste ongunstige effecten

zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

Hoe heeft dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

In 2024 werd in dit product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten (Principle Adverse Impacts - "PAI's") op duurzaamheidsfactoren. Investerings in dit product maakten deel uit van een proces om PAI's te meten en te monitoren. Dit proces omvat de identificatie en prioritering van PAIs en de overweging van mogelijke acties om PAI's te verminderen of te vermijden.

PAI-indicatoren worden geprioriteerd op basis van de ernst van de negatieve effecten, hun relatieve positionering (bijvoorbeeld ten opzichte van andere portefeuilles, tussen activaklassen, ten opzichte van een referentiebenchmark, ten opzichte van relevante peer disclosures en/of bekende beste praktijken, of ten opzichte van een toepasselijke beleids- of regelgevingsstandaard), onderliggende gegevenskwaliteit en de voorkeuren van begunstigten met betrekking tot ESG.

Op basis van een evaluatie van de geprioriteerde indicatoren worden, waar passend, acties voorgesteld voor dit financiële product, hetzij op het niveau van individuele uitgevende instanties of fondsen (bv. betrokkenheid, (gedeeltelijke) desinvestering, uitsluiting) en/of op het algemene beleids-/strategieniveau (bv. door de invoering van nieuwe regels of streefdoelen).

Een gedetailleerde toelichting op de PAI's is verstrekt in de specifieke PAI verklaring die op de SSPF-website is gepubliceerd.

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

De lijst bevat de beleggingen die **het grootste aandeel beleggingen** van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode te weten 2024.

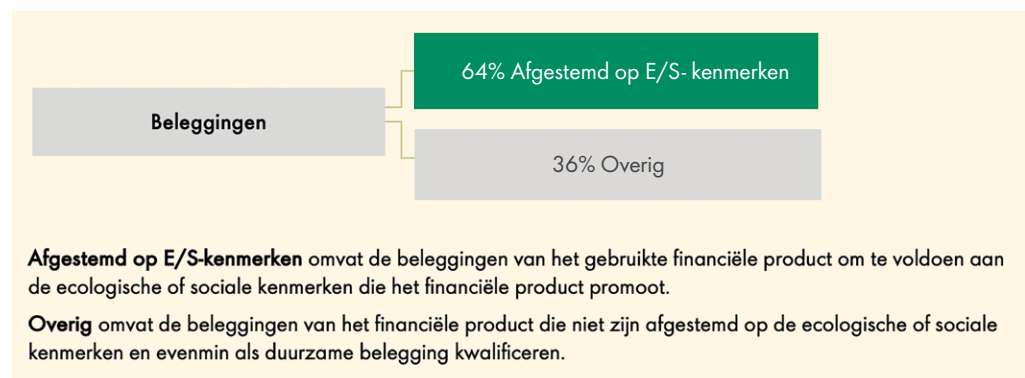
Grote investeringen	Sector	% Assets	Land
MUNT HYPOTHEKEN II	Hypotheke	5%	Nederland
Frankrijk 0.1 07/25/53	Staatsleningen	2%	Frankrijk
Duitsland 0.1 04/15/46	Staatsleningen	2%	Duitsland
Duitsland 0.1 04/15/33	Staatsleningen	1%	Duitsland
MUNT HYPOTHEKEN	Hypotheke	1%	Nederland
Frankrijk 0.1 07/25/47	Staatsleningen	1%	Frankrijk
Nederland 0 01/15/38	Staatsleningen	1%	Nederland
Frankrijk 0.3 05/25/28	Staatsleningen	1%	Frankrijk
Frankrijk 0 11/25/29	Staatsleningen	1%	Frankrijk
Frankrijk 1 3/4 05/25/66	Staatsleningen	1%	Frankrijk
Europese Unie 3 03/04/53	Staatsleningen	1%	België
AXA IM CRE fonds	Vastgoed-leningenfond	1%	Luxemburg
Frankrijk 0.3 05/25/53	Staatsleningen	1%	Frankrijk
Europese Unie 0.45 07/04/41	Staatsleningen	1%	België
Duitsland 1 05/15/38	Staatsleningen	1%	Duitsland

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

Hoe zag de activa allocatie eruit?

In 2024 was op basis van de gemiddelde assetallocatie van het product 64% van de beleggingen afgestemd op E/S-kenmerken. De resterende 36% vertegenwoordigt beleggingen die niet bijdragen aan een van de specifieke E- of S-kenmerken die door dit financiële product worden gepromoot, namelijk staatsschuld van ontwikkelde markten, bedrijfsleningen, derivaten en contanten.

In welke economische sectoren werd belegd?

Energie	1%
Grondstoffen	2%
Industrieel	6%
Discretionaire consumentengoederen	5%
Basis consumentengoederen	2%
Gezondheidszorg	3%
Financieel	12%
Informatie Technologie	7%
Communicatiediensten	2%
Utilities	1%
Vastgoed	4%
N.v.t.	55%

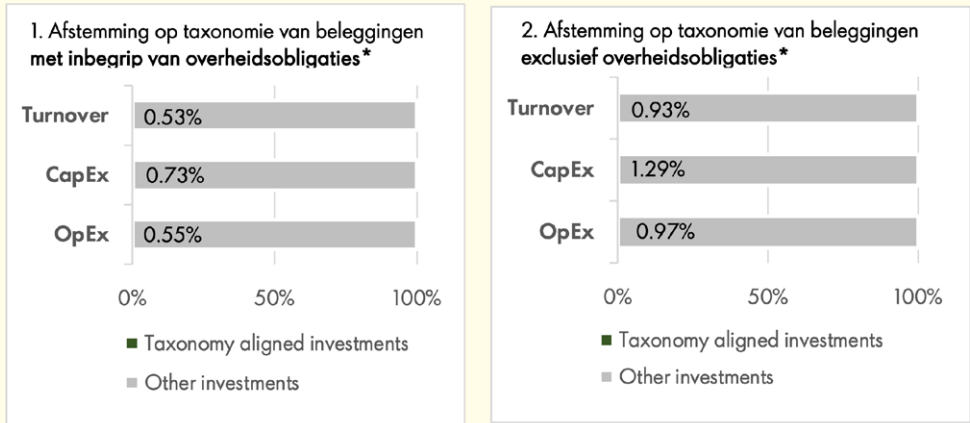
De categorie "n.v.t." omvat staatsobligaties, hypotheekleningen en andere leningen, de meeste afgeleide instrumenten, contanten en een beperkt aantal deelnemingen met betrekking tot instrumenten waarvoor de sectorclassificatie "relevant" is, maar waarvoor geen gegevens beschikbaar zijn.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die aangeeft hoe “groen” de ondernemingen waarin is belegd vandaag zijn;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen zijn gedaan door de ondernemingen waarin is belegd die relevant zijn voor transitie naar een groene economie.
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die de groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd weerspiegelen.

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een milieudoestelling afgestemd op de EU-taxonomie?

De onderstaande grafieken tonen het percentage beleggingen dat was afgestemd op de EU-Taxonomie.

*Voor deze grafieken omvatten “overheidsobligaties” alle blootstellingen aan overheidsschulden.

Informatie over de afstemming van de EU-taxonomie is niet beschikbaar of niet relevant voor 72% (inclusief staatsobligaties) of 50% (zonder staatsobligaties) van het financiële product naar marktwaarde. Daarom wordt voor deze 72% en 50% een taxonomie-uitlijning van 0% verondersteld. Dit wordt ook gedaan voor een deel van de aandelen- en bedrijfsobligatieportefeuilles waar geen gegevens voor individuele uitgevende instanties beschikbaar zijn.

Heeft het financiële product geïnvesteerd in activiteiten op het gebied van fossiel gas en/of kernenergie die voldoen aan de EUT-taxonomie?

☐ Ja

☐ In fossiel gas

☒ Nee

☐ In kernenergie

Faciliterende

activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een milieudoelstelling.

Transitieactiviteiten

zijn activiteiten waarvoor nog een koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissie-niveaus hebben die overeenkomen met de beste prestaties

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

Type activiteit	Factor	Portefeuille in lijn met taxonomie (portefeuille incl. staatsobligaties)	Portefeuille in lijn met taxonomie (portefeuille excl. staatsobligaties)
Faciliterend	Omzet	0,22%	0,39%
	CAPEX	0,29%	0,51%
	OPEX	0,28%	0,49%
Transitie	Omzet	0,04%	0,07%
	CAPEX	0,07%	0,12%
	OPEX	0,04%	0,07%

Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperioden?

Totale product	2024	2023
Reporting category	% alignment	
Turnover	0.53%	0.41%
CAPEX	0.73%	0.63%
OPEX	0.55%	0.49%

Totale product exclusief staatsleningen	2024	2023
Reporting category	% alignment	
Turnover	0.93%	0.73%
CAPEX	1.29%	1.14%
OPEX	0.97%	0.89%

Welke beleggingen zijn opgenomen in 'overig'? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

Het type beleggingen dat is opgenomen in de categorie '2 Overig' wordt beschreven in de bovenstaande sectie 'hoe zag de asset allocatie eruit?'.

Er zijn bepaalde ecologische- en sociale waarborgen met betrekking tot sommige van deze investeringen. Voor staatsobligaties zijn namelijk zowel de kenmerkende "ESG-inclusiecriteria" (gerelateerd aan de minimale governance score van de Wereldbank en het VN-wapenembargo) als het due diligence-proces voor negatieve effecten formeel van toepassing, hoewel de impact ervan op staatsobligaties voor ontwikkelde markten naar verwachting beperkt of nihil zal zijn. Met betrekking tot niet-publieke leningen worden dergelijke leningen door de fiduciair beheerder van geval tot geval beoordeeld, afhankelijk van materiële ESG-overwegingen met betrekking tot een specifieke belegging.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

- Het rekening houden met de koolstofintensiteit wordt in de portefeuille geïmplementeerd door het gebruik van aangepaste ESG-benchmarks en tracking error-restricties
- Het rekening houden met governance wordt in de portefeuille geïmplementeerd door het gebruik van aangepaste ESG-benchmarks en tracking-error restricties
- De uitsluitingslijst voor bedrijfsleningen en aandelen op basis van de belangrijkste negatieve effecten wordt periodiek herzien, bijgewerkt en gedistribueerd en de naleving van de uitsluitingslijst wordt gecontroleerd
- Uitsluitingsvereisten voor bedrijfsleningen en aandelen worden meegenomen in contracten met nieuwe fondsen/fondsbeheerders
- De lijst met (quasi-)soevereine uitgevende instanties die niet voldoen aan de Governance-score van de Wereldbank en/of onderworpen zijn aan het VN-wapenembargo wordt periodiek herzien, bijgewerkt en verspreid, en de naleving van de lijst wordt gecontroleerd
- Er is een klimaatbeleid geformuleerd om klimaatrisico te mitigeren. Hierbij wordt beleid gevoerd dat ondernemingen in staat stelt de transitie in lijn met de Parijs-doelstellingen te maken. Naast engagement en voting worden de doelstellingen waar ondernemingen (maar ook op een gegeven moment landen) aan moeten voldoen in de loop der tijd steeds hoger.
- Potentiële extern beheerders worden beoordeeld op hun niveau van ESG-integratie en de uitkomst van de beoordeling wordt opgenomen in relevante beleggingsvoorstellen
- Het aandeel extern beheerde fondsen dat rapporteert aan PRI of GRESB wordt continu gemonitord (zoals vermeld is het de verwachting dat minimaal 60% van de fondsen hieraan voldoet – in de praktijk is dat 83% voor PRI en 61% voor GRESB).

Referentiebenchmarks

zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product voldoet aan de ecologische of sociale kenmerken die dat product promoot.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Het financiële product betreft de Stichting Shell Pensioenfonds (SSPF). Op grond hiervan, het feit dat het fonds gesloten is en vanwege de specifieke kenmerken van het fonds, zijn wij van mening dat er geen referentiebenchmark van toepassing is op het product.

Op een lager niveau maakt dit product echter gebruik van referentiebenchmarks voor het bereiken of het monitoren van het bereiken van sommige van de kenmerken die door het product worden bevorderd. Het gaat om de kenmerken 'lagere koolstofintensiteit' en 'verbeterde governance' met betrekking tot aandelen- en bedrijfskredietportefeuilles, en 'ESG-inclusiecriteria' met betrekking tot staatsschuld. Zie voor meer informatie de sfdp-precontractuele informatie die beschikbaar zijn op de SSPF-website.

● In welk opzicht verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Lagere koolstofintensiteit en verbeterde governance: Met betrekking tot de kenmerken 'lagere koolstofintensiteit' en 'verbeterde governance' worden aangepaste benchmarks ontworpen met als doel 10% hogere governance rating en 25% reductie van de koolstofintensiteit ten opzichte van een standaard (niet-ESG) benchmark. De risico/rendementskenmerken van de aangepaste ESG-benchmarks zijn vergelijkbaar met de standaard (niet-ESG) benchmarks, met beperkte afwijkingen (tracking error) en transacties die nodig zijn om de kenmerken te bereiken.

ESG-inclusiecriteria – staatsobligaties: De standaardbenchmark bevat uitgevende instanties die volledig zijn uitgesloten van de aangepaste index.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten aanzien van de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?

De fiduciair beheerder is verantwoordelijk voor de afstemming tussen de betreffende beleggingsstrategie en de samenstelling en actualisering van specifieke indices die als referentiebenchmarks zijn aangewezen en bevestigt dat de relevante portefeuilles de eerder beschreven E&S-kenmerken hebben bereikt. Verdere informatie over aandelen en bedrijfsobligaties is te vinden in tabel 2.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

n.v.t.

● Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?

n.v.t.

BIJLAGE 5: Begrippenlijst pensioenen, beleggingsrisico's

PENSIOENEN

ABTN

Actuariële en bedrijfstechnische nota. Een document waarin het uitvoeringsbeleid en de beheersstructuur van het pensioenfonds zijn vastgelegd.

(AG) Prognose tafels

Tabel met verwacht toekomstig verloop van sterftekansen van de Nederlandse bevolking.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Pensioen dat een deelnemer ontvangt als hij door arbeidsongeschiktheid niet meer kan werken.

Autoriteit Financiële Markten (AFM)

Toeziachter op pensioenfondsen (gedragstoezicht) sinds 1 januari 2007.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad geeft de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen 12 maanden weer.

Dekkingsgraad

De verhouding tussen het vermogen en de voorziening pensioenverplichtingen.

Minimaal vereiste dekkingsgraad

De overheid stelt in haar toezicht op de pensioenfondsen eisen aan de solvabiliteit. Dit vindt zijn uitwerking in een minimum dekkingsgraad. Een pensioenfonds dat onder de minimale dekkingsgraad komt (in Nederland 105%) moet een herstelplan afspreken met de toezichthouder, waarin binnen een beperkte termijn de onderdekking wordt weggewerkt.

Dekkingstekort

Van een dekkingsstekort is sprake indien de dekkingsgraad minder bedraagt dan de wettelijke minimaal vereiste dekkingsgraad van 105%.

De Nederlandsche Bank N.V. (DNB)

Toeziachter op pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen.

Eigen vermogen

Verschil tussen bezittingen (vermogen) en schulden (voorziening pensioenverplichtingen).

Feitelijke premie

De premie die door de werkgever en de deelnemers wordt betaald.

FTK

Het Financieel Toetsingskader is het onderdeel van de Pensioenwet waarin de wettelijke financiële eisen aan pensioenfondsen zijn vastgelegd.

Gedempte kostendekkende premie

Pensioenpremie die wordt berekend op basis van het verwachte rendement.

Incurred But Not Reported (IBNR)

Voorzieningen voor schade die zich wel hebben voorgedaan, maar die nog niet gemeld zijn of bekend zijn bij het pensioenfonds.

Kostendekkende premie

Pensioenpremie die wordt berekend op basis van de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur.

Middelloonregeling

Pensioensysteem waarbij het gemiddelde geïndexeerde loon over de gehele carrière de hoogte van het pensioen bepaalt.

Ouderdomspensioen

Het pensioen dat vanaf de reglementaire pensioenleeftijd aan de deelnemer wordt uitgekeerd.

Partnerpensioen

Het pensioen dat aan de nabestaande wordt uitgekeerd nadat de deelnemer is overleden.

Pensioenakkoord

In 2020 gesloten akkoord tussen het kabinet en centrale organisaties van sociale partners ten aanzien van een breed pakket aan maatregelen om het Nederlandse pensioenstelsel te moderniseren.

Pensioenpremiegrens

Het normale maximum van salarisgroep 5, zoals dit gebruikt wordt in het beloningssysteem van Shell Nederland B.V. De pensioenpremiegrens wordt jaarlijks per 1 juli aangepast.

Pensioenjaren

De op volle maanden afgeronde periode van deelnemerschap aan de pensioenregeling, inclusief jaren verkregen uit waardeoverdracht.

Pensioenpremiegrondslag

Het salaris (12 maanden plus uitkering ineens in april en/of december) plus eventuele pensionabele toeslag(en). De pensioenpremie wordt op deze basis berekend.

Reële dekkingsgraad

In de reële dekkingsgraad wordt rekening gehouden met de verwachte stijging van de prijzen. Een reële dekkingsgraad van 100% betekent dat een pensioenfonds de pensioenverplichtingen kan betalen en ook de pensioenen kan verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Reservetekort

Van een reservetekort is sprake indien de dekkingsgraad minder bedraagt dan de wettelijke vereiste dekkingsgraad.

Rentetermijnstructuur

De yield curve, of rentetermijnstructuur, is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijden van vastrentende beleggingen enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Vermogen

Het saldo van alle bezittingen en schulden van het pensioenfonds, dat beschikbaar is om de voorziening pensioenverplichtingen na te komen.

Voorziening pensioenverplichtingen

De met de rentetermijnstructuur verdisconteerde op de balansdatum opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten.

UFR

DNB publiceert op maandbasis de actuele rentetermijnstructuur (RTS) voor de waardering van de verplichtingen van pensioenfondsen. Introductie van de ultimate forward rate (UFR) betekent een aanpassing van het deel van de RTS voorbij het zogenoemde laatste liquide punt (20 jaar).

Uitgesteld pensioen

Opgebouwd pensioenrecht van gewezen deelnemers die Shell voor het bereiken van de pensioenleeftijd hebben verlaten en van wie het pensioen nog niet is ingegaan.

Vereiste dekkingsgraad

Is de dekkingsgraad die wordt berekend op basis van het vereiste vermogen. Vereiste vermogen

Dit is het vermogen dat nodig is om met een 97,5% zekerheid te voorkomen dat de waarde van de beleggingen lager is dan de technische reserves (Voorziening Pensioenverplichtingen).

Waardeoverdracht

Wettelijk recht om opgebouwde pensioenrechten over te dragen aan de pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever met als doel pensioenbreuk zoveel mogelijk te beperken en/of om versnippering van pensioenaanspraken over verschillende pensioenuitvoerders zo veel mogelijk te beperken.

Waardevast

Meegroeïend met de algemene prijsstijgingen.

Wet toekomst pensioenen (Wtp)

Sinds 1 juli 2023 geldt de Wtp en dat betekent dat in de komende jaren pensioenregelingen moeten worden aangepast.

BELEGGINGEN EN RISICO'S

ALM-studie

Een 'Asset & Liability Management' studie waarbij de ontwikkeling van de beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen met verschillende economische en demografische veronderstellingen worden gesimuleerd over een reeks van jaren.

Alternatieve beleggingen

Private equity, hedgefondsen, (indirect) vastgoed en overige alternatieve beleggingen.

Beleggingsmix

Verhouding van (beursgenoteerde) aandelen, alternatieve beleggingen, vastrentende waarden en kortlopende middelen in de beleggingsportefeuille.

Benchmark

Objectieve maatstaf, bijvoorbeeld een beursindex, waarmee door het pensioenfonds behaalde rendementen kunnen worden vergeleken.

Benchmark cost SSPF

Een schatting van de kosten voor SSPF gegeven de werkelijke beleggingsmix volgens de gemiddelde kosten van de peer group voor vergelijkbare instrumenten. Dit zijn feitelijk de kosten die de peers zouden hebben met de beleggingsmix van SSPF.

Collateral

In onderpand gegeven zekerheden ter dekking van margin verplichtingen.

Compliance

Handelen in overeenstemming met de geldende maatschappelijke normen en de (ongeschreven) wet- en regelgeving.

Credit spread

Verskil tussen rentetarief op een bedrijfsobligatie en staatsobligatie.

CSA's

Credit Support Annex, een bijlage bij de standaard derivatendocumentatie op basis waarvan zekerheid wordt verstrekt voor de nakoming van verplichtingen o.g.v. de derivatentransacties die tussen partijen zijn aangegaan.

Credit default swap

Een credit default swap is een overeenkomst tussen twee partijen waarbij het kredietrisico dat een van die twee partijen loopt op een derde partij wordt overgedragen aan de andere partij.

Derivaten

Afgeleide financiële instrumenten, zoals: futures, forwards en swaps.

Duration

Een maatstaf voor de rentegevoeligheid van beleggingen of verplichtingen (dit is ongeveer gelijk aan de gewogen gemiddelde looptijd).

Emerging Markets

Opkomende, nog niet tot volwassen economieën uitgroeide regio's of landen.

Equity swap

Overeenkomst tot ruil van aandelenrisico's met een andere partij.

ESG

ESG-beleid staat voor Environment, Social en Governance-beleid en is onderdeel van het verantwoord beleggingsbeleid.

Exposure

Bedrag waarover risico wordt gelopen. De risico's voor de beleggingen kunnen bijvoorbeeld zijn valuta-, rente- en koersfluctuaties.

Expected Loss

Een schatting van het te verwachten verlies in de linker staart van de rendementsverdeling ('tail risk event'). Een voorbeeld: een expected loss van € 15 miljoen voor een 1-maands 95% VaR betekent dat in 1 uit 20 maanden de portefeuille naar verwachting een verlies van gemiddeld € 15 miljoen zal lijden.

Forward

Een niet op de beurs verhandeld termijncontract met verplichte levering van de onderliggende waarden in de toekomst tegen een vooraf vastgestelde prijs.

Fund-of-funds hedgefondsen

Een beleggingsfonds dat alleen maar andere beleggingsfondsen selecteert en daarin namens haar beleggers belegt.

Future

Op de beurs verhandeld termijncontract met verplichte levering van de onderliggende waarden in de toekomst tegen een vooraf vastgestelde prijs.

GMSLA

Global Master Securities Lending Agreement, een raamovereenkomst waaronder twee partijen van elkaar, tegen een vergoeding, over en weer effecten kunnen lenen die na een bepaalde periode weer worden dienen te worden geretourneerd. Deze effecten worden in de tussentijd door de inlener gebruikt bij het totstandkomen van financiële transacties.

Hedgen

Afdekken van (beleggings)risico.

Hedgefondsen

Fondsen waarbij gebruik wordt gemaakt van een breed scala aan beleggingsstrategieën en beleggingsinstrumenten om onder verschillende marktomstandigheden een absoluut (positief) rendement te behalen.

Inflatieswap

Overeenkomst tot ruil van inflatiestromen of inflatierisico's met een andere partij.

Investment Grade

Een obligatie met een beperkt faillissementsrisico (S&P rating BBB of hoger, Moody's rating Baa of hoger).

ISDA

International Swaps and Derivatives Association, een wereldwijde organisatie voor instellingen die gebruik maken van en handelen in derivaten. De ISDA publiceert standaard raamovereenkomsten (o.a. de ISDA Master Agreement en de CSA (zie boven)) die derivatenpartijen kunnen gebruiken bij het aangaan van derivatentransacties.

Large cap aandelen

Verzamelnaam voor aandelen die een grote marktkapitalisatie vertegenwoordigen.

Liability hedge

Een liability hedge bestaat uit langlopende staatsobligaties en rente- en inflatieswaps.

Long positie

Positie na het kopen van beleggingstitels.

OSLA

Overseas Securities Lending Agreement. Een variant op de GMSLA's (zie boven).

OTC

Over-the-counter, financiële transacties die niet via de beurs verlopen.

Private equity

Beleggingen in niet-beursgenoteerde ondernemingen.

Receivable

Vordering

Renteswap

Overeenkomst tot ruil van rentestromen of renterisico's met een andere partij.

Return-seeking assets

Deel van de portefeuille dat als doel heeft het behalen van rendement, in

tegenstelling tot het afdekken van bepaalde risico's.

Sale en repurchase (repo) & reverse sale en repurchase (reverse repo)

Een gecombineerde verkooptransactie met een afspraak tot terugkoop. Wordt gebruikt voor het aantrekken van liquide middelen en/of arbitrage.

SaR

Surplus at Risk geeft een inschatting van het maximale verlies (impact op vermogen/dekkingsgraad) over een vastgestelde periode met een gegeven waarschijnlijkheid en uitgaand van de huidige assets en mate van volatiliteit.

Securities Lending

Het uitlenen van effecten tegen een vergoeding, waarbij onderpand wordt ontvangen ter dekking van het risico van niet-teruglevering.

Short positie

Een positie die is ontstaan door het verkopen van beleggingstitels zonder deze te bezitten. Om de verkochte activa te kunnen leveren, dienen beleggingstitels te worden geleend van derden waarvoor in het algemeen onderpand moet worden gegeven.

Small cap aandelen

Verzamelnaam voor aandelen die een kleine marktkapitalisatie vertegenwoordigen.

Solvency Risk Budget

Een dekkingsgraadafhankelijk risicobudget. Het risicobudget geeft de verwachte daling van de dekkingsgraad weer met een zekerheidsniveau van 97,5%. Dit risicobudget kan hoger worden vastgesteld als de dekkingsgraad lager is en lager als de dekkingsgraad hoger is. Hoe het risicobudget wordt

gebruikt (welke combinatie van return-seeking assets en nominale renteaftdekking) is afhankelijk van de omstandigheden.

Standaarddeviatie

Maat voor volatiliteit respectievelijk risico. Geeft de spreiding van de rendementen.

Stress test

Stress test is een testvorm waarbij de impact van extreme gebeurtenissen (bijvoorbeeld rentewijzigingen, rampen en economische gebeurtenissen) op de dekkingsgraad wordt ingeschat.

Swap

Overeenkomst tot ruil van bijvoorbeeld valutastromen, rentestromen of risico.

Termijncontract

Een overeenkomst waarbij de koper zich verplicht op een bepaalde datum een vermogenstitel van de verkoper te kopen tegen een vastgestelde prijs.

Tracking error

De afwijking van de gebruikte beleggingsindex als benchmark (bijvoorbeeld de AEX) en het beleggingsresultaat. Deze wordt onder andere gebruikt als risicomaatstaf en om de maximale ruimte aan te geven die beleggers mogen afwijken van een beleggingsindex (actief risico).

VaR - Value at risk

Vermogensverlies dat met een bepaalde waarschijnlijkheid in een bepaalde periode zal optreden.

Vastgoed

Beleggingen in niet beursgenoteerd vastgoed.

Vastrentende waarden

Beleggingen met een vaste opbrengst, zoals: obligaties, pandbrieven, spaarbrieven en hypothecaire leningen.

Volatiliteit (van koersen)

De beweeglijkheid van koersen. Heeft betrekking op het aantal fluctuaties en de grootte van de fluctuaties in het koersverloop van bijvoorbeeld aandelen, obligaties en valuta's.

Zakelijke waarden

Aandelen en alternatieve beleggingen.

Stichting Shell Pensioenfonds

Postbus 65
2501 CB Den Haag
Nederland

E-mail: info@shellpensioen.nl

Website: www.shellpensioen.nl

Handelsregister 41151226

Den Haag no.

BTW no. NL002870782B01

